

รายงาน

การติดตามและประเมินผลการจัดศึกษา

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552 – 2559)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

(เอกสารอัดสำเนา)

รายงาน

การติดตามและประเมินผลการจัดศึกษา

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552 – 2559)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

มิถุนายน 2559

คำนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) เป็นแผนยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการศึกษาระยะยาว 15 ปี ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา และแผนพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรมที่บูรณาการเข้ากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งแผนพัฒนาการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีการปฏิรูปการศึกษาที่เชื่อมโยงสอดคล้องกันทั่วประเทศ และต่อมาในปี 2552 ได้มีการปรับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไป จัดทำเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2553 มีมติเห็นชอบ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

การขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) สู่การปฏิบัติ มีการดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2552 โดยที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) มาอย่างต่อเนื่อง และในปี 2559 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดแผน จะมีการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ สำนักงานฯ จึงดำเนินการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในทุกระดับ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และชี้แนะแนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อไป โดยได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ประวิต เอราวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราพร เอราวรรณ และคณะ เป็นผู้ร่วมดำเนินการ

สำนักงานฯ ขอขอบคุณคณะวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงาน สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ จะช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และนำไปสู่การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยและสังคมไทยให้มีความสุข และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เป็นแผนแม่บทที่กำหนดทิศทางและการพัฒนาการศึกษาของประเทศไว้ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการติดตามและประเมินการบรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผน รวมถึงการติดตามประเมินการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าได้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานในแต่ละวัตถุประสงค์เพียงใด รวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ภายหลังปี 2559 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดระยะของแผนฉบับนี้

การประเมินครั้งนี้ใช้เกณฑ์ของ OECD/DAC (The Organization for Economic Cooperation and Development/ Development Assistance Committee) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินผลการพัฒนาเพื่อนำสู่การปรับปรุง เป็นกรอบการประเมิน ซึ่งมี 5 ข้อ (The five DAC evaluation criteria) ประกอบด้วย ความเชื่อมโยง ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และความยั่งยืน

วิธีการประเมิน ใช้วิธีการหลัก 3 วิธีคือ (1) วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary) ที่เป็นแผนพัฒนาการศึกษา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ และข้อมูลitudinal ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถิติข้อมูล (2) วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group Technique) กับผู้มีส่วนได้เสียในแผนการศึกษาแห่งชาติ และ (3) วิธีการสัมภาษณ์ (Interviews) ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบแผนและงบประมาณของหน่วยงาน

ผลการประเมิน

1. ความเชื่อมโยงของแผนการศึกษาแห่งชาติ กับแผนของหน่วยงานทางการศึกษา

1.1 การวางแผนทางการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ มีความเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ค่อนข้างน้อย โดยหน่วยงานต่างๆ วางแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือนโยบายของรัฐมนตรีที่บริหารประเทศในช่วงเวลานั้นมากกว่า อย่างไรก็ตาม นโยบายด้านการศึกษาในช่วง 3 รัฐบาล (พ.ศ.2552-2559) มีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เป็นส่วนใหญ่

1.2 แผนงาน/โครงการที่กำหนดในแผนของหน่วยงานต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) นั้น (ไม่ถึงร้อยละ 50) ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ในการพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา และข้อ 3 การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ส่วนวัตถุประสงค์ข้อ 2 การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ หน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญรองลงไป

1.3 ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ที่กำหนดในแผนของหน่วยงานทางการศึกษา ให้ความสำคัญมากที่สุดกับแนวนโยบายด้านการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการศึกษา และการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ยังคงให้ความสำคัญน้อยกับแนวนโยบายด้านการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา และแนวนโยบายด้านการเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ

2.1 การดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติยังไม่ได้ดำเนินการตามกรอบการบริหารแผนสู่การปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน และการผลักดันการบริหารแผนสู่การปฏิบัติยังมีประสิทธิภาพน้อย

2.2 การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดประสิทธิภาพ โดยแผนของหน่วยงานกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนไว้ แต่ยังคงองค์ประกอบอื่นๆ ของการบริหารแผน โดยเฉพาะการกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน ซึ่งเป็นปัจจัยของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

3.1 *แนวนโยบายที่ 1.1* การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา พบว่า ในเชิงปริมาณสถานศึกษาสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาได้มากขึ้น แต่เชิงคุณภาพยังมีปัญหาด้านความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะทางภาษาของผู้สำเร็จการศึกษา

3.2 *แนวนโยบายที่ 1.2* การปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง พบว่า ทำได้ผลดีในขณะที่ผู้เรียนยังอยู่ในวัยเด็ก แต่เมื่อโตขึ้นเข้าสู่วัยรุ่นหรือเป็นนักศึกษายังมีปัญหาด้านระเบียบวินัย จิตอาสา และจิตสำนึกที่มุ่งส่วนรวม

3.3 *แนวนโยบายที่ 1.3* การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนถึงตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่น ห่างไกล ทุรกันดาร พบว่า มีเพิ่มสูงขึ้นทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา แต่ยังมีปัญหาด้านโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เนื่องจากสถานศึกษายังมีคุณภาพที่แตกต่างกัน

3.4 *แนวนโยบายที่ 1.4* การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ พบว่า ระดับอาชีวศึกษามีความร่วมมือกับภาคเอกชนหรือสถานประกอบการในการผลิตมากขึ้น ขณะที่ระดับอุดมศึกษาสามารถผลิตกำลังคนในสาขาที่มีความต้องการ ได้มากขึ้น แต่ส่วนหนึ่งพบว่า การผลิตบัณฑิตในอีกหลายสาขายังเกินความต้องการ ทำให้มีปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา

3.5 *แนวนโยบายที่ 1.5* การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ ประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก พบว่า สถานศึกษาตื่นตัวและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น แต่ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกยังไม่ได้รับการยอมรับจากบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ เนื่องจากเห็นว่า ระบบการประเมินยังไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน และมุ่งการประเมินร่องรอยจากเอกสารมากเกินไป ซึ่งสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้เพียงบางส่วน ทำให้มีอุปสรรคในการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพในภาพรวม รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา

3.6 *แนวนโยบายที่ 1.6* การผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี พบว่า ส่วนใหญ่ครูได้รับการพัฒนา มีคุณวุฒิ วิชยาฐานะหรือตำแหน่งทางวิชาการ และคุณภาพชีวิตสูงขึ้น แต่คุณภาพการเรียนการสอนและการเอาใจใส่ต่อลูกศิษย์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

3.7 *แนวนโยบายที่ 2.1* การส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ กศน. มีความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมในการพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบ

ต่างๆ ส่วนการส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมจัดการศึกษาเองยังไม่ปรากฏการจัดกลไกดำเนินการ หรือการส่งเสริมจากภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม

3.8 *แนวนโยบายที่ 2.2* การส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต พบว่า สถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมากขึ้น

3.9 *แนวนโยบายที่ 2.3* การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ พบว่า หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับส่งเสริมสนับสนุนครูและคณาจารย์ทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น มีผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ผลิตขึ้นยังนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ส่วนใหญ่เน้นการตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่าการมุ่งประโยชน์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคม

3.10 *แนวนโยบายที่ 3.1* การพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า สถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญและมีการลงทุนด้านสื่อเทคโนโลยี (ICT) จำนวนมาก เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการเรียน การสอน การพัฒนาครูอาจารย์ และการบริหารจัดการ ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนพัฒนาความสามารถในการใช้ ICT สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ลักษณะการใช้ ICT ส่วนใหญ่เป็นแบบตั้งรับ ผู้เรียนใช้เพื่อการสืบค้นเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังขาดความสามารถในการจัดการและการสังเคราะห์ข้อมูลที่สืบค้นได้ และ การใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ

3.11 *แนวนโยบายที่ 3.2* การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบฯ ในภาพรวมยังขาดการส่งเสริมและจัดกลไกเพื่อกระจายอำนาจจากส่วนกลางที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดไปสู่หน่วยปฏิบัติอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ในปี 2559 มีการปรับระบบการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อบูรณาการการดำเนินงานระดับพื้นที่ เพิ่มความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการศึกษา และทำให้สัดส่วนในการกำกับดูแลของส่วนกลางน้อยลง มีความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล

3.12 *แนวนโยบายที่ 3.3* การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา พบว่า มีเพิ่มขึ้นในการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบฯ ทั้งในรูปแบบร่วมจัดการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากร ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาต่างๆ ที่จะแสวงหาความร่วมมือเอง ส่วนระดับอุดมศึกษานั้น ภาพรวมการมีส่วนร่วมระหว่างอุดมศึกษากับภาคเอกชนยังไม่น่าพอใจ

3.13 *แนวนโยบายที่ 3.4* การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า มีปรากฏเป็นรูปธรรมอยู่บ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการ ส่วนการอำนวยความสะดวก การผ่อนคลายกฎ ระเบียบ ข้อบังคับจากส่วนกลางเพื่อให้เกิดความคล่องตัวยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

3.14 *แนวนโยบายที่ 3.5* การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีความสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ และสถาบันหลายแห่งมีความพร้อมที่จะรองรับการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างชาติ อย่างไรก็ตาม ยังต้องปรับปรุงทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และต้องได้รับการฝึกทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในการทำงานให้เข้มข้นขึ้น เช่น การ

ฝ่าฟันอุปสรรค ความอดทนในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

3.15 จากเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักเกินกว่าร้อยละ 50 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) *แต่ละปี* ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.16 จากเป้าหมาย สถานศึกษาทุกโรงได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สมศ. พบว่า ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และ กศน. ผ่านการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ 96.81, 77.47, 79.49, 95.27 และ 98.81 ตามลำดับ โดยมีสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองระดับดีมากร้อยละ 41.13, 8.23, 9.55, 20.95 และ 16.92 ตามลำดับ

3.17 จากเป้าหมาย จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 12 ปี ในปี 2559 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 10.1 แต่เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มคาดว่าไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.18 จากเป้าหมาย เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559 พบว่า ผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยในปี 2558 สัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 80.4 : 19.6

3.19 จากเป้าหมาย สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สามัญ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40 ในปี 2559 (มีการปรับเป้าหมายเป็น 50 : 50) พบว่า ในปี 2558 ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา มีสัดส่วนเป็น 32.7 : 67.3 ซึ่งคาดว่าไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.20 จากเป้าหมาย คนไทยเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข พบว่า จำนวนผู้ว่างงานเพิ่มขึ้นจาก 2.10 แสนคน เป็น 3.46 แสนคน หรือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 0.9 (เมื่อเทียบกับช่วงเดือนพฤศจิกายน ปี 2557) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในปี 2557 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรภ์ มีแนวโน้มลดลง ส่วนช่วงปี 2550-2557 ทารกแรกเกิดมีแนวโน้มได้รับการตรวจคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์เพิ่มขึ้น และเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีแนวโน้มของพัฒนาการสมวัยเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ช่วงปีการศึกษา 2549-2555 เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังและเฉียบพลันในระดับปานกลางและรุนแรง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในระดับปานกลางและรุนแรง มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ ข้อมูลปี พ.ศ.2556 ประชาชนมีความพึงพอใจในชีวิตด้วยคะแนน 7.6233 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยพึงพอใจในด้านชีวิตครอบครัวมากที่สุด (7.8082 คะแนน) และด้านการศึกษา น้อยที่สุด (6.8844 คะแนน)

3.21 จากเป้าหมาย สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ พบว่า ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานวิจัยเต็มเวลาทั่วประเทศเพียง 1.09 คนต่อประชากรพันคน มีงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.48 ของ GDP ซึ่งถือว่าต่ำกว่าประเทศพัฒนาอื่นๆ อัตราการเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ผู้เรียนระดับ ปวช. มีอัตราการคงอยู่ต่อรุ่นน้อยที่สุด แต่มีแนวโน้มคงอยู่เพิ่มขึ้นทุกปี เด็กด้อยโอกาสและผู้พิการ เข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป สามารถอ่านหนังสือออก ร้อยละ 94.0 เขียนได้ ร้อยละ 93.0 และสามารถคำนวณได้ร้อยละ 94.9

3.22 จากเป้าหมาย สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน พบว่า มีจำนวนศูนย์การเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยครอบครัวและหน่วยงานอื่นๆ ประมาณ 321 แห่ง มีการใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนในระดับมาก จำนวน

ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และ กศน. มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงร้อยละ 30.92 และจำนวนคอมพิวเตอร์ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นอกจากนี้สถานศึกษาร้อยละ 73.32 มีการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา

4. ผลกระทบจากการไม่บรรลุเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

4.1 ผลกระทบต่อคนไทย คุณลักษณะพื้นฐานของผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ มีแนวโน้มไม่น่าพอใจ นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะต่ำกว่าเป้าหมาย ผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ยังขาดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและการแสดงออก ส่วนคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะของนักเรียนนักศึกษา ยังมีการปลูกฝัง ขณะเรียนได้น้อย ความสามารถในการแข่งขันของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ขาดทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ และทักษะการทำงานที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขัน

4.2 ผลกระทบต่อสังคมไทย การผลิตกำลังคนในการพัฒนาประเทศ สถาบันการศึกษาผลิตคน ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ยังขาดการบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้ของผู้เรียน การมีส่วนร่วมทางการศึกษาของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคม ยังมีน้อยมาก การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ยังทำได้น้อย เนื่องจากขาดการส่งเสริมจากภาครัฐ และองค์กรเอกชนส่วนใหญ่ต่างมุ่งหวังกำไรจากการดำเนินงาน โอกาสและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ยังมีความเหลื่อมล้ำ สาเหตุจากสภาพพื้นที่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว รวมถึงนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการศึกษา

5. ความยั่งยืนของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

5.1 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) มีความต่อเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) โดยการวางแผนรองรับของหน่วยงานต่างๆ นั้น มีการกำหนดกลยุทธ์ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญรองลงไป

5.2 การวางแผนของหน่วยงานต่างๆ จะให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาล และรัฐมนตรีที่บริหารประเทศในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ.2552-2558 หรือประมาณ 6 ปี มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบริหารประเทศ 3 รัฐบาล และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 8 คน เฉลี่ย 9 เดือน/คน ดังนั้น แผนของหน่วยงานต่างๆ จึงปรับเปลี่ยนไปตามนโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีมากกว่าเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ แต่วิธีการนำไปปฏิบัติอาจแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมิน สามารถให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. เป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) นั้น ผลการประเมินพบว่า ไม่มีข้อใดที่บรรลุผล ส่วนเป้าหมายเชิงคุณภาพก็พบว่า ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมยังไม่

พึงพอใจ สะท้อนให้เห็นว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การกำหนดนโยบายการศึกษาของรัฐบาล การวางแผนของหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นหน่วยปฏิบัติ และการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ ยังขาดทิศทางและขาดการเชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ ในภาพรวม การศึกษา ยังจำกัดอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่น การจัดการศึกษาขาดความเท่าเทียมและทั่วถึง และคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษาไม่น่าพอใจ ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรมีข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ปรับปรุงระบบการทดสอบ ประเมินผลความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้วยระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอน และการยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และสัมมาชีพของประชากรทุกช่วงวัย

2. ด้านประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา ผลประเมินพบว่า ยังขาดประสิทธิภาพ หน่วยงานทางการศึกษาทั้งส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาโดยกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนไว้ แต่ยังคงขาดองค์ประกอบอื่นๆ ของการบริหารแผน โดยเฉพาะการกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน ซึ่งเป็นปัจจัยของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ แผนการศึกษาแห่งชาติควรกำหนดระบบการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาที่ต้องนำแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ สามารถบริหารแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไปควรมีการกำหนดกลไก หรือ แสวงหามาตรการที่จะตรวจสอบการวางแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ต้องเสนอแผนให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารับรองความเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ก่อนจะนำไปสู่ขั้นตอนการเสนอของบประมาณจากรัฐสภา เป็นต้น นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต้องกำหนดกลไกและระบบการประสานแผนการศึกษาแห่งชาติ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ตามช่วงเวลา และดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อผลักดันการนำแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล

3. ด้านประสิทธิผลและผลกระทบของแผนการศึกษาแห่งชาติ ผลการประเมินพบว่า วัตถุประสงค์ของแผนฯ ข้อที่ 1 การพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา หน่วยงานต่างๆ ให้มีความสำคัญมากที่สุด ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้มีความสำคัญรองลงมา ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรกำหนดจุดเน้นในการพัฒนาแต่ละวัตถุประสงค์ให้สมดุลกัน นอกจากนี้ ควรเสนอให้มีการปรับปรุงระบบงบประมาณทางการศึกษาของประเทศใหม่ เนื่องจากพบว่า ประเทศไทยมีการใช้งบประมาณจากภาครัฐเพื่อการศึกษาจำนวนมาก แต่ขาดทิศทางและไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ขณะที่การบริการทางการศึกษายังไม่มีคุณภาพ ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรเป็นไปในระบบการจัดสรรเพื่อตอบสนองด้านอุปสงค์ (demand-side financing) ผ่านตัวผู้เรียน มากกว่าการจัดสรรเพื่อตอบสนองด้านอุปทาน (supply-side financing) ผ่านผู้ให้บริการทางการศึกษา

4. แนวนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา นั้น ผลการประเมินเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ในเชิงปริมาณพบว่า ประชากรวัยเรียนของประเทศได้รับโอกาสในการเข้าถึงระบบการศึกษามากขึ้น จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับเพิ่มสูงขึ้น สถานศึกษาเกือบทั้งหมดได้รับการประเมินคุณภาพ ส่วนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น แต่ในเชิงคุณภาพกลับพบว่า ผลลัพธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ในทุกระดับ ยังขาดความรู้ ทักษะการทำงาน คุณลักษณะที่ดี และทักษะภาษาอังกฤษ ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรออกแบบเพื่อกำหนดแนวนโยบาย เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ในเชิงคุณภาพ ซึ่งวัดจากผลลัพธ์ที่ตัวผู้สำเร็จการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ความเป็นพลเมืองที่มีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และมีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

5. ผลการประเมินแนวนโยบายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน พบว่า การส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถาบันทางศาสนา หรือสถาบันทางสังคม และการใช้เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษานั้น ยังขาดระบบและกลไกการส่งเสริมจากภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยสถานศึกษาแต่ละแห่งเอง ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรกำหนดแนวนโยบายที่รัฐต้องมีกลไกดำเนินการ มีการกระจายความรับผิดชอบไปยังองค์กรภาคสังคม และการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรต่างๆ มากยิ่งขึ้น

6. ผลการประเมินแนวนโยบายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ พบว่า นโยบายข้อที่ 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และนโยบายข้อที่ 3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสองข้อนี้ หน่วยงานต่างๆ ยังให้ความสำคัญน้อย ซึ่งชี้ให้เห็นว่า รัฐเป็นผู้รับภาระในการจัดการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ครอบคลุมรับผิดชอบไว้ที่ส่วนกลาง และมีช่องทางและโอกาสให้ภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อย ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดกลไกและมาตรการผลักดันการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการศึกษา และการร่วมรับผิดชอบของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

7. ด้านความยั่งยืนของการดำเนินการ พบว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) และฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) มีความต่อเนื่องในการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบาย โดยมีการเพิ่มเติมแนวนโยบายจาก 11 ข้อเป็น 14 ข้อ เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินพบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการเชื่อมโยงแผนของหน่วยงานกับแผนการศึกษาแห่งชาติไม่ถึงร้อยละ 50 โดยจะให้ความสำคัญกับนโยบายรัฐบาลและนโยบายของรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศเป็นลำดับแรก ซึ่งพบว่าในช่วงปี พ.ศ.2552-2558 ตามระยะเวลาของแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล 3 รัฐบาล และเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 8 คน การกำหนดนโยบายของรัฐบาลแม้ว่าจะให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ แต่ก็ไม่ครอบคลุมแนวนโยบายทั้งหมด ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติขาดความต่อเนื่อง และขาดการให้ความสำคัญจากหน่วยงานต่างๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นเพียงแผนที่กำหนดไว้ ส่วนจะมีการนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ ยังไม่มีกลไกที่จะกำกับความรับผิดชอบของรัฐหรือหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรวางระบบให้แยกบทบาทการเป็นผู้กำหนดนโยบาย (policy maker) ผู้กำกับการจัดการศึกษา (regulator) และผู้จัดการศึกษา (provider) ออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน	1
1.2 วัตถุประสงค์การประเมิน	2
1.3 กรอบการประเมิน	2
1.4 รูปแบบการประเมิน	3
1.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)	4
บทที่ 2 วิทยาวิธีการประเมิน	9
2.1 ขอบเขตของการประเมิน	9
2.2 กรอบวิทยาวิธีการประเมิน (Methodological Approach)	9
บทที่ 3 ผลการประเมิน	16
ตอน 1 ความเชื่อมโยงของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) กับแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษา	16
ตอน 2 ประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ	31
ตอน 3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ	39
1) ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผนการศึกษาชาติ	39
2) ผลการประเมินผลลัพธ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ	80
ตอน 4 ผลกระทบจากการไม่บรรลุเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ	111
ตอน 5 ความยั่งยืนของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ	113
บทที่ 4 สรุปผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ	116
4.1 สรุปผลการประเมิน	116
4.2 ข้อเสนอแนะ	135
เอกสารอ้างอิง	137
ภาคผนวก สถิติข้อมูลการประเมินผลลัพธ์	140
คณะผู้จัดทำ	163

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของประเทศ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดทำตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคส่วนอื่นที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติในช่วงเวลาที่กำหนด (พ.ศ. 2552-2559) ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 34 ได้กำหนดไว้ว่า คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่เสนอแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา และแผนพัฒนาการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญาพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการด้านต่างๆ ของแผนฯ

กรอบแนวคิดของแผนการศึกษาแห่งชาตินั้น กำหนดให้เป็นแผนที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ของประเทศ และเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนฯ เป็น 2 ระยะ คือ (1) ระยะแรก (พ.ศ. 2552-2554) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และ (2) ระยะที่สอง (พ.ศ. 2555-2559) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11

แผนการศึกษาแห่งชาติมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

เพื่อให้บรรลุตามปรัชญาหลักและเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงฯ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา 2) เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และ 3) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้เป็นแผนแม่บทที่กำหนดทิศทางและการพัฒนาการศึกษาของประเทศไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการติดตามประเมินการบรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนฯ ว่ามีมากน้อยเพียงใด รวมถึงการติดตามประเมินการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาว่าได้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานในแต่ละวัตถุประสงค์เพียงใด มีปัญหา อุปสรรค หรือสาเหตุจากปัจจัยใดที่ทำให้ไม่บรรลุผลที่กำหนดไว้ในแผนฯ รวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไปภายหลังจากปี 2559 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดระยะของแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้

1.2 วัตถุประสงค์การประเมิน

การติดตามและประเมินผลการศึกษิตตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามเจตนารมย์ วัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ของหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

2) เพื่อประเมินผลผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริหารแผนสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ

3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย เป้าหมาย และกรอบการดำเนินการที่กำหนดไว้ตามระยะเวลาในแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งปัจจัยที่เป็นอุปสรรคปัญหา

1.3 กรอบการประเมิน

การประเมินครั้งนี้ใช้กรอบการประเมิน (Criteria) ของ OECD/DAC (The Organization for Economic Cooperation and Development/ Development Assistance Committee) ซึ่งเป็นการประเมินผลการพัฒนาเพื่อนำสู่การปรับปรุงในระดับนานาชาติ เสนอโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ OECD ประกอบด้วย ความเชื่อมโยง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ และความยั่งยืน (Chianca, 2008) รายละเอียดดังนี้

1) ความเชื่อมโยง (Relevance)

- การกำหนดแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษามีความเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติหรือไม่ อย่างไร

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency)

- หน่วยงานทางการศึกษามีการบริหารแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติอย่างไร

3) ประสิทธิภาพ (Effectiveness)

- การนำแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติว่าเกิดผลผลิต/ผลลัพธ์อย่างไร

4) ผลกระทบ (Impact)

- การดำเนินการแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ เกิดผลกระทบต่อคนไทยและสังคมไทยอย่างไร

5) ความยั่งยืน (Sustainability)

- ความต่อเนื่องในการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษา และการให้ความสำคัญกับแผนการศึกษาแห่งชาติของหน่วยงานต่างๆ ในขณะที่ดำเนินการตามแผนฯ และหลังจากสิ้นสุดแผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นอย่างไร

1.4 รูปแบบการประเมิน

การประเมินแผนการศึกษาแห่งชาติครั้งนี้ เป็นกระบวนการประเมินความก้าวหน้าระหว่าง

ดำเนินงาน (formative evaluation) เนื่องจากระยะเวลาสิ้นสุดของแผนฯคือปี พ.ศ. 2559 ดังนั้น เพื่อให้ได้คำตอบตามเกณฑ์ประเมิน 5 ข้อของ OECD/DAC รูปแบบการประเมินที่เหมาะสมจึงควรเป็นวิธีการประเมินที่ให้สารสนเทศทั้งระบบที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริหาร กล่าวคือตั้งแต่การวางแผนการดำเนินการ การปรับปรุง และการรับรองผลที่เกิดขึ้นจากแผนฯ ดังนั้นในการประเมินครั้งนี้จึงใช้วิธีเชิงระบบ (systematic approach) ตามรูปแบบ CSE Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่ Center for Study of Evaluation พัฒนาขึ้น โดยแยกมิติตามองค์ประกอบการประเมิน ดังต่อไปนี้

1) การประเมินระบบ (system assessment) เป็นการประเมินระบบของแผนการศึกษาแห่งชาติ และการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ ให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับความเชื่อมโยงของแผนฯไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา โดยวิเคราะห์สภาพการดำเนินการที่เป็นกับความคาดหวังตามวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้ ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต

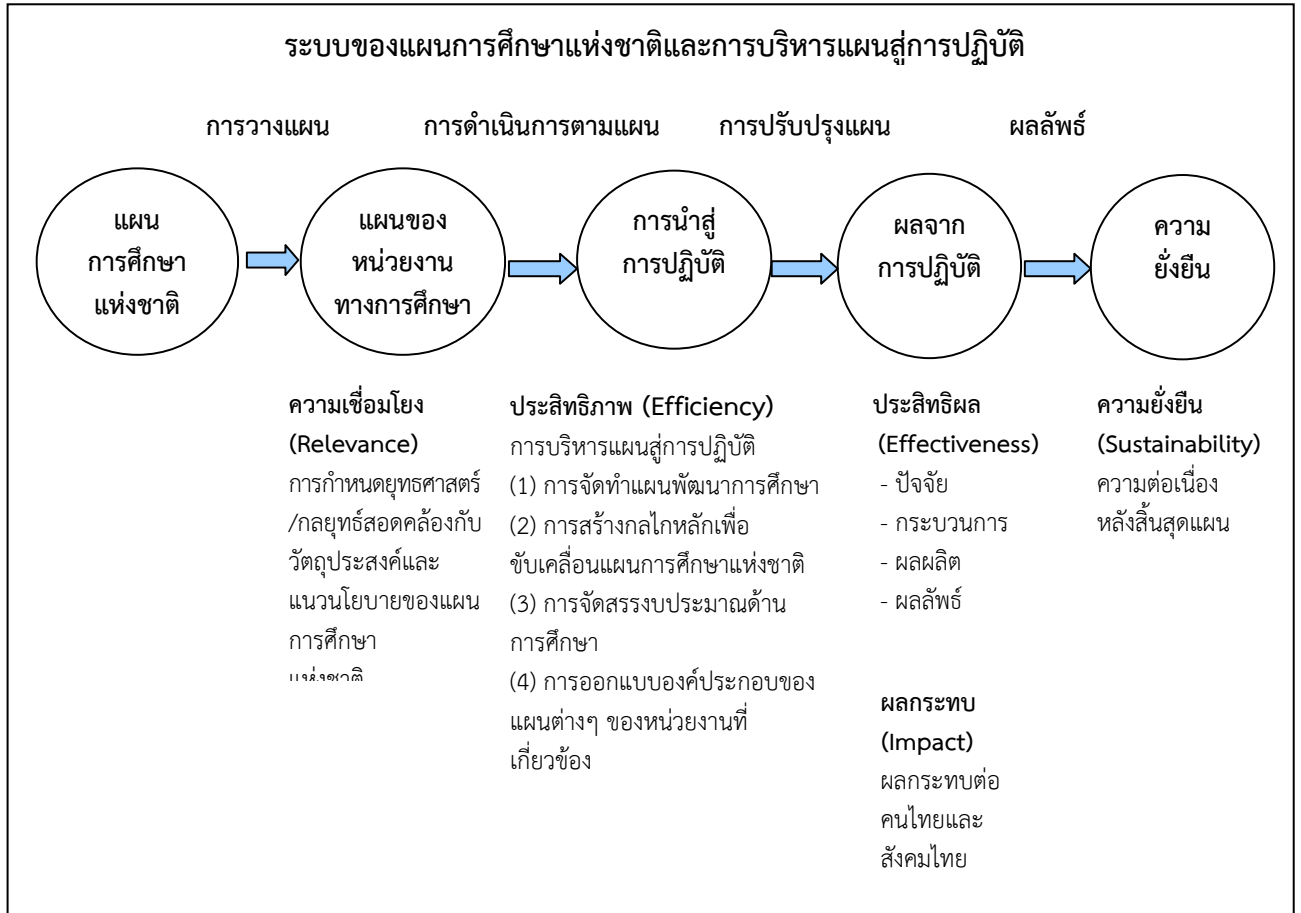
2) การวางแผน (program planning) เป็นการประเมินการกำหนดแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ว่ามีความเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

3) การดำเนินการตามแผน (implementation evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการบริหารแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการลงสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของการบริหารแผนที่มีโอกาสบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การปรับปรุงแผน (program improvement) เป็นการประเมินความก้าวหน้า โดยพิจารณาว่าหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ มีการติดตามประเมินผลแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการในระหว่างดำเนินการเพื่อนำผลมาปรับปรุงแผนหรือไม่ ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนฯ

5) การประเมินผลลัพธ์ (outcomes evaluation) เพื่อรับรองผลของแผน (program certification) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามตัวชี้วัดในแผนการศึกษาแห่งชาติที่กำหนดไว้

จากเกณฑ์การประเมินและรูปแบบการประเมินข้างต้น สามารถสังเคราะห์เป็นรูปแบบการประเมินดังภาพ

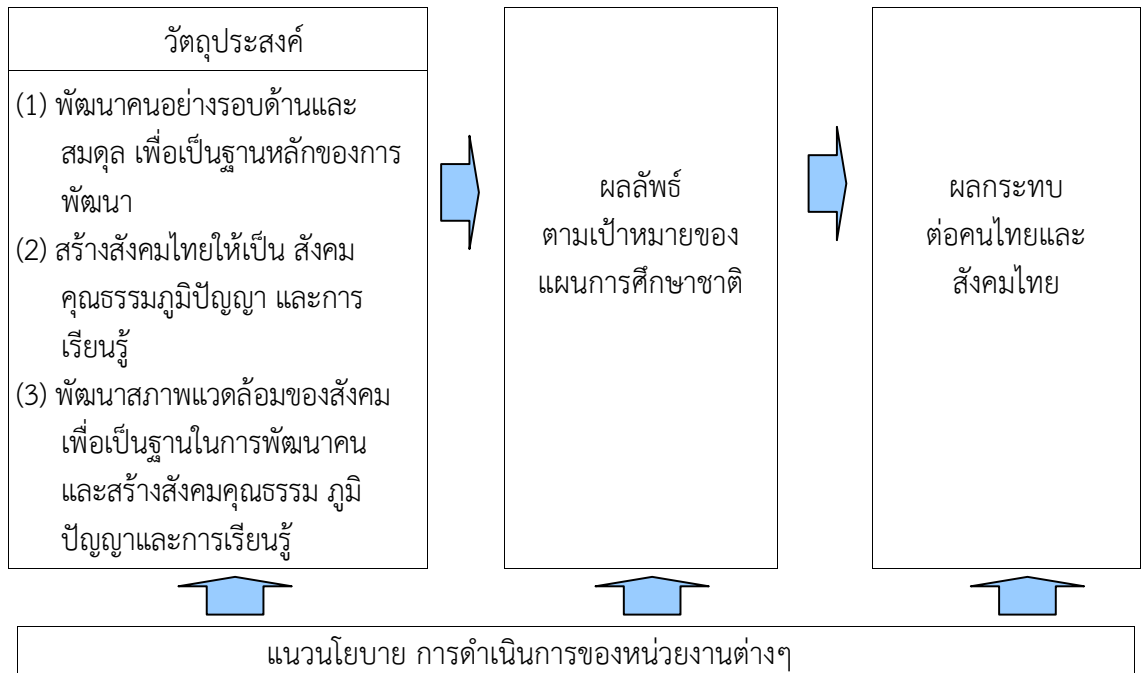
1.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ เสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าวต่อไป ซึ่ง สาระสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) มีดังนี้

1) ประเด็นหลักและกรอบแนวคิด

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ยึดทางสายกลางอยู่บนพื้นฐานของความสมดุล พอดี รู้จักพอประมาณ อย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เกิดการบูรณาการแบบ องค์กรรวมที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีดุลยภาพ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม เป็นแผนที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬาการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนา การศึกษากับพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กรอบแนวคิดในการออกแบบของแผน

2) เจตนารมณ์ของแผน

แผนการศึกษาแห่งชาติมีเจตนารมณ์เพื่อมุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน

3) วัตถุประสงค์ของแผน

เพื่อให้บรรลุตามปรัชญาหลักและเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงฯ จึงกำหนด วัตถุประสงค์ของแผนที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา 2) เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ 3) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

4) แนวนโยบาย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามประการดังกล่าว ประกอบกับการคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่เน้นการใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้กำหนดแนวนโยบายในแต่ละวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา

1.1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา

1.2 ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริต ต่อด้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

1.3 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนถึงตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร

1.4 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

1.5 พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

1.6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิต อย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

วัตถุประสงค์ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

5) เป้าหมาย

(1) เป้าหมายเชิงคุณภาพ

เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ในปี 2559 การพัฒนาการศึกษาของประเทศบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังนี้

1. คนไทยเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะเชิงวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศ

2. สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีสุขภาพ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

3. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาและเรียนรู้ มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและนานาชาติมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันของประเทศ และการอยู่ร่วมกับพลโลกอย่างสันติสุขมีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

(2) เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลัก เกินกว่าร้อยละ 50
2. สถานศึกษาทุกโรงได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สมศ.
3. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 10 ปี ในปี 2559
4. เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ: เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559
5. สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้นโดยมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็น 60:40 ในปี 2559

6) การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ

แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการนำแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ที่เน้นเป้าหมาย 3 ด้าน คือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา ตลอดจนคำนึงถึงความสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงเห็นควรกำหนด ระยะเวลาดำเนินงานบริหารแผนสู่การปฏิบัติเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 แผนงานริบด่วน *ระหว่างปี 2552-2554* ให้เร่งดำเนินการตามข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยให้มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาตามประเด็นเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนขยายโอกาสทางการศึกษา และแผนส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา รวมทั้งควรมีการสร้างกลไกเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ระยะที่ 2 *ระหว่างปี 2555-2559* ให้เร่งดำเนินการตามนโยบายทั้ง 14 ด้าน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ เมื่อสิ้นสุดระยะที่ 1 และระยะที่ 2 รวมทั้งการเตรียมการร่างแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ต่อไป

นอกจากนี้ ให้มีการจัดทำกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลา 5 ปี เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในภาพรวม และแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา ที่

สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา เป็นต้น

ส่วนในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดและใน
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เขต
พื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา

บทที่ 2

วิทยาวិธีการประเมิน

2.1 ขอบเขตการประเมิน

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิเกี่ยวกับการบริหารแผนสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ แนวนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนฯ ของหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตามกรอบการประเมิน ซึ่งครอบคลุมหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

1) หน่วยงานทางการศึกษา ประกอบด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงมหาดไทย (โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนสังกัด อบจ.)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สถาบันการพลศึกษา)

กระทรวงวัฒนธรรม (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, วิทยาลัยนาฏศิลป์)

กระทรวงสาธารณสุข (สถาบันพระบรมราชชนก, วิทยาลัยพยาบาล)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา)

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ประกอบด้วย สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

2.2 กรอบวิทยาวิธีการประเมินผล (Methodological Approach)

วิทยาวิธีในการประเมินครั้งนี้ใช้วิธีการหลัก 3 วิธีคือ (1) วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary) ที่เป็นแผนพัฒนาการศึกษา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ และข้อมูลทุติยภูมิของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2) วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group Technique) กับผู้มีส่วนได้เสียในแผนการศึกษาแห่งชาติ และ (3) วิธีการสัมภาษณ์ (Interviews) ผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบแผนและงบประมาณของหน่วยงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary)

ในการประเมินครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เอกสารทุติยภูมิ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เอกสารทุติยภูมิที่เป็นแผนพัฒนาการศึกษา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ซึ่งเป็นแผนที่มีระยะเวลาดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. 2552-2559 โดยการรวบรวมนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้จัดส่งแผนของหน่วยงานมาเพื่อใช้ในการประเมินครั้งนี้ ซึ่งมีหน่วยงานทางการศึกษาที่ส่งเอกสารมาทั้งหมด จำนวน 11 หน่วยงาน รวมแผนฯ ที่รวบรวมได้ทั้งหมด จำนวน 25 แผนฯ ดังตาราง 2.1

ส่วนที่ 2 เอกสารทฤษฎีที่เป็นงานวิจัย สถิติทางการศึกษา ผลการประเมินและผลการทดสอบทางการศึกษาต่างๆ ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รวบรวมหรือมีการจัดทำขึ้นไว้

การวิเคราะห์เอกสาร ใช้กรอบการวิเคราะห์ตามเกณฑ์ของ OECD/DAC ใน 2 ด้านคือ

1) ความเชื่อมโยง (Relevance) โดยวิเคราะห์วิธีการกำหนดแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาว่ามีความเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายในแผนการศึกษาแห่งชาติหรือไม่? อย่างไร?

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) โดยวิเคราะห์ว่า หน่วยงานทางการศึกษากำหนดวิธีการบริหารแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพอย่างไร ตามกรอบวิเคราะห์ 7 ข้อ ดังนี้

- (1) กำหนดงบประมาณที่จะจัดสรร
- (2) กำหนดกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ
- (3) กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผน
- (4) กำหนดหน่วยรับผิดชอบ
- (5) กำหนดปฏิทินการบริหารแผน
- (6) กำหนดระบบการติดตามประเมินผล
- (7) กำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน

ตาราง 2.1 แผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษาที่รวบรวมได้

หน่วยงาน	แผนพัฒนาการศึกษา	แผนยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี	แผนปฏิบัติราชการรายปี
1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน				✓
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา		✓		
3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	✓			
4. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	✓			✓
5. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา		✓	✓	
6. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์		✓		
7. สถาบันการพลศึกษา		✓		
8. สถาบันพระบรมราชชนก		✓		
9. สำนักงานพระพุทธศาสนา		✓		
10. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	✓			
11. กรุงเทพมหานคร	✓			

ในการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 32 กลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนาจำนวน 211 คน แยกตามภูมิภาค จำนวน 4 จุดคือ ภาคเหนือ (เชียงใหม่) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ขอนแก่น) ภาคกลาง (กทม.) และภาคใต้ (สุราษฎร์ธานี) รายละเอียด ดังตาราง 2.3

ตาราง 2.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจำแนกตามภูมิภาคและสถานภาพ

กลุ่มผู้ร่วมสนทนา	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ใต้	รวม
1. ผู้บริหารระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	7	8	6	5	26 12.3 %
2. ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	5	6	7	5	23 10.9 %
3. นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	7	7	8	9	31 14.6 %
4. ผู้บริหารระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา	3	12	9	6	30 14.2 %
5. อาจารย์ระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา	4	8	7	4	23 10.9 %
6. นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา	6	11	8	10	35 16.5 %
7. ผู้ปกครอง/กรรมการสถานศึกษา	4	16	6	3	29 13.7 %
8. ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บัณฑิต นักวิชาการอิสระ และผู้นำทางศาสนา	3	5	5	1	14 6.6 %
รวม	39 18.4 %	73 34.5 %	56 26.5 %	43 20.3 %	211 100 %

กรอบแนวทางการสนทนากลุ่ม (Discussion guidelines)

การออกแบบแนวคำถามในกรอบแนวทางการสนทนากลุ่ม กำหนดประเด็นตามลักษณะของการมีส่วนร่วมได้เสียของกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ 3 ข้อ และแนวนโยบาย 14 ข้อ ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

ตาราง 2.4 กรอบแนวทางการสนทนากลุ่ม

วัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนฯ	กลุ่ม							
	1	2	3	4	5	6	7	8
วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาคอนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา								
1. พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับ และประเภทการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจ ในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
3. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรก เกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือ ทูพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร	✓		✓	✓		✓	✓	✓
4. ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และ ร่วมมือกับนานาชาติ			✓	✓		✓	✓	✓
5. พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและ ระบบการประกันคุณภาพภายนอก	✓	✓		✓	✓		✓	
6. ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทาง การศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี		✓		✓	✓	✓	✓	✓
วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้								
7. ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของ สถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาใน ระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	✓						✓	✓
8. ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต	✓	✓	✓		✓		✓	
9. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้		✓		✓	✓	✓		

3) วิธีการสัมภาษณ์ (Interviews)

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์คือ ผู้บริหารระดับสูงของใน 5 หน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับการบริหารแผนสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน ดังนี้

- (1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน
- (2) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1 คน
- (3) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 1 คน
- (4) สำนักงาน กศน. จำนวน 1 คน
- (5) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 คน

แนวคำถาม

กำหนดกรอบและแนวคำถามตามวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมถึงผลการดำเนินการ และปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการตามแผนฯ

บทที่ 3

ผลการประเมิน

การนำเสนอผลการประเมินในบทนี้ แบ่งการนำเสนอเป็น 5 ตอน ตามเกณฑ์การประเมิน OECD/DAC ดังนี้
ตอน 1 ความเชื่อมโยงของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) กับแผนต่างๆ
ของหน่วยงานทางการศึกษา

ตอน 2 ประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ

ตอน 3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ตอน 4 ผลกระทบที่เกิดจากแผนการศึกษาแห่งชาติ

ตอน 5 ความยั่งยืนของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

**ตอน 1 ความเชื่อมโยงของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) กับแผนต่างๆ ของหน่วยงาน
ทางการศึกษา**

**1) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงนโยบายรัฐบาลกับแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)**

**ตาราง 3.1 ความเชื่อมโยงนโยบายรัฐบาลกับแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง
(พ.ศ. 2552-2559)**

แนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)	รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (30 ธันวาคม 2551)	รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (23 สิงหาคม 2554)	รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (12 กันยายน 2557)
วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาคอนออย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา			
1.1 พัฒนาคคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกกระดับ และประเภทการศึกษา	✓	✓	✓
1.2 ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจใน ความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	✓	✓	✓
1.3 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่ แรกเกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษา และการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือ ทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร	✓	✓	✓
1.4 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และ ร่วมมือกับนานาชาติ	✓	✓	✓

แนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)	รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (30 ธันวาคม 2551)	รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (23 สิงหาคม 2554)	รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (12 กันยายน 2557)
1.5 พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบ การประกันคุณภาพภายนอก	✓		
1.6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทาง การศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี	✓	✓	✓
วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้			
2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของ สถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาใน ระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	✓	✓	✓
2.2 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถี ชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต	✓	✓	✓
2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบ บริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัย ไปใช้ประโยชน์	✓	✓	✓
วัตถุประสงค์ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อ เป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้			
3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการ พัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	✓	✓	✓
3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัด กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่ สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	✓	✓	✓
3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหาร จัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา	✓	✓	✓
3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อ การศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	✓		✓
3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความbinsากลของการศึกษา เพื่อรองรับการ เป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกัน สามารถอยู่ร่วมกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการ พึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน	✓	✓	✓
รวม	14	12	13

จากตารางวิเคราะห์เชื่อมโยงนโยบายรัฐบาลทั้งนโยบายด้านการศึกษาและนโยบายด้านอื่นๆ กับ แผนนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) พบว่า นโยบายของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีความสอดคล้องกับแผนนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติทั้ง 14 ข้อ สำหรับนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มีความสอดคล้องกับแผนนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 12 ข้อ ขาดความชัดเจนในแผนนโยบายที่ 1.5 และ 3.4 ส่วนนโยบายของรัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา มีความสอดคล้องกับแผนนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติจำนวน 13 ข้อ ขาดความชัดเจนในแผนนโยบายที่ 1.5

ในภาพรวมพบว่า นโยบายรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2552-2558 ยังขาดความชัดเจนในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับแผนนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ในด้านการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาฯ และด้านระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงในการวางแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษากับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผน ดำเนินการวิเคราะห์จากกระบวนการออกแบบแผนต่างๆ ของหน่วยงานว่าได้มีการเชื่อมโยงเป้าหมายของแผนฯ กับกฎหมายหลัก แผนชาติ หรือระดับนโยบายอย่างไร เพื่อให้กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการในแผนฯ สอดคล้องและไม่หลุดออกจากกรอบดังกล่าว ซึ่งมีทั้งหมด 11 กรอบ ดังนี้

- (1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- (2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (3) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)
- (4) นโยบายของรัฐบาลที่บริหารประเทศ
- (5) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- (6) นโยบายกระทรวง (หรือรัฐมนตรี)
- (7) นโยบายของหน่วยงาน
- (8) ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)
- (9) แผนปรองดองแห่งชาติ
- (10) แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)
- (11) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 3.2 พบว่า แผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษาออกแบบแผนฯ เชื่อมโยงกับ 3 กรอบ ที่มากที่สุดคือ กรอบนโยบายของรัฐบาลที่บริหารประเทศขณะนั้น กรอบนโยบายของกระทรวง (หรือรัฐมนตรี) และกรอบนโยบายของหน่วยงาน แต่ละกรอบคิดเป็นร้อยละ 48 ของแผนทั้งหมด ส่วนแผนฯ ที่อ้างอิงเพื่อเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) มีจำนวน 11 แผน จาก 25 แผนฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 44

ตาราง 3.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงในการวางแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษากับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

แผนของหน่วยงาน	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)	นโยบายของรัฐบาล	แผนการบริหารราชการแผ่นดิน	นโยบายกระทรวง (หรือ รมต.)	นโยบายของหน่วยงาน	ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)	แผนรองต่อแห่งชาติ	แผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)	นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ
1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน											
1) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558				✓		✓	✓				
2) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557				✓	✓	✓	✓				
3) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556				✓	✓	✓	✓				
4) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555				✓	✓	✓	✓				
5) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554				✓		✓					
6) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553						✓	✓				
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา											
1) แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ.2552-2561)		✓	✓	✓			✓	✓			
3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา											
1) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)		✓	✓							✓	

แผนของหน่วยงาน	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)	นโยบายของรัฐบาล	แผนการบริหารราชการแผ่นดิน	นโยบายกระทรวง (หรือ รมต.)	นโยบายของหน่วยงาน	ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)	แผนปรองดองแห่งชาติ	แผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)	นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ
2) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554)		✓								✓	
4. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ											
1) แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559		✓									
2) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557		✓		✓	✓						
3) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556			✓	✓		✓	✓				
4) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555			✓			✓	✓				
5) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554			✓			✓		✓	✓		
6) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553			✓	✓				✓			
5. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา											
1) แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ.2554-2558)			✓			✓	✓	✓		✓	

แผนของหน่วยงาน	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)	นโยบายของรัฐบาล	แผนการบริหารราชการแผ่นดิน	นโยบายกระทรวง (หรือ รมต.)	นโยบายของหน่วยงาน	ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)	แผนปรองดองแห่งชาติ	แผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)	นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ
2) แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ.2552-2555)				✓	✓	✓	✓				
6. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์											
1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ.2553-2556 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)	✓	✓								✓	
2) แผนกลยุทธ์การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ.2555-2559 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)	✓	✓	✓							✓	
7. สถาบันการพลศึกษา											
1) ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2556-2560 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556)		✓	✓		✓	✓				✓	✓
2) ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2550-2555											
8. สถาบันพระบรมราชชนก											
1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา สถาบันพระบรมราชชนก (พ.ศ.2554-2558)		✓			✓					✓	
9. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ											
1) แผนยุทธศาสตร์และ		✓	✓	✓		✓		✓			

แผนของหน่วยงาน	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)	นโยบายของรัฐบาล	แผนการบริหารราชการแผ่นดิน	นโยบายกระทรวง (หรือ รมต.)	นโยบายของหน่วยงาน	ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)	แผนปรองดองแห่งชาติ	แผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)	นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ
แผนปฏิบัติการการพัฒนาการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2553-2562)											
10. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย											
1) แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะสามปี (พ.ศ.2555-2557)							✓				
11. สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร											
1) แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2556-2559			✓	✓			✓				
รวม	2	10	11	12	10	12	12	4	1	7	1
%	8.0	40.0	44.0	48.0	40.0	48.0	48.0	16.0	4.0	28.0	4.0

3) การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์/แผนงานของแผนพัฒนาการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณของหน่วยงานทางการศึกษากับวัตถุประสงค์/แนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนา/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาที่ดำเนินการในระหว่าง พ.ศ. 2552-2559 โดยพิจารณาจากกลยุทธ์ หรือแผนงาน หรือโครงการที่กำหนดไว้ในแผนว่ามีเป้าหมาย หรือตัวชี้วัดความสำเร็จความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์/แนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) อย่างไร ซึ่งแผนต่างๆ ที่รวบรวมได้ทั้งหมด 25 แผน จาก 5 หน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นอีก 6 หน่วยงาน ดังนี้

สัญลักษณ์และความหมาย

- ① หมายถึง ให้ความสำคัญมาก หรือเป็นกลยุทธ์หลัก หรือครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่
- ② หมายถึง ให้ความสำคัญรองลงไป หรือเป็นกลยุทธ์รอง หรือครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายบางส่วน

ตาราง 3.3 ความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ของหน่วยงานทางการศึกษากับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน														
1.1 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558														
(1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท	①	①	①	①	①	①	②	②	②	②		②	②	①
(2) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ			①	②	①	②		②	②		②			②
(3) พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา						①			②	②				
(4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการ					①	①					②	②		
1.2 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557														
(1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้	①				②	①			②	②				②
(2) ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม		①					②							
(3) ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ		②	①	②		①		②		②		②		
(4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ						①			②					
(5) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา					①	②				①				
(6) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้			①				②							②
1.3 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556														
(1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตาม	①					②				①				

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
หลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้														
(2) ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		①					②							
(3) ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง และลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนให้ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ		②	①	②										
(4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ						①		②						
(5) พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา					①	②				①		②		
(6) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสันติสุขในเขตพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้							②							①
1.4 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555														
(1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้	①		②	①	②	②		②	②	①				①
(2) ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		①					②	②	②					
(3) ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง และลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนให้ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ		②	①	②										
(4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ						①			②	①				
(5) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา					①	②			②	①		②		②
(6) พัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้							②							①
1.5 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554														
(1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้	①		②	①	②	②		②	②	①				①
(2) ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		①					②	②	②					
(3) ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง และลดความเหลื่อมล้ำ ผู้เรียนให้ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ		②	①	②										
(4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ						①			②	①				
(5) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตาม					①	②			②	①		②		②

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
แนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา														
(6) พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเฉพาะกิจจังหวัด ชายแดนภาคใต้							②			②				①
1.6 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553														
(1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ	①			①		①				①				①
(2) ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		①					②	①						
(3) ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน			①				②		②					
(4) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ						①								
(5) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา					①	②			②	②				
(6) พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเฉพาะกิจจังหวัด ชายแดนภาคใต้และพื้นที่ยากลำบาก			②	②		①	①		②	①		②		
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา														
แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2552-2561)														
(1) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานและเชื่อมต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต	①		①	①							①		①	
(2) พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาทุกระดับ		①		①							①			①
(3) พัฒนาระบบบริหารจัดการทั้งส่วนกลาง สถาบัน การอาชีวศึกษา และสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					①	①					①		①	
(4) เสริมสร้างโอกาสการศึกษาวิชาชีพอย่างเสมอภาค			①									①	①	
(5) สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือการจ้ด การอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ				①		①				①		①	①	①
(6) วิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาการอาชีวศึกษา									①					
(7) จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ		①	①				①	①						①
3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา														
3.1 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)														
(1) เปลี่ยนระบบการนำองค์กรให้ขับเคลื่อนอุดมศึกษา แบบองค์รวม	①			①		①			①	①	①	①	①	①
(2) พัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์				①		①			①				①	
(3) ยกระดับคุณภาพบัณฑิตอย่างก้าวกระโดด	①	①	①	①	①									①
(4) ปฏิรูประบบการบริหารการเงินอุดมศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ			①	①							①		①	
3.2 แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)														
(1) การพัฒนาอุดมศึกษาไทยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	①	①	①	①	①		①				①	①	①	①
(2) การเชื่อมต่อการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา	①		①	①		①								
(3) บทบาทของอุดมศึกษาไทยในการพัฒนาขีดความสามารถ ของประเทศ				①	①	①	①		①		①	①	①	①
(4) การเงินอุดมศึกษา			①								①		①	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
(5) โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้							1	1		1				
4. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ														
4.1 แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559														
(1) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษา	1	1				2				1				1
(2) สร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			1	1	2			2		1				1
(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	2	2	1	2	2	1	2	2						
(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบบริหารงานบุคคลพัฒนาและสร้างความก้าวหน้าของข้าราชการ ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา					2	1			2	1				1
(5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนการบริหาร การบริการ และการเรียนรู้					1	2			2	1		2		
4.2 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557														
(1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	1		1		1	2							2
(2) เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบการบริหารงานบุคคลพัฒนาและสร้างความก้าวหน้าของข้าราชการ ครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา						1								1
(3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้										1				
(4) สร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			1	1										
(5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา	1								2					2
4.3 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556														
(1) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษา	1	1				2				1				1
(2) สร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			1	1	2			2		1				1
(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	2	2	1	2	2	1	2	2						
(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบบริหารงานบุคคลพัฒนาและสร้างความก้าวหน้าของข้าราชการ ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา					2	1			2	1				1
(5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนการบริหาร การบริการ และการเรียนรู้					1	2			2	1		2		
4.4 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555														
(1) พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษา	1	1				2				1				1
(2) สร้างโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			1	1	2			2		1				1
(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	2	2	1	2	2	1	2	2						
(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบบริหารงานบุคคลพัฒนาและสร้างความก้าวหน้าของข้าราชการ ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา					2	1			2	1				1
(5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนการบริหาร การบริการ และการเรียนรู้					1	2			2	1		2		

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
4.5 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554														
(1) พัฒนาระบบบริหารจัดการ					①	②				②	①			①
(2) ขยายโอกาสทางการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	①	①			②	②	①	①	②					
(3) พัฒนาคุณภาพการศึกษา	①	①	①	①	①	①	②	②				②	②	
(4) พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา						①				①				
(5) ส่งเสริมการและพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา	①		②			①				①	②			
4.6 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553														
(1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา					②	①				①	①	②		①
(2) ขยายโอกาสทางการศึกษา			①	②			①	①						
(3) พัฒนาคุณภาพการศึกษา	①	①			①	①	②		②	①			①	
5. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา														
5.1 แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. 2554-2558)														
(1) พัฒนานโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ					①	①				①		①		①
(2) สร้างและพัฒนานองค์ความรู้เพื่อพัฒนานโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ					①				①					
(3) เสริมสร้างความรู้ความสามารถ ทักษะและขีดสมรรถนะของบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน						①			①					
5.2 แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2552-2555)														
(1) พัฒนานโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ					①	①				①	①	①		①
(2) สร้างและพัฒนานองค์ความรู้เพื่อพัฒนานโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ					①				①					
6. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์														
6.1 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2553-2556 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)														
(1) พัฒนาการจัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และช่างศิลป์ ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับระดับชาติ	①	①			①					①				①
(2) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรม องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นที่ยอมรับ ทั้งในและต่างประเทศ									①					①
(3) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการบริการวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนและสังคม		①	①				②	②						
(4) ส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม							①	①						
(5) พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ					②					①				
6.2 แผนกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555-2559 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)														
(1) จัดการศึกษาด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ คีตศิลป์ และทัศนศิลป์ ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูง เป็นที่ยอมรับระดับชาติและนานาชาติ	①	①	①	①		②	②	①				②		

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
(2) สร้างงานวิจัย งานสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เป็นองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมีคุณค่าแก่สังคม							②		①					
(3) เป็นศูนย์กลางการบริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม							②					①		
(4) อนุรักษ์ พัฒนา สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม		①					②					①	①	
(5) บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและพัฒนาองค์กรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก										①				①
7. สถาบันการพลศึกษา														
7.1 ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2556-2560 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556)														
(1) การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาทางการศึกษา พลศึกษา กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา และวิทยาศาสตร์สุขภาพ เพื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ของสังคม	①	①	②	①		①				②				
(2) การพัฒนานักเรียนและนักศึกษาให้มีศักยภาพด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ	①			①										②
(3) การส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ด้านพลศึกษา กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬา และวิทยาศาสตร์สุขภาพ						②			①					②
(4) การส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการทางวิชาการ กีฬา และอาคารสถานที่แก่สังคม							②	①					②	
(5) การส่งเสริมและสนับสนุนการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านและกีฬาไทย							②	①						
(6) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ										①	②			
(7) การส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการ และกีฬากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน				②										①
7.2 ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2550-2555														
(1) การจัดการศึกษา	①	①	②	①	①		①	①						①
(2) การพัฒนาระบบการบริหาร										①			①	①
(3) การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ						①				②				
(4) การพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ													①	
(5) การวิจัยและพัฒนา									①					②
(6) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร						②				①				
(7) การบริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม							②	①						
8. สถาบันพระบรมราชชนก														
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันพระบรมราชชนก (พ.ศ. 2554-2558)														
(1) สร้างและพัฒนาให้บัณฑิตเป็นนักปฏิบัติการที่มีคุณภาพสูง เป็นที่ยอมรับ และเชื่อมั่นจากชุมชน ผู้ใช้บัณฑิต และทุกภาคส่วน				①	②		②			①				
(2) พัฒนาระบบการบริการวิชาการเน้นการนำส่งความรู้ทางสุขภาพสู่ชุมชน และสถานบริการสุขภาพในท้องถิ่น เข้าถึงองค์ความรู้ทางสุขภาพที่มีคุณภาพสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสุขภาพอย่างทั่วถึง											①	①	①	

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
(3) สร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์ และจิตวิญญาณในการบริการสุขภาพในชุมชนอย่างมีอาชีพที่เคารพความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม		1						1						
(4) พัฒนาองค์กรให้เป็นคลังความรู้ทางสุขภาพของประเทศที่สร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมสุขภาพ และเป็นพี่เลี้ยงวิชาการสุขภาพแก่ชุมชน และสถานบริการสุขภาพแก่อื่น								1	1					
(5) เสริมสร้างศักยภาพวิทยาลัยในสังกัดของสถาบันฯ ให้เป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศด้านวิชาการสุขภาพที่สามารถรองรับความต้องการของชุมชน และประเทศ				1					1					
(6) ปฏิรูปการบริหารการศึกษา หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานทางการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทางสุขภาพที่เน้นชุมชนที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นเอกลักษณ์ของ สบช. โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วน	1			1				2						
(7) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในให้เป็นองค์กรมืออาชีพในการจัดการศึกษาที่มีความสามารถในการพึ่งตนเอง มีการบริหารจัดการที่เป็นธรรมาภิบาล และทันสมัย						1					2			
(8) ยกย่องสถาบันพระบรมราชชนกเป็นองค์กรสมรรถนะสูงในระดับสากลที่มีระบบงานภายใน มีประสิทธิภาพ ทันสมัย คล่องตัวเอื้อต่อการเป็นสถาบันวิชาการอุดมศึกษาระดับชาติที่มีความเป็นสากล						1				2	2			
(9) เสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรของสถาบันพระบรมราชชนกให้มีความเชี่ยวชาญ และขีดความสามารถสูงทางการศึกษา สุขภาพที่เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและสากล					2	1				1				
(10) พัฒนาองค์กรสู่องค์กรแห่งความสุข เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัย บุคคลมีความสุขในการปฏิบัติงานภายใต้วัฒนธรรมและค่านิยมที่เข้มแข็ง						1							2	
9. สำนักงานพระพุทธศาสนา														
แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2553-2562)														
(1) การสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นศาสนทายาทที่มีคุณภาพ	1	1	2				1				1			
(2) การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนให้เข้มแข็งและมีมาตรฐานเป็นโรงเรียนคุณภาพที่ยั่งยืน					1	1			1	1	1	2	2	
(3) การเสริมสร้างศักยภาพให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของโลก	2													1
(4) การทำนุบำรุงเผยแผ่พระศาสนาให้เจริญงอกงาม		1	2			1	1	2		2		2		

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
10. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น														
<i>แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะสาม ปี (พ.ศ. 2555-2557)</i>														
(1) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น											1			
(2) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา						1				1				
(3) การพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา										1				
(4) การจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์ให้ท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้							1	1						
(5) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา								1	1					
(6) การพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา	1	1					1	1				1		
(7) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	1	1						1						1
(8) การพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก			1	1	1						1	1	1	
(9) การพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านการศึกษา											1	1		
(10) การพัฒนาการศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้			1				1							1
(11) การพัฒนาการอาชีวศึกษา			1	1	1									
(12) การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น		1					1	1						
(13) การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชน และประชาชน								1						
(14) การพัฒนาการนิเทศการศึกษา						1					1			
(15) การพัฒนาและส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		1												
(16) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาพิเศษ			1				1						1	
(17) การพัฒนาหน่วยงานการศึกษา											1			
11. กรุงเทพมหานคร														
<i>แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556-2559</i>														
(1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1													
(2) พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน						1								
(3) พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมนานาชาติ										1				
(4) เพิ่มขีดความสามารถของนักเรียนเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน				1										1
(5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมทั้งในและต่างประเทศในการจัดการศึกษา												1		1
(6) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง			1											
(7) เร่งรัดส่งเสริมสุขภาพของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร								1						

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)													
	วัตถุประสงค์ 1						วัตถุประสงค์ 2			วัตถุประสงค์ 3				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5
(8) เสริมสร้างความปลอดภัยของนักเรียน								1						
(9) ส่งเสริมโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ			1			1								
รวม 25 แผน	31	37	41	41	44	65	42	37	39	53	24	29	22	49
147 ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์	21.0	25.1	27.8	27.8	29.9	44.2	28.5	25.1	26.5	36.0	16.3	19.7	14.9	33.3
สัดส่วนของยุทธศาสตร์หลัก/รอง	194 : 65 74.9% : 25.1%						50 : 68 42.3% : 57.6%			131 : 46 74.0% : 26.0%				

จากตาราง 3.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติกับยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ที่กำหนดในแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษา พบว่า แผนทั้งหมด 25 แผน กำหนดเป็นยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ รวม 147 ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์

เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติทั้ง 3 ข้อพบว่า หน่วยงานให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา และข้อ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และ สร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญา และการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์หลักถึงร้อยละ 74.9 และ 74 ตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์หลัก คิดเป็นร้อยละ 42.3

เมื่อวิเคราะห์รายแนวนโยบายพบว่า แนวนโยบายที่หน่วยงานต่างๆ กำหนดเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ของหน่วยงานมากที่สุดคือ นโยบาย 1.6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ร้อยละ 44.2 รองลงไปคือ นโยบาย 3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ร้อยละ 36.0 และนโยบาย 3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถ อยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัย และเกื้อกูลกัน ร้อยละ 33.3

สำหรับแนวนโยบายที่แผนต่างๆ เชื่อมโยงน้อยที่สุดคือ นโยบาย 3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 14.9 ถัดขึ้นมาคือนโยบาย 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 16.3

ตอน 2 ประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ

ประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัตินั้น วิเคราะห์จาก (1) การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (2) การสร้างกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ (3) การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา (4) การออกแบบองค์ประกอบของแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การดำเนินจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์เพื่อประเมินตามกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ รายละเอียดดังในตารางต่อไป

1.1) การดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตาราง 3.4 กรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรอบแนวทาง	การดำเนินงาน		
	ดำเนินการ	ดำเนินการแต่ไม่ปรากฏหลักฐานที่เป็นรูปธรรม	ไม่ได้ดำเนินการ
1. จัดทำกรอบทิศทางพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลา เช่น ทุก 5 ปี	✓		
2. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนฯ บทบาทและหน่วยงานที่รับผิดชอบ	✓		
3. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของแผนฯ และประสานให้มีการจัดทำแผนฯ	✓		
4. จัดทำฐานข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภท โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		✓	
5. ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติในแต่ละช่วงเวลา	✓		
6. ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ต้นแบบที่ดี และขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง		✓	
7. พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ			✓
8. กำหนดกลไกประสานแผนฯ ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง			✓
9. ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษา		✓	

จากตารางพบว่า กรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติจำนวน 9 ข้อนั้นมีการดำเนินการที่ปรากฏหลักฐานเป็นรูปธรรมเพียง 4 ข้อ

1.2) การดำเนินการของหน่วยงานในส่วนกลาง

ตาราง 3.5 กรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ในส่วนกลาง

กรอบแนวทาง	การดำเนินงาน		
	ดำเนินการได้ ครอบคลุม	ดำเนินการ เพียงบางส่วน	ไม่ปรากฏหลักฐาน การดำเนินการ
1. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษาระยะ 5 ปี	✓		
2. ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา		✓	
3. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสาระของแผนการศึกษาแห่งชาติ		✓	
4. การจัดทำฐานข้อมูลการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา		✓	
5. กำกับ ติดตาม ประเมินผล ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำแผนไปสู่การปฏิบัติ			✓
6. ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ต้นแบบที่ดี และขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง		✓	
7. พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ			✓

จากตาราง 3.5 พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานในส่วนกลางนั้น หน่วยงานต่างๆ มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภทการศึกษาระยะ 5 ปี ส่วนการจัดทำแผนพัฒนาของในงานระดับปฏิบัติและกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติดำเนินการเพียงบางส่วนหรือไม่ปรากฏหลักฐานที่เป็นรูปธรรมในการดำเนินการ

1.3) การดำเนินการระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตาราง 3.6 กรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กรอบแนวทาง	การดำเนินงาน		
	ดำเนินการได้ ครอบคลุม	ดำเนินการ เพียงบางส่วน	ไม่ปรากฏหลักฐาน การดำเนินการ
1. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการ		✓	
2. กำหนดกลไกการประสานแผนร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง			✓
3. สร้างความรู้ความเข้าใจในสาระและเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง			✓
4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนฯ			✓
5. ติดตาม และประเมินผลการทำงานและการพัฒนาการศึกษาตามแผนฯ			✓

กรอบแนวทาง	การดำเนินงาน		
	ดำเนินการได้ครบคลุม	ดำเนินการเพียงบางส่วน	ไม่ปรากฏหลักฐานการดำเนินการ
6. ให้องค์กรที่รับผิดชอบในการบริหารแผนฯ ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ ต้นแบบที่ดี และขยายผลสู่การปฏิบัติ			✓
7. พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ			✓
8. จัดสมัชชาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ระหว่างองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			✓

จากตาราง 3.6 พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น มีเพียงบางจังหวัด เช่น กรุงเทพมหานคร มหาสารคาม เป็นต้น ที่มีจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด และแผนปฏิบัติการ อย่างไรก็ตามการบริหารแผนสู่การปฏิบัติพบว่า แทบทุกรายการไม่ปรากฏหลักฐานในการดำเนินการ

2) การสร้างกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ

ในแผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีการดำเนินการสร้างกลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติไว้ ซึ่งการดำเนินการมีรายละเอียดดังตาราง 3.7 ต่อไปนี้

ตาราง 3.7 กลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ

กรอบแนวทาง	การดำเนินงาน		
	ดำเนินการ	ดำเนินการแต่ไม่ปรากฏหลักฐานที่เป็นรูปธรรม	ไม่ได้ดำเนินการ
ก. จัดตั้งหน่วยงานเพื่อเป็นกลไกรับรองคุณภาพมาตรฐาน และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต			
(1) องค์กรเพื่อรับรองคุณภาพมาตรฐานสถาบันผลิตครู			✓
(2) สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ	✓		
(3) สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติและกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			✓
ข. ให้องค์กรที่มีอยู่แล้วปฏิบัติภารกิจเพิ่มเติม หรือเร่งรัดดำเนินการ			✓
(1) การประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียนโดย การทดสอบของ สทศ.	✓		
(2) การขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา		✓	
(3) สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาทางเลือก		✓	

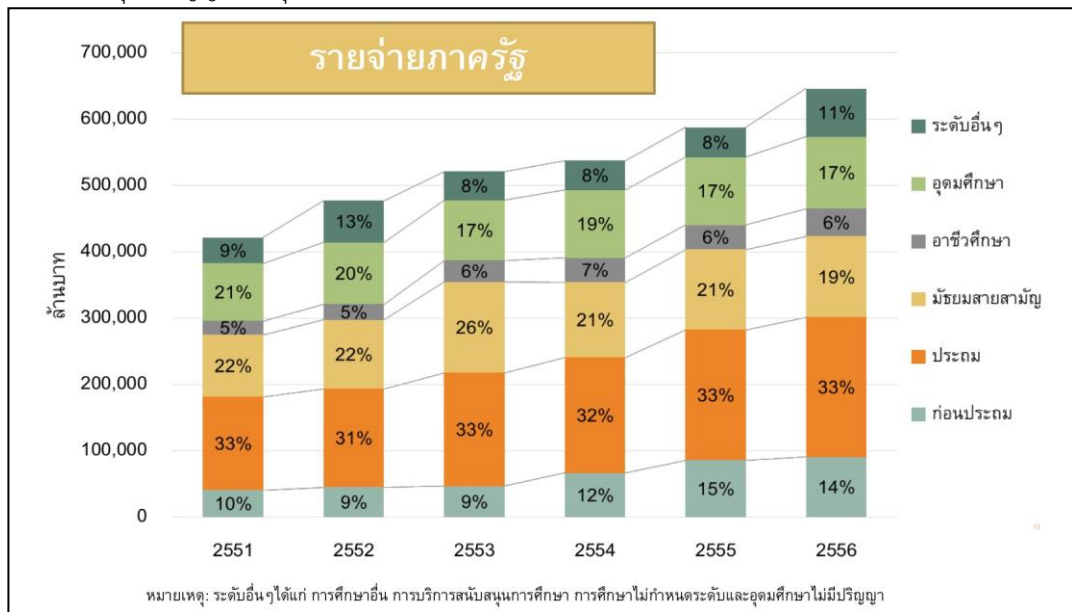
จากตาราง 3.7 พบว่า กลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติมีการดำเนินการเพียง 2 รายการ คือ การจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ และการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน โดยการทดสอบระดับชาติของ สทศ.

3) การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา

จากแผนภาพ 3.1 พบว่า ข้อมูลงบประมาณด้านการศึกษาที่เป็นรายจ่ายภาครัฐ ในช่วงแผนการศึกษาแห่งชาติระหว่างปี 2552-2556 มีสัดส่วนการใช้จ่ายในการการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงไป ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ อุดมศึกษา ก่อนประถมศึกษา และอาชีวศึกษาได้งบประมาณในสัดส่วนที่น้อยที่สุด

แผนภาพ 3.1 รายจ่ายทางการศึกษาของภาครัฐจำแนกตามระดับการศึกษา ปีงบประมาณ 2551-2556

ที่มา: ชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์ และคณะ (2558)

นอกจากนี้ จากข้อมูลของ UIS data center (2015 อ้างถึงใน ชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์ และคณะ. 2558) พบว่า ประเทศไทยมีรายจ่ายด้านการศึกษาของภาครัฐต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (%GDP) ในปี พ.ศ. 2554 สูงถึงร้อยละ 5.10 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศต่างๆ ทั่วโลก (4.8%) แต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ OECD (5.3%) และร้อยละของงบประมาณด้านการศึกษาต่องบประมาณแผ่นดินในปี พ.ศ. 2554 คิดเป็นร้อยละ 24.79 หรือประมาณ 1 ใน 4 ของงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด

จากข้อมูลรายงานการวิจัยเรื่อง รายจ่ายด้านการศึกษาของประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2551-2556 โดยชัยยุทธ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์ และคณะ (2558) พบว่า การจัดงบประมาณด้านการศึกษาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาในปีงบประมาณต่างๆ นั้น จะมุ่งเรื่องการผลิตนักเรียนและบัณฑิตมากที่สุด ยกตัวอย่างเช่น ในปีงบประมาณ 2556 พบว่า สัดส่วนงบประมาณการผลิตนักเรียนและบัณฑิตมีมากที่สุดถึงร้อยละ 69.14 หรือประมาณ 7 ใน 10 ของงบประมาณทั้งหมด รองลงไปเป็นค่าบริหารจัดการ ร้อยละ 11.93 เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ร้อยละ 5.53 รายจ่ายเพื่อการลงทุน ร้อยละ 5.26 เป็นต้น ดังตาราง 3.8

จากตาราง 3.8 เป็นการวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณด้านการศึกษา โดยยกตัวอย่างในปีงบประมาณ 2556 การจัดสัดส่วนงบประมาณด้านการศึกษาเมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พบว่า วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา มีสัดส่วนงบประมาณมากที่สุดร้อยละ 90.31 รองลงไปคือวัตถุประสงค์ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ร้อยละ 8.59 และวัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.59

ตาราง 3.8 รายการงบประมาณตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติในปีงบประมาณ 2556

รายการงบประมาณตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ	ร้อยละของงบประมาณ
วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาคอนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา	
- ผลิตนักเรียนและบัณฑิต (การสนับสนุนการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา)	69.14
- เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	5.53
- การอบรมบุคลากรทางการศึกษา	0.48
- การบริหารจัดการ (ค่าจ้าง ค่าตอบแทนผู้บริหาร ค่าสาธารณูปโภค)	11.93
- กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนและนักศึกษา	1.70
- การผลิตและพัฒนาครู อาจารย์	1.53
รวม	90.31
วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้	
- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา	0.59
วัตถุประสงค์ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้	
- ใช้จ่ายเพื่อการลงทุน	5.26
- การพัฒนาการเรียนการสอน (หลักสูตร สื่อการสอน)	3.33
รวม	8.59
กิจกรรมอื่นๆ	0.51
รวม	100

4) การออกแบบองค์ประกอบของแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษา

ข้อมูลที่น่าสนใจที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพของแผนฯ มี 7 ประเด็น ดังนี้

- (1) มีการกำหนดงบประมาณจัดสรรเพื่อดำเนินการตามกลยุทธ์/แผนงาน/โครงการหรือไม่
- (2) มีการกำหนดกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติหรือไม่
- (3) มีการกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนหรือไม่
- (4) มีการกำหนดหน่วยหรือผู้รับผิดชอบในแต่ละกลยุทธ์/แผนงาน/โครงการหรือไม่
- (5) มีการกำหนดปฏิทินการบริหารแผนหรือไม่
- (6) มีการกำหนดระบบการติดตามประเมินผลระหว่างนำแผนไปสู่การปฏิบัติหรือไม่
- (7) มีการกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผนไว้หรือไม่

จากตาราง 3.9 พบว่าแผนของหน่วยงานที่มีการวางแผนและนำไปสู่การปฏิบัติครบทั้ง 7 องค์ประกอบ มีจำนวน 5 แผนจากทั้งหมด 25 แผน หรือคิดเป็นร้อยละ 20 เมื่อวิเคราะห์รายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่หน่วยงานกำหนดไว้มากที่สุดคือ การกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผน ร้อยละ 92 รองลงไปคือ กำหนดหน่วยหรือผู้รับผิดชอบ ร้อยละ 88 และองค์ประกอบที่กำหนดไว้น้อยที่สุดคือ การกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน ร้อยละ 32 ถัดมาคือ การกำหนดปฏิทินการบริหารแผน ร้อยละ 48 ของแผนทั้งหมด

ตาราง 3.9 การบริหารแผนสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา

แผนของหน่วยงาน	กำหนดงบประมาณที่จัดสรร	กำหนดกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ	กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผน	กำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบ	กำหนดปฏิทินการบริหารแผน	กำหนดระบบการติดตามประเมินผลแผน	กำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน
1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน							
1) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✗
2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา							
1) แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2552-2561)	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗
3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา							
1) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗
2) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗
4. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ							
1) แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗
2) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗
3) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2556	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗
4) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✗
5) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗
6) แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗
5. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา							
1) แผนยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ.2554-2558)	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗
2) แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2552-2555)	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗
6. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์							

แผนของหน่วยงาน	กำหนดงบประมาณที่จัดสรร	กำหนดกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ	กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผน	กำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบ	กำหนดปฏิทินการบริหารแผน	กำหนดระบบการติดตามประเมินผลแผน	กำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน
1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาบ้านบึงพัฒนาศิลป์ พ.ศ.2553-2556 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓
2) แผนกลยุทธ์การพัฒนาศาสนาบ้านบึงพัฒนาศิลป์ พ.ศ.2555-2559 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓
7. สถาบันการศึกษา							
1) ยุทธศาสตร์สถาบันการศึกษา พ.ศ.2556-2560 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556)	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓
2) ยุทธศาสตร์สถาบันการศึกษา พ.ศ.2550-2555	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗
8. สถาบันพระบรมราชชนก							
1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาบ้านพระบรมราชชนก (พ.ศ.2554-2558)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
9. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ							
1) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาศาสนาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2553-2562)	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗
10. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย							
1) แผนพัฒนาศาสนาท้องถิ่นระยะสามปี (พ.ศ.2555-2557)	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
11. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร							
1) แผนพัฒนาศาสนาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2556-2559	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗
รวม	17	10	23	22	12	13	8
%	68.0	40.0	92.0	88.0	48.0	52.0	32.0
รวมแผนที่มีความสมบูรณ์	5/25 = 20.0 %						

ตอน 3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามว่า การนำแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเกิดผลผลิตและผลลัพธ์อย่างไร? ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นผลผลิตของแผนฯ จากการสนทนากลุ่มที่ดำเนินการใน 4 ภูมิภาค รวมผู้ร่วมสนทนา 211 คน จำแนกตามกลุ่มของการเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้เป็น 20 กลุ่ม

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ผลลัพธ์ของแผนฯ จากข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รับจากการวิเคราะห์รายงานการวิจัยสถิติทางการศึกษา ผลการประเมินและผลการทดสอบทางการศึกษาต่างๆ ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รวบรวมหรือมีการจัดทำขึ้นไว้ โดยวิเคราะห์ตามเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ

1) ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา และพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูล โดยวิเคราะห์การดำเนินการพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาในช่วง พ.ศ.2552-2558 ตามนโยบายทั้ง 14 ข้อ ของแผนฯ แต่ละนโยบายแยกวิเคราะห์ตามระดับการศึกษา 4 ระดับคือ (1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน (รวมการศึกษาปฐมวัย) (2) การอาชีวศึกษา (3) การอุดมศึกษา และ (4) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยพิจารณาจากการดำเนินงาน 3 ส่วนคือ ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งการนำเสนอข้อมูลแต่ละส่วนได้นำเสนอในลักษณะเชิงเปรียบเทียบข้อมูลสองด้าน เพื่อให้เห็นภาพความชัดเจนของการดำเนินงานว่าเกิดประสิทธิผลอย่างไร ดังนี้

(1) ด้านปัจจัยดำเนินงาน แยกเป็น ปัจจัยเอื้อ และ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

(2) ด้านกระบวนการดำเนินงาน แยกเป็น กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ และ กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง

(3) ด้านผลการดำเนินการ แยกเป็น ผลสำเร็จ และ ผลที่ควรปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3.10-3.51 พบดังนี้

วัตถุประสงค์ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา แผนนโยบาย

แผนนโยบายที่ 1.1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา

ตาราง 3.10 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) การฝึกอบรมพัฒนาครูมีมากขึ้น (2) การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพัฒนาโรงเรียน (3) ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และพัฒนานักเรียนมากขึ้น (4) การพยายามแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนที่ครูไม่ครบชั้น (5) ระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (6) ระบบสวัสดิการและวิทยฐานะครูเพิ่มขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) นโยบายการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย (2) ข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณสถานศึกษา (3) ครูมีภาระงานนอกจากการสอนมาก (4) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดการประสานและส่งต่อข้อมูล (6) หลักสูตรมีสาระมากเกินไปและซ้ำซ้อน (7) การประเมินผู้เรียนยังขาดความต่อเนื่อง (7) หนังสือ ตำราเรียน และแหล่งเรียนรู้ไม่หลากหลาย (8) โรงเรียนขาดอิสระในการจัดการตนเอง</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบันมีหลักสูตรทวิภาคีที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ (2) การกำหนดนโยบายคุณวุฒิมาตรฐานวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ (3) ความร่วมมือของสถานประกอบการกับสถานศึกษาช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษามีมากขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) จำนวนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัย เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด (2) การขาดแคลนอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์ในสายช่าง (3) การขาดข้อมูลการวิเคราะห์ตลาดแรงงานทำให้สถาบันไม่สามารถวางแผนการผลิตได้ตรงความต้องการ (4) นักศึกษาไม่นิยมเรียนสายช่าง และการรับเด็กที่จบ ม.6 เข้าเรียนมีปัญหาทักษะพื้นฐาน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับสูง (2) การจัดการในสถาบันมีอิสระและมีความคล่องตัวสูง (3) นักศึกษามีโอกาสเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) นักศึกษาที่เข้าใหม่คุณภาพลดลง โดยเฉพาะความรู้พื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ (2) คุณภาพอาจารย์ใหม่ยังไม่น่าพอใจ ยังขาดประสบการณ์ การรับเข้ามาเน้นคุณวุฒิมากกว่าประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ สกอ.ที่กำหนด (3) สถาบันค่านึงถึงรายได้ จนทำให้รับนักศึกษาในบางสาขาเกินความต้องการ (5) อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับการใช้กรอบ TQF เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นักเรียนที่ออกนอกระบบโรงเรียนแล้วเข้าเรียนในระบบ กศน. เพิ่มขึ้น (2) กศน. ปรับระบบการเรียนการสอนยืดหยุ่นขึ้นสำหรับนักเรียนที่ออกมาจากระบบเพื่อให้สามารถกลับเข้าศึกษาต่อในระบบได้ ส่วนของผู้ใหญ่เน้นการเรียนเพื่อพัฒนาตัวเอง</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ระดับคุณภาพการศึกษามีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะ สื่อ นวัตกรรม ระบบไอซีที (2) ผู้เรียนมีทัศนคติเรียนเพื่อให้ได้วุฒิทางการศึกษาเท่านั้น (3) ภาระงานของครูมีจำนวนมาก (4) งบประมาณสนับสนุนมีจำกัด (5) การประสานความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษายังมีน้อย</p>

ตาราง 3.11 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การฝึกอบรมพัฒนาครูในรูปแบบต่างๆ</p> <p>(2) มุ่งยกระดับคะแนนการทดสอบ O-NET ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อใช้ประเมินวิทยฐานะครู และคุณภาพโรงเรียน</p> <p>(3) จัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน</p> <p>(4) ยกระดับคุณภาพโรงเรียนผ่านโครงการต่างๆ เช่น โรงเรียนในฝัน โรงเรียนดีศรีตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นต้น</p> <p>(5) ปรับแนวทางการใช้หลักสูตรโดยลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาทำกิจกรรมนอกห้องเรียน</p> <p>(6) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายลูกเสือ ค่ายธรรมะ ทักษะศึกษา กีฬา เป็นต้น</p> <p>(7) การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยจัดการควบรวม หรือใช้สื่อการสอนทางไกล</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การเรียนการสอนที่เน้นบูรณาการ ลงมือปฏิบัติ และคิดวิเคราะห์</p> <p>(2) การพัฒนาและแก้ปัญหาเด็กรายบุคคล</p> <p>(3) การนิเทศติดตามการสอนในโรงเรียน</p> <p>(4) การสอนด้านอาชีพ และเน้นทักษะชีวิต ให้เด็กลงมือปฏิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน</p> <p>(5) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ</p> <p>(6) การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษา</p> <p>(7) การร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาการศึกษา</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การเรียนการสอนให้ความสำคัญกับการปฏิบัติจริง เน้นฝึกทักษะวิชาชีพ ในสถานประกอบการ</p> <p>(2) การเข้าร่วมประกวดแข่งขันนวัตกรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่แสดงถึงศักยภาพของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การพัฒนาที่เน้นสร้างพื้นฐานเอกสาร ซึ่งขัดกับหลักของอาชีวศึกษาที่เน้นการปฏิบัติ</p> <p>(2) การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา</p> <p>(3) การพัฒนาอาจารย์ให้ทันเทคโนโลยีใหม่ๆ</p> <p>(4) การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ</p> <p>(5) การมีอิสระในการพัฒนาเรื่องต่างๆ ของสถาบัน</p> <p>(6) การวางแผนพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด เพื่อให้ผลิตนักศึกษาให้ตรงตามความต้องการใช้กำลังคนในแต่ละพื้นที่</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) กระบวนการควบคุมคุณภาพหลักสูตรทั้งการเปิดหลักสูตร อาจารย์ประจำ จำนวนรับนักศึกษา และการเรียนการสอน</p> <p>(2) การเปิดหลักสูตรต่างๆ ที่คำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาและตลาดแรงงาน</p> <p>(3) การเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและใช้ ICT ในการเรียนรู้</p> <p>(4) สถาบันต่างๆ เปิดหลักสูตรนานาชาติ และให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอังกฤษ</p> <p>(5) การเพิ่มจำนวนงานวิจัยและการตีพิมพ์เพื่อการจัดอันดับและการประเมิน</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) กระบวนการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมฝึกทักษะปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของนักศึกษา</p> <p>(2) กระบวนการรับนักศึกษาที่เน้นคุณภาพมากกว่าจำนวนที่รับ</p> <p>(3) การลดภาระคณาจารย์ในการจัดทำเอกสารเพื่อการประเมินต่างๆ</p> <p>(4) การประสานแผนการผลิตกำลังคนตามความต้องการในแต่ละพื้นที่</p> <p>(5) การใช้ผลการวิจัยและการต่อยอดงานวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>(6) การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น จัดกิจกรรมการอ่าน ห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น</p> <p>(2) การสอนด้านอาชีพ และเน้นทักษะชีวิต ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง</p> <p>(3) การให้ชุมชน และภูมิปัญญาชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ กศน.</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอน</p> <p>(2) การดำเนินการตามนโยบายอย่างต่อเนื่องจริงจังในโครงการต่างๆ เช่น หลักสูตร ม.6 ภายใน 8 เดือน เป็นต้น</p>

ตาราง 3.12 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น</p> <p>(2) นักเรียนส่วนใหญ่ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนต่างๆ ของโรงเรียน</p> <p>(3) นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของตน และของโรงเรียน</p> <p>(4) การเรียนการสอนทางไกล ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้ในบางพื้นที่</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ผลสัมฤทธิ์ของเด็กในภาพรวมต่ำลง ขาดทักษะการทำงาน และความมุ่งมั่นใฝ่เรียนรู้</p> <p>(2) เด็กต้องแข่งขันกันสูง ออกกลางคัน และย้ายไปอยู่โรงเรียนขนาดใหญ่มากขึ้น</p> <p>(3) เด็กจำนวนมากมีปัญหาอ่านและเขียน รวมทั้ง การสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ</p> <p>(4) คุณภาพโรงเรียนมีความเหลื่อมล้ำระหว่าง โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก โรงเรียนในเมือง กับชนบท</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) จำนวนผู้เรียนต่อสายอาชีพมีมากขึ้น อย่างชัดเจน</p> <p>(2) นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์ที่พร้อม สู่ตลาดแรงงาน</p> <p>(3) การจัดหลักสูตรทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการภาคเอกชนมีคุณภาพมากขึ้น</p> <p>(4) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้งานทำ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ผู้สำเร็จการศึกษาต้องเร่งปรับปรุงทักษะ ภาษาอังกฤษ</p> <p>(2) การรับนักศึกษาที่ไม่ต้องการเรียนตามสาขา เข้าศึกษา ทำให้นักศึกษาออกกลางคันสูง</p> <p>(3) ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนไม่น่าพอใจ โดยยังขาดทักษะ การทำงาน และความมุ่งมั่นใฝ่เรียนรู้</p> <p>(4) ผลการสอบ V-Net วิชาพื้นฐานของนักศึกษา คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ปริมาณผู้เข้าเรียนเพิ่มขึ้น ผู้จบปริญญาตรี เพิ่มขึ้น</p> <p>(2) การจัดสหกิจศึกษาช่วยให้บัณฑิตได้งานทำ มากขึ้น</p> <p>(3) อาจารย์มีผลงานวิจัยมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ผู้ประกอบการเห็นว่า คุณภาพของนักศึกษา ยังไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะทักษะการทำงาน และ ภาษาอังกฤษ</p> <p>(2) ปัญหานักศึกษาออกกลางคันจำนวนมาก เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ หรือขาดทักษะพื้นฐาน ในสาขาวิชาที่เรียน</p> <p>(3) งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นการตีพิมพ์ในวารสาร ไม่มีผลกระทบต่อสังคมในเชิงการใช้ประโยชน์</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ผู้เรียนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาและได้วุฒิ การศึกษาสูงขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน</p> <p>(2) ผู้เรียนไม่ได้เรียนรู้อย่างจริงจัง ส่วนใหญ่ มีทัศนคติมาเรียนเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษา</p> <p>(3) ผู้เรียนยังมีปัญหาในการสื่อสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ</p> <p>(4) คุณภาพสถานศึกษายังมีความเหลื่อมล้ำ ระหว่างในเมืองกับชนบท และในแต่ละประเภท เช่น สถานศึกษาสังกัด สพฐ. กับ กศน.</p> <p>(5) การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผ่าน การประกันคุณภาพ</p>

แนวนโยบายที่ 1.2 ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

ตาราง 3.13 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>1) โรงเรียนมีการสอนสอดแทรก หรือจัดทำเป็นหลักสูตรพิเศษ เช่น หลักสูตรพลเมืองดี หลักสูตรโตไปไม่โกง เป็นต้น</p> <p>(2) ระดับนโยบายให้ความสำคัญและโรงเรียนนำไปปฏิบัติ เช่น โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เป็นต้น</p> <p>(3) โรงเรียนทำความตกลงกับผู้ปกครอง เทศบาล ตำรวจ หรือ สาธารณสุขให้ช่วยดูแลนักเรียน</p> <p>(4) การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารและครู</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ผู้เรียนขาดการดูแลจากครอบครัวที่ดี ขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพครู</p> <p>(2) สถานศึกษาขาดระบบส่งเสริมผู้นำนักเรียนในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน</p> <p>(3) โรงเรียนไม่เข้มงวดกับนักเรียน ครูไม่กล้าทำโทษเด็กกลัวความผิดหรือถูกร้องเรียน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ให้ความสำคัญ</p> <p>(2) การประเมินนักศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนคุณธรรมจริยธรรมในแต่ละรายวิชา เช่น ร้อยละ 20 เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมยังไม่ต่อเนื่อง เพียงแค่รณรงค์ช่วงใดช่วงหนึ่งเท่านั้น</p> <p>(2) งบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรมมีจำกัด</p> <p>(3) ครอบครัวไม่ดูแลเอาใจใส่ ต่อความเจริญทางเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม</p> <p>(4) สังคมขาดต้นแบบบุคคลและชุมชนในการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ให้ความสำคัญ</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) เกณฑ์ ตัวบ่งชี้ และเครื่องมือวัดคุณธรรม จริยธรรมไม่ชัดเจน</p> <p>(2) วิชาศึกษาทั่วไปไม่มีการส่งเสริมการเป็นคนดี</p> <p>(3) สังคมขาดบุคคลต้นแบบที่ให้ความเอาใจใส่ ในการต่อต้านการทุจริต นอกจากนี้ผู้ปกครอง ยังขาดการดูแลเอาใจใส่ หรือตัวอาจารย์ขาด คุณธรรมจริยธรรม</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นโยบาย กศน.ให้ความสำคัญ</p> <p>(2) กศน.อยู่ใกล้ชิดชุมชนในพื้นที่ สามารถ ส่งเสริมได้เต็มที่</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การขาดระบบดำเนินการที่มีความต่อเนื่อง</p>

ตาราง 3.14 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การเรียนในวิชาหน้าที่พลเมือง และการแทรกในกิจกรรมเสริม</p> <p>(2) จัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน เช่น โครงการรักษาศีล 5 โรงเรียนวิถีพุทธ ค่ายคุณธรรม เป็นต้น</p> <p>(3) จัดเป็นหลักสูตรพิเศษ เช่น โตไปไม่โกง เป็นต้น</p> <p>(4) ใช้ในกิจกรรมนักเรียน เช่น สภานักเรียน เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การจัดเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตที่งดงามในชุมชน</p> <p>(2) การมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวกับโรงเรียน ในการดูแลเด็ก</p> <p>(3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจ</p> <p>(4) การเชื่อมโยงกิจกรรมของโรงเรียนกับ กิจกรรมของชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การเป็นตัวอย่างของอาจารย์และรุ่นพี่จนเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ดีของแต่ละสถาบัน</p> <p>(2) การจัดกิจกรรม Home room</p> <p>(3) การแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมนอกห้องเรียนและทำอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(4) การจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น ค่ายคุณธรรม เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การกำหนดมาตรการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม</p> <p>(2) กระบวนการถอดบทเรียนของผู้เรียนจาก ประสบการณ์ที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างเป็นระบบ</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การจัดโครงการต่างๆ เช่น พานักศึกษาเข้าวัด กิจกรรมตักบาตร ลานธรรม เป็นต้น</p> <p>(2) การเป็นตัวอย่างของรุ่นพี่ในกิจกรรม การรับน้อง</p> <p>(3) การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาตามความสนใจ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การบูรณาการเข้าไปในรายวิชาต่างๆ</p> <p>(2) การเชื่อมโยงกับประสบการณ์การทำงาน ในชุมชนของนักศึกษา</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) จัดโครงการทักษะชีวิตของผู้เรียนในการ ดำรงตนและประกอบอาชีพ</p> <p>(2) ให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษา</p> <p>(3) ทำความร่วมมือกับ ปปช. ในการจัดกิจกรรม ธรรมรงค์ในสถานศึกษาและชุมชน</p> <p>(4) เพิ่มเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต เข้าไปในหลักสูตร</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

ตาราง 3.15 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักเรียนส่วนใหญ่มีคุณธรรมจริยธรรม ปรับปรุงกิริยามารยาทดีขึ้น พุดจาไพเราะขึ้น</p> <p>(2) การใช้กิจกรรมจิตศึกษา ทำให้นักเรียนมีสมาธิ และการทะเลาะวิวาทลดลง</p> <p>(3) ภาพรวมนักเรียนมีจิตสาธารณะ ทำความดีเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือสังคมมากยิ่งขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) เด็กบางส่วนขาดระเบียบวินัย ไม่มีคุณธรรม ไม่เคารพเชื่อฟังครู และปรับตัวในการเรียนไม่ได้</p> <p>(2) นักเรียนมีโลกส่วนตัวมากขึ้น แยกตัวจากสังคมขาดการมีส่วนร่วมในขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของสังคมและชุมชน</p> <p>(3) นักเรียนไม่มีความพร้อมหรือความเป็นผู้นำในการสร้างขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามในสังคมและชุมชนของตนเอง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมทำกิจกรรม</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) กิจกรรมส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปลูกฝังคุณธรรมด้านนี้ได้อย่างแท้จริง</p> <p>(2) นักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดจิตอาสา และจิตสำนึก การปฏิบัติเกิดจากการถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>(3) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความเป็นผู้นำในการเป็นตัวอย่างให้สังคมและชุมชนของตนเอง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักศึกษาให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นความสนใจ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาแยกตัวจากสังคมขาดการมีส่วนร่วมในขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของสังคมและชุมชน</p> <p>(2) นักศึกษาจำนวนมากไม่มีจิตอาสา และเห็นแก่ประโยชน์ของตน</p> <p>(3) นักศึกษาเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากกิจกรรมรับน้อง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>(2) ผู้เรียนตระหนักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และภูมิใจในความเป็นไทย</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตยังไม่ปรากฏชัดเจน</p>

แนวนโยบายที่ 1.3 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนถึงตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่น ห่างไกล ทุรกันดาร

ตาราง 3.16 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนถึงตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่น ห่างไกล ทุรกันดาร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าเรียนทุกคน แต่บางคนอาจไม่สำเร็จการศึกษาเพราะออกกลางคัน</p> <p>(2) กรณีโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล เช่น นักเรียนชนเผ่าหรือชาวเขา เป็นต้น โรงเรียนจัดที่พักให้</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ครอบครัวเด็กส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ ฐานะไม่ดี ความแตกต่างระหว่างคนรวยและคนจนมีมากขึ้น</p> <p>(2) เด็กบางส่วนพ่อแม่หย่าร้าง ไปทำงานต่างถิ่น และทะเลาะวิวาทกันในครอบครัว</p> <p>(3) คุณภาพของโรงเรียนแตกต่างกัน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นโยบายของรัฐบาลต้องการให้นักศึกษาเรียนต่อสายอาชีวศึกษามากขึ้น</p> <p>(2) กองทุน กยศ. กรอ. และทุนต่างๆ ของแต่ละสถาบัน ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสได้เรียนต่อมากขึ้น</p> <p>(3) การให้การสนับสนุนและร่วมมือกันของสถานประกอบการในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน และรับเข้าทำงานเมื่อเรียนจบ</p> <p>(4) สถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) นักเรียนจำนวนมากเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองไม่ถนัด ทำให้ไม่จบการศึกษา</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กองทุนต่างๆ เช่น กยศ. กรอ. ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าเรียนอุดมศึกษามากขึ้น</p> <p>(2) สถาบันการศึกษามีเพิ่มขึ้นจำนวนมาก สามารถรองรับความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน นักศึกษาได้ค่อนข้างครอบคลุม</p> <p>(3) สถาบันอุดมศึกษามีจำนวนมากขึ้น ทำให้จำนวนนักศึกษาที่ต้องการรับรวมกันมากกว่านักเรียนที่จบ ม.6 ในแต่ละปี</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) มหาวิทยาลัยเอกชน เปิดสาขาที่มีความหลากหลายและรับนักศึกษาเข้าเรียนจำนวนมาก แต่ค่าใช้จ่ายแพง</p> <p>(2) สถาบันอุดมศึกษาต้องมีรายได้เพื่อเลี้ยงตนเอง ทำให้รับนักศึกษาไม่จำกัด</p> <p>(3) นักศึกษาส่วนหนึ่งขาดวินัยในตนเองและไม่มีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน</p> <p>(4) สถาบันที่มีชื่อเสียงเปิดหลักสูตรพิเศษต่างๆ ให้คนมีโอกาสเข้าเรียนมากขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.เปิดโอกาสรองรับผู้เรียนที่หลุดจากในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้าเรียนต่อ</p> <p>(2) กศน.เปิดสอนระดับ ปวช. ร่วมกับสถานประกอบการและสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่</p> <p>(3) การมีนโยบายจัดหลักสูตรสอบเทียบโอนสามารถจบ ม.6 ภายใน 8 เดือน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) งบประมาณและทรัพยากรมีจำกัด</p> <p>(2) ทักษะติดต่อการเรียน กศน. ที่ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาเท่านั้น</p>

ตาราง 3.17 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่น ห่างไกล ทุรกันดาร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การรับเด็กทุกคนที่ต้องการเข้าเรียน และเรียนฟรี 15 ปี</p> <p>(2) การจัดครูเพิ่มในการดูแลเด็กพิเศษ</p> <p>(3) การรับเด็กต่างด้าวเข้าเรียน แม้ไม่มีเอกสารรับรอง</p> <p>(4) การแก้ปัญหานักเรียนออกกลางคันจาสาเหตุต่างๆ</p> <p>(5) การระดมทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับเด็กยากจนที่ยังไม่ทั่วถึง</p> <p>(2) การปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนรัฐที่ผู้ปกครองไม่มีความเชื่อมั่นในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน</p> <p>(3) การแนะนำให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน</p> <p>(4) นโยบายเรียนฟรี 15 ควรต้องเน้นประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มยากจน และอยู่ห่างไกลโรงเรียน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การรณรงค์นโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้นักศึกษาเรียนต่อสายอาชีวศึกษามากขึ้น</p> <p>(2) การรับทุกคนที่ประสงค์เข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) กระบวนการคัดเลือกเข้าเรียนต่อที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษาในสถาบัน</p> <p>(2) การลดการแข่งขันในการเลือกเรียนในสถาบันที่มีชื่อเสียงและการมีงานทำ</p> <p>(3) การลดช่องว่างด้านคุณภาพของแต่ละสถาบัน เช่น ความพร้อมของอาจารย์ เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น</p> <p>(4) ระบบการเรียนที่มีลักษณะเข้าง่าย เรียนง่าย และจบง่าย</p> <p>(5) กระบวนการแนะนำให้คำปรึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะทางสายอาชีพ</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การสนับสนุน ดูแล ให้คำแนะนำข้อมูลในการเลือกสาขาเรียนของผู้เรียน</p> <p>(2) การเพิ่มจำนวนสถาบันอุดมศึกษาและการเปิดสอนในสาขาต่างๆ</p> <p>(3) การเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) วิธีการคัดเลือกที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ ทำให้มีลักษณะต่างคนต่างรับ</p> <p>(2) การแข่งขันกันในการรับเด็กเข้าเรียนจนกระบวนการจัดการศึกษามีลักษณะเข้าง่าย จบง่าย</p> <p>(3) การศึกษาที่เน้นเป็นระบบเชิงพาณิชย์</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การให้โอกาสสำหรับทุกคนสามารถเข้าเรียน โดยเฉพาะกลุ่มที่หลุดออกจากระบบโรงเรียน</p> <p>(2) การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ลืมนหนังสือ ได้แก่ ผู้สูงวัย และกลุ่มผู้ไม่รู้หนังสือ ได้แก่ คนต่างด้าว เป็นต้น ซึ่งกลุ่มนี้มีขนาดใหญ่มาก</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอน มากกว่าการเรียนเพื่อให้ได้วุฒิมากกว่าคุณภาพ</p>

ตาราง 3.18 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนถึงตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่น ห่างไกล ทุรกันดาร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) เด็กพิเศษ เด็กพิการ เด็กบกพร่องด้านต่างๆ และเด็กด้อยโอกาส ได้รับการดูแลและมีโอกาสได้เรียน</p> <p>(2) เด็กได้รับโอกาสทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปีทุกคน</p> <p>(3) นโยบายเรียนฟรี 15 ปีช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาผู้ปกครอง</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ระบบรองรับและส่งต่อนักเรียนที่ออกกลางคัน</p> <p>(2) คุณภาพโรงเรียนที่แตกต่างกันมากขึ้น ทำให้เด็กแย่งที่เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง หรือต้องเดินทางเข้าไปเรียนในเขตเมือง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) จำนวนนักศึกษาเข้าเรียนต่อในสายอาชีพที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน</p> <p>(2) ปริมาณผู้จบอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น</p> <p>(3) อัตราการมีงานทำเป็นที่น่าพอใจ</p> <p>(4) นักศึกษาที่เป็นกลุ่มด้อยโอกาส กลุ่มชาติพันธุ์ หรือชนกลุ่มน้อยมีปริมาณการเข้าเรียนสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การกำกับดูแล และแก้ปัญหาเรื่องพฤติกรรมของผู้เรียนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>(2) คุณภาพผู้จบการศึกษาที่ลดลง โดยเฉพาะเรื่องทักษะการทำงาน และภาษาอังกฤษ</p> <p>(3) การแก้ไขผลกระทบจากนโยบายประกันเงินเดือนผู้จบปริญญาตรี 1.5 หมื่นบาท ส่งให้ผู้เรียนนิยมเรียนอุดมศึกษามากกว่าอาชีวศึกษา</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักศึกษาส่วนมากนิยมเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา</p> <p>(2) โอกาสเข้าเรียนอุดมศึกษาของผู้เรียนเพิ่มขึ้น</p> <p>(3) คนพิการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น</p> <p>(4) จำนวนผู้จบปริญญาตรีเพิ่มขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) คุณภาพการเรียนการสอนลดลง</p> <p>(2) การเลือกเรียนต่อโดยขาดเป้าหมายและไม่ตรงตามความถนัด ส่งผลให้นักศึกษาต้องออกเรียนกลางคันและไม่ประสบความสำเร็จเรียน</p> <p>(3) ค่าใช้จ่ายในการเรียนที่ค่อนข้างสูงในสาขาที่เป็นที่ต้องการของนักศึกษา</p> <p>(4) บัณฑิตบางสาขาล้นตลาด</p> <p>(5) คุณภาพของสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกัน</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มจำนวนขึ้น</p> <p>(2) ประชาชนมีโอกาสได้รับการฝึกอาชีพ และเข้าถึงการศึกษามากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) คุณภาพของผู้จบการศึกษา</p>

แนวนโยบายที่ 1.4 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

ตาราง 3.19 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา</p> <p>(2) นักเรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจและถนัด</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเหมือนกัน แต่คุณภาพครูและโรงเรียนต่างกัน</p> <p>(2) ค่านิยมผู้ปกครองบางส่วนตีกรอบอาชีพให้เด็ก ทำให้เด็กไม่กล้าคิดกล้าตัดสินใจ หรือไม่ได้ค้นพบตัวเอง</p> <p>(3) โรงเรียนยังขาดระบบข้อมูลเด็กรายบุคคล เพื่อให้ทราบถึงความสามารถและส่งเสริมได้ถูกทาง</p> <p>(4) กระทรวงศึกษาธิการ ยังขาดการร่วมมือกับกระทรวงต่างๆ ในการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพ</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการผลิตนักศึกษาสายอาชีพเพื่อรองรับตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>(2) การร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถานประกอบการแต่ละพื้นที่ในการฝึกและผลิตนักศึกษาให้มีจำนวนที่สอดคล้องกัน</p> <p>(3) สถาบันมีหลักสูตรทวิภาคีที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีประสบการณ์การทำงาน</p> <p>(4) ระดับนโยบายมีการวัดมาตรฐานวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ</p> <p>(5) สถาบันจัดการแข่งขันทักษะระดับสถาบันในแต่ละปี</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ขาดแผนกำลังคนของประเทศทั้งระบบ</p> <p>(2) บางหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ</p> <p>(3) การผลักดันระบบคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อเทียบเคียงระบบเงินเดือนตามสมรรถนะยังล่าช้า</p> <p>(4) การขาดแคลนอาจารย์ในสายช่าง</p> <p>(5) คะแนนวิชาพื้นฐานของนักศึกษาใหม่ยังต่ำ</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) รายได้ ความมั่นคง สวัสดิการ รวมถึงความก้าวหน้าในอาชีพ มีผลต่อการเลือกสาขาเรียน และอาชีพของนักศึกษา</p> <p>(2) โครงการนักศึกษาทุนต่างๆ เช่น โครงการครูพันธุ์ใหม่ เป็นต้น มีผลต่อความต้องการเข้าเรียน (demand) และการประกอบอาชีพของนักศึกษาอย่างมาก</p> <p>(3) การเปิดหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้นช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตนักศึกษาในสาขานั้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) นักศึกษาขาดความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน เช่น ภาษาไทย อังกฤษ และคณิตศาสตร์ เป็นต้น</p> <p>(2) สถาบันเปิดหลักสูตรที่ทับซ้อนกันในพื้นที่เดียวกัน ขาดการวางแผนร่วมกัน ทำให้แข่งขันกันเอง</p> <p>(3) อาจารย์ในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศขาดแคลน และไม่มีแผนพัฒนาอาจารย์ร่วมกันทั้งระบบ</p> <p>(4) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ สกอ. ไม่เอื้อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ขาดแคลนได้</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.เปิดหลักสูตร ปวช.ร่วมกับสถานประกอบการเพื่อให้โอกาสแก่คนวัยทำงานในการเพิ่มศักยภาพ</p> <p>(2) กศน.มีหลักสูตรระยะสั้นในการฝึกอาชีพต่างๆ ให้ประชาชนเพื่อเป็นการสร้างงาน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค-</u></p>

ตาราง 3.20 ตัวย่อที่ 2 กระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) เน้นสอนเนื้อหาความรู้เพื่อการสอบเรียนต่อชั้นที่สูงขึ้น</p> <p>(2) เปิดโอกาสให้เด็กเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การสอนทักษะและการปฏิบัติเพื่อปลูกฝังเรื่องอาชีพ</p> <p>(2) การส่งเสริมความสามารถของเด็กในการประกอบอาชีพในอนาคต</p> <p>(3) การติดตามเด็กที่จบการศึกษาและการส่งต่อข้อมูล</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การฝึกงานในสถานประกอบการมากขึ้น</p> <p>(2) การสอนที่เน้นการฝึกปฏิบัติ ทักษะฝีมือแรงงาน ทั้งในห้องฝึกของสถาบันและในสถานประกอบการจริง</p> <p>(3) การสนับสนุนของสถานประกอบการและรับนักศึกษาเข้าทำงานเมื่อเรียนจบ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) กลไกการวางแผนร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับสถานประกอบการในระดับพื้นที่ เพื่อช่วยให้สถานศึกษาผลิตนักศึกษาได้ตรงตามสายงานและความต้องการ</p> <p>(2) การบริหารจัดการสาขาที่มีความขาดแคลน อาจารย์เป็นกรณีพิเศษ</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การร่วมมือกันระหว่างสถาบันกับหน่วยผู้ใช้บัณฑิตในการวางแผนการผลิตและรับนักศึกษาเข้าทำงานเมื่อเรียนจบ</p> <p>(2) การสนับสนุนการเรียนต่อในสาขาอาชีพที่ขาดแคลน</p> <p>(3) การจัดการเรียนการสอนทั้งด้านเนื้อหาความรู้ การฝึกปฏิบัติ ควบคู่กับการฝึกประสบการณ์จริง</p> <p>(4) การร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาอาจารย์ และการส่งนักศึกษาไปสร้างประสบการณ์ในต่างประเทศ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) สถาบันผลิตบัณฑิตตามความพร้อมของตนเอง ไม่ได้ดูความต้องการของประเทศ</p> <p>(2) การพัฒนาศักยภาพที่จะเปิดสาขาใหม่ที่ขาดแคลนหรือเป็นความต้องการ</p> <p>(3) การเรียนการสอนที่เน้นการบรรยาย ไม่ลงสู่การปฏิบัติ</p> <p>(4) กระบวนการควบคุมหลักสูตรที่เน้นหลักฐานเอกสารมากเกินไป</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การระดมความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ มาร่วมจัดหลักสูตร ปวช. และหลักสูตรการฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อสร้างงานในชุมชน</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนจากรัฐบาล</p>

ตาราง 3.21 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาสูงขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</p> <p>(2) นักเรียนขาดทักษะการแก้ปัญหา ขาดความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่องที่เชื่อมโยงไปสู่การประกอบอาชีพ ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามเกณฑ์พื้นฐาน</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักศึกษามีทักษะฝีมือเฉพาะด้านที่แข่งขันกับต่างชาติได้</p> <p>(2) นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์ที่พร้อมสู่ตลาดแรงงาน</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ทักษะในวิชาพื้นฐานและทางภาษาของผู้จบการศึกษา</p> <p>(2) การผลิตบัณฑิตยังไม่ตรงความต้องการ ทำให้ภาคเอกชนเริ่มผลิตเอง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) จำนวนผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>(2) ผู้ใช้บัณฑิตมีโอกาสเลือกคนเข้าทำงานมากขึ้น</p> <p>(3) จำนวนผู้จบการศึกษาในสาขาขาดแคลนเพิ่มขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ความสูญเปล่าด้านการจัดการศึกษา เนื่องจากบัณฑิตทำงานไม่ตรงสาขาที่เรียนมา</p> <p>(2) คุณภาพของบัณฑิตจำนวนมากไม่เป็นที่น่าพอใจ</p> <p>(3) การออกกลางคันในบางสาขา เนื่องจากขาดทักษะ และไม่ชอบ</p> <p>(4) การผลิตบัณฑิตเกินความต้องการของตลาดแรงงาน</p> <p>(5) การปลูกฝังให้บัณฑิตจบแล้วต้องหางานทำ สังเกตได้จากการกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพต่างๆ โดยไม่ได้ปลูกฝังให้สร้างงานด้วยตนเอง หรือเป็นผู้ประกอบการ</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ประชาชนวัยแรงงานสามารถเพิ่มทักษะการทำงานและมีคุณวุฒิการศึกษาสูงขึ้น</p> <p>(2) ผู้จบการศึกษาสามารถประกอบอาชีพ หรือสร้างงานในชุมชนได้</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) คุณภาพของผู้จบการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับผู้จบการศึกษาในระบบ</p>

แนวนโยบายที่ 1.5 พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ตาราง 3.22 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ระดับนโยบายให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายนอกมากขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ความเป็นมาตรฐานของผู้ประเมินส่งผลต่อการประเมิน</p> <p>(2) ตัวบ่งชี้ไม่สะท้อนสภาพบริบทโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน</p> <p>(3) เน้นประเมินที่เอกสารมากเกินไป</p> <p>(4) โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญและไม่เรียนรู้ระบบการประกันคุณภาพ</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบันยอมรับการประเมินภายใน เพราะสร้างเกณฑ์ประเมินขึ้นมาร่วมกัน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การสนับสนุนจากส่วนกลางไม่เป็นไปตามความต้องการจำเป็นของแต่ละสถาบัน ทำให้สถาบันขนาดเล็กไม่สามารถพัฒนาได้ตามมาตรฐาน</p> <p>(2) สิ่งที่ประเมินเน้นประเมินเอกสารมากกว่าการมุ่งคุณภาพนักศึกษา</p> <p>(3) เกณฑ์ประเมินไม่เหมาะสม เพราะบริบทของแต่ละที่ต่างกัน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สกอ.พัฒนาระบบการประกันภายในให้ทุกสถาบันดำเนินการเป็นระบบเดียวกัน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) มาตรฐานและตัวชี้วัดไม่สะท้อนคุณภาพและบริบทเฉพาะของแต่ละสถาบัน โดยเฉพาะสถาบันเฉพาะทาง และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย</p> <p>(2) สถาบันที่ขนาดเล็กมีจำนวนอาจารย์น้อยไม่สามารถทำตามเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกันได้</p> <p>(3) ผู้ประเมินมาตรฐานไม่เท่ากัน ไม่มีความเชี่ยวชาญเพียงพอในศาสตร์ด้านต่างๆ และไม่เข้าใจบริบทของสถาบันที่ไปประเมิน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ส่วนกลางให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายใน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ความตระหนักของบุคลากรในพื้นที่ เนื่องจากภาระงานอื่นมีจำนวนมาก</p>

ตาราง 3.23 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยประกาศเป็นกฎกระทรวง</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การพัฒนาบุคลากรในระบบการประกันคุณภาพ</p> <p>(2) การประเมินภายนอกที่ต้องจัดเตรียมเอกสารเป็นภาระงานเพิ่มขึ้นจากการสอน</p> <p>(3) การยอมรับในมาตรฐานผู้ประเมินของสถานศึกษา</p> <p>(4) การกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินภายนอกที่โรงเรียนรู้สึกว่าเป็นธรรมกับโรงเรียนที่มีบริบทต่างกัน</p> <p>(5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในกระบวนการประกันคุณภาพยังมีน้อย</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การสนับสนุนให้สถาบันพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยประกาศเป็นกฎกระทรวง</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การประเมินที่เน้นเอกสาร ไม่สอดคล้องกับการทำงานจริงๆ</p> <p>(2) การประกาศใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพล่าช้าทำให้สถาบันไม่มีเวลาทำความเข้าใจและพัฒนางาน</p> <p>(3) ระบบการประเมินไม่ส่งเสริมให้สถานศึกษาสร้างความเข้มแข็งในลักษณะที่แตกต่างกันหรือสร้างความโดดเด่นตามบริบทของตนเอง</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่เป็นมาตรฐานเดียวกันของ สกอ.</p> <p>(2) การประเมินคุณภาพภายในทั้งระดับคณะและสถาบันทุกปี</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ระบบประเมินเป็นการประเมินร่องรอยจากเอกสาร และเสนอข้อมูลเป็นคำพูดมากกว่าดูการปฏิบัติจริง</p> <p>(2) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพของแต่ละสถาบัน</p> <p>(3) การประเมินไปไม่ถึงผลลัพธ์ที่ตัวนักศึกษา</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การประกาศเป็นกฎกระทรวงเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน</p> <p>(2) การสนับสนุนสถานศึกษาเพื่อเตรียมรับการประเมินภายนอกจาก สมศ.</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การสนับสนุนสถานศึกษานำผลการประเมินมาพัฒนาตามความต้องการจำเป็นในแต่ละแห่ง</p>

ตาราง 3.24 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องช่วยบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา</p> <p>(2) โรงเรียนต้นตัวในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น เพื่อให้ผ่านการประเมิน</p> <p>(3) การประกันคุณภาพภายใน สามารถนำผลที่ได้ไปใช้ได้จริง</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ผลประเมินไม่สะท้อนคุณภาพจริง เพราะประเมินจากเอกสาร ไม่ได้เกิดจากการปฏิบัติทั้งหมด</p> <p>(2) ภาพรวม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่พึงพอใจในคุณภาพสถานศึกษา</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ทุกสถาบันได้รับการประเมินคุณภาพ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) สถาบันสร้างเอกสารเพื่อรับการประเมิน</p> <p>(2) ผลการประเมินไม่ได้สะท้อนคุณภาพนักศึกษา</p> <p>(3) ภาพรวมไม่ประสบความสำเร็จ ไม่ได้ช่วยยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษา</p> <p>(4) การประเมินไม่ได้ส่งเสริมสถานศึกษาแต่ละแห่งให้มีความเข้มแข็งและโดดเด่นในลักษณะที่แตกต่างกันตามบริบท</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ระบบประกันคุณภาพสร้างความตื่นตัวให้สถาบันและอาจารย์รับผิดชอบต่อคุณภาพมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) สถาบันสร้างเอกสารเพื่อรับการประเมิน ไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์มากนัก</p> <p>(2) สถาบันยังไม่สามารถสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในองค์กรได้ บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับระบบการประเมิน และปฏิบัติเพื่อให้ผ่านเท่านั้น</p> <p>(3) การนำผลประเมินภายนอกไปใช้ยังมีน้อย และไม่มีแผนระดับชาติที่จะนำผลการประเมินแต่ละวงรอบไปสู่การส่งเสริมหรือปรับปรุงพัฒนาแต่ละสถาบันอย่างจริงจัง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สมศ.</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาจากส่วนกลางตามผลการประเมิน</p> <p>(2) การสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา</p>

แนวนโยบายที่ 1.6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตาราง 3.25 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(2) ครูส่วนใหญ่ตื่นตัวมีการชวนหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ด้านสภาพบริบทและสังกัดของโรงเรียนยังขาดความเสมอภาคในการรับโอกาสในการพัฒนา โดยเฉพาะครูสังกัดโรงเรียนเอกชน</p> <p>(2) ครูมีงาน หรือการอบรม หรือกิจกรรม ภายนอกมากเกินไป</p> <p>(3) หลักสูตรการผลิตครูยังไม่เหมาะสมกว้างเกินไป มีวิชาที่เกี่ยวกับความเป็นครูน้อยลง ไม่มีการติดตามครูที่ออกไปทำงาน หรือมีพี่เลี้ยงคอยดูแล</p> <p>(4) ขาดการวางแผนการผลิต ทำให้ผลิตจนเกินความต้องการ</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) การส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรม พัฒนาความรู้เฉพาะวิชาชีพที่ทันสมัย ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>(2) สอศ. มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์ทั้งภายในหน่วยงานและร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกตามความสนใจ โดยคิดเป็น 20 ชั่วโมง/คน/ปี</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) มาตรฐานวิชาชีพอาจารย์อาชีวศึกษาของคุรุสภา ใช้มาตรฐานการผลิตเดียวกับอาจารย์สายสามัญทำให้ได้อาจารย์ไม่มีทักษะฝีมือด้านช่าง และไม่มีประสบการณ์ทำงานเพราะไม่ผ่านหลักสูตร ปวช. และ ปวส.</p> <p>(2) อาจารย์ขาดความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ในงานของตนเอง ไม่มีแรงจูงใจในการออกแบบกิจกรรมที่เน้นลงมือปฏิบัติเพราะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และมีต้นทุนสูง</p> <p>(3) ระดับอาชีวศึกษาขาดการศึกษาค้นคว้าเพื่อต่อยอดความรู้และเชื่อมโยงความรู้กับอาชีพอย่างจริงจัง</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) การส่งเสริมให้อาจารย์ เข้ารับการอบรม พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับผู้มีปัญหา</p> <p>(2) สถาบันมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์ โดยเฉพาะความรู้ใหม่ๆ ที่ตรงกับสาขาวิชาที่สอน</p> <p>(3) สถาบันให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้อาจารย์เพิ่มคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) สถาบันผลิตครูอ่อนแอ ไม่มีแผนพัฒนาอาจารย์ร่วมกันทั้งระบบ</p> <p>(2) มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับคุณวุฒิของอาจารย์มากกว่าประสบการณ์</p> <p>(3) อาจารย์ส่วนหนึ่งยังขาดความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ในงานของตนเอง</p> <p>(4) ระดับอุดมศึกษายังขาดกระบวนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขาวิชาที่ตนเองจัดการเรียนการสอน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน. มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของครูด้านการสอน การประเมิน และการจัดการศึกษา</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ส่วนกลางจัดอบรมบุคลากรที่เป็นข้าราชการเอง ส่วนพนักงานราชการมอบให้จังหวัดดำเนินการ ทำให้เกิดความแตกต่าง</p> <p>(2) งบประมาณพัฒนาบุคลากรที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลมีจำกัด ไม่ถึงร้อยละ 3 ของงบบุคลากร</p>

ตาราง 3.26 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การจัดการอบรมเพื่อพัฒนาครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรมระบบออนไลน์ การร่วมมือกับมหาวิทยาลัยพัฒนาครูตามพื้นที่ เป็นต้น</p> <p>(2) การพัฒนาครูเพื่อให้มีวิทยฐานะที่สูงขึ้น</p> <p>(3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>(4) การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) สถาบันผลิตครูไม่มีการกำกับติดตามบัณฑิตที่ออกไปทำงาน และให้การอบรมแบบเข้มข้นต่อเนื่อง</p> <p>(2) ระบบยังขาดครูพี่เลี้ยงดูแลครูใหม่</p> <p>(3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่ยังเน้นให้ความรู้ตามหนังสือเรียน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) พัฒนาอาจารย์ให้สอนลงสู่การปฏิบัติได้จริง</p> <p>(2) ส่วนใหญ่เป็นการฝึกอบรมระยะสั้นภายในหน่วยงานตนเอง</p> <p>(3) สถาบันจัดศึกษาดูงานสถานประกอบการและส่งอาจารย์ไปฝึกปฏิบัติจากสถานประกอบการจริง</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ระบบพี่เลี้ยงทางวิชาการ</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) เน้นการพัฒนาวิชาชีพ และตำแหน่งวิชาการของอาจารย์</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) กระบวนการพัฒนาอาจารย์แต่ละสถาบันยังไม่เป็นระบบ ส่วนใหญ่ยังไม่เพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง</p> <p>(2) ระบบการพัฒนาอาจารย์ใหม่ที่ขาดประสบการณ์ในการออกแบบการสอน</p> <p>(3) การพัฒนาเน้นการวิจัยมากกว่าผลการสอนและคุณภาพบัณฑิตที่สอน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) กศน.แต่ละแห่งจะเน้นการส่งครูเข้าอบรมและศึกษาดูงาน</p> <p>(2) ส่วนกลางจัดการจัดอบรมบุคลากรใหม่ทุกปี</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การอบรมมักจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ก่อให้เกิดประโยชน์น้อย</p>

ตาราง 3.27 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ครูได้รับการพัฒนาตนเองในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การได้รับโอกาสในการพัฒนาเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพยังมีน้อย</p> <p>(2) ครูที่สังกัดต่างๆ โดยเฉพาะ เอกชน เอกชนสงเคราะห์ สังกัดพระปริยัติธรรม ได้รับโอกาสในการพัฒนาน้อยมาก</p> <p>(3) หลักสูตรอบรมยังขาดความยืดหยุ่น และไม่เหมาะสมกับครูทุกกลุ่ม</p> <p>(4) สังคมโทษครูอาจารย์ว่าไม่มีคุณภาพ</p> <p>(5) นวัตกรรมที่เกิดจากศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ของครูและผู้เรียนยังมีน้อย</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) อาจารย์มีทักษะการสอนเพิ่มขึ้น</p> <p>(2) ผลงานสิ่งประดิษฐ์ของอาจารย์สายช่างมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) อาจารย์บางส่วนยังไม่ได้สอนลงสู่การปฏิบัติจริง</p> <p>(2) ในภาพรวม อาจารย์คุณภาพลดลง ขาดทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ</p> <p>(3) สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดสมรรถนะหรือความสามารถเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) อาจารย์ส่วนใหญ่คุณวุฒิส่งขึ้น</p> <p>(2) อาจารย์มีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) อาจารย์บางส่วนยังมีปัญหาด้านเทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ</p> <p>(2) อาจารย์ในสถาบันเล็กๆ ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง</p> <p>(3) อาจารย์ใหม่คุณภาพลดลงเพราะขาดประสบการณ์ และความเอาใจใส่ต่อลูกศิษย์ลดลง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ครูทุกคนได้รับการอบรมจากต้นสังกัดทุกปี</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ครู กศน.ส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ</p> <p>(2) ผลงานทางวิชาการยังมีน้อย</p>

วัตถุประสงค์ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้

แนวนโยบายที่ 2.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 3.28 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) โรงเรียนมีความร่วมมือที่ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงาน เทศบาล ตำรวจ หรือ สาธารณสุข ได้มีการส่งบุคลากรมาสอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(2) ภาครัฐให้การส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนาและสถาบันทางสังคม</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ยังขาดการประเมินผลและระบบการจัดการให้มีความต่อเนื่องยั่งยืน</p> <p>(2) การสอนยังไม่เกิดประโยชน์ต่อชีวิตอย่างแท้จริง</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>-</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>-</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>-</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>-</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.มีบทบาทหน้าที่ที่ต้องร่วมมือกับสถาบันศาสนา สถาบันทางสังคมในการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อจัดการศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่ เช่น การฝึกอาชีพ การแก้ปัญหาชุมชนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การดำเนินการขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของผู้บริหารแต่ละพื้นที่</p>

ตาราง 3.29 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ร่วมกับองค์กรต่างๆ</p> <p>(2) การส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนต้นแบบที่ดีด้านการจัดการศึกษาร่วมกับสถาบันต่างๆ มากขึ้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของสถาบันศาสนาและสถาบันทางสังคมอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของผู้บริหารระดับสูง</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>-</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>-</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กกต. ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภค ศูนย์ธรรมศึกษา เป็นต้น เพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ความซ้ำซ้อนของกิจกรรมที่เกิดจากขาดการประสานงานระหว่างการศึกษาในระบบ กับ การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย</p> <p>(2) การวางแผนดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม</p>

ตาราง 3.30 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ความร่วมมือระหว่างคนในชุมชนและสถาบันต่างๆ มากขึ้น ทำให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ของเด็กได้</p> <p>(2) เด็กที่ได้รับการปลูกฝังด้านจิตศึกษาจะมีสมาธิ และตั้งใจเรียนมากขึ้น และเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) เด็กจำนวนมากยังขาดจิตอาสา</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>-</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>-</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) สถาบันทางศาสนาเช่น วัด เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) สถาบันศาสนาและสถาบันทางสังคมบางส่วนยังขาดศักยภาพในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา</p>

แนวนโยบายที่ 2.2 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิต อย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

ตาราง 3.31 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่มีประชาชนชาวบ้าน หรือ คนที่มีความรู้ด้านต่างๆ</p> <p>(2) โรงเรียนได้รับอุปกรณ์กีฬาเพียงพอ</p> <p>(3) โรงเรียนบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ด้านอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นต้น</p> <p>(4) การส่งเสริมจากหน่วยงานภายนอก เช่น การจัดแข่งขันกีฬาโดยงบประมาณของ อบต. หรือซื้อเครื่องดนตรีไทย เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) หลักสูตรมัธยมให้เวลากับวิชาพลศึกษา ศิลปะ ดนตรี น้อยเกินไป</p> <p>(2) โรงเรียนขาดครูที่เชี่ยวชาญในการสอนด้านนี้</p> <p>(3) พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก ทำกิจกรรมร่วมกับลูกในวันหยุด ขาดการส่งเสริมด้านสุขภาพ เด็กขาดการออกกำลังกายสม่ำเสมอ</p> <p>(4) งบประมาณด้านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษามีน้อยมาก</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) อาจารย์มีการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ทุกระดับชั้น</p> <p>(2) บางสถาบันมีแหล่งเรียนรู้ เช่น สวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) สถาบันขาดงบประมาณในการเชิญวิทยากร ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบรรยาย</p> <p>(2) สอศ.ไม่มีการบรรจุอาจารย์สาขาพลศึกษา</p> <p>(3) สถาบันไม่ค่อยเน้นศิลปวัฒนธรรมแต่จะเน้นอาชีพมากกว่า</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) หลายสถาบันมีหลักสูตรที่แสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือศิลปวัฒนธรรม และประชาชนชาวบ้านที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา</p> <p>(2) สถาบันบางแห่งมีรายวิชาพุทธศาสนา (ศึกษาทั่วไป) ซึ่งนักศึกษาทุกคนต้องได้เรียน</p> <p>(3) สถาบันมีแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เช่น หอศิลป์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สวนสมุนไพร เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค -</u></p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) การจัดการศึกษาในชุมชนซึ่งมีผู้นำชุมชนหรือประชาชนชาวบ้านเป็นนักศึกษา ทำให้กลมกลืนเป็นวิถีอย่างเป็นธรรมชาติ</p> <p>(2) กศน.มีหลักสูตรระยะสั้นให้ผู้สูงอายุ/แม่บ้าน/นักศึกษาในชุมชน</p> <p>(3) กศน.หลายแห่งมีการจัดเป็นหลักสูตร ปวช. แก่ผู้สนใจ</p> <p>(4) กศน.มีนโยบายหลักในการสร้างเครือข่ายและบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค -</u></p>

ตาราง 3.32 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) สร้างแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นในโรงเรียนด้านต่างๆ เช่น อาชีพ วัฒนธรรม เป็นต้น</p> <p>(2) จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนทุกปี การศึกษา จัดคาบวิชาพลศึกษา กิจกรรมชุมนุม และในช่วงเวลาว่าง</p> <p>(3) จัดทำโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญา สืบสานศิลปวัฒนธรรม</p> <p>(4) บูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน โดยเชิญ ปรมาจารย์ชาวบ้าน หรือวิทยากรท้องถิ่น เข้ามาสอน และทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>(5) การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) สถาบันร่วมกิจกรรมกับท้องถิ่นเพื่อสืบสานศิลปวัฒนธรรม</p> <p>(2) บูรณาการในรายวิชาต่างๆ เช่น รายวิชา อาหารหรือคหกรรม ก็จะมีการแกะสลักผลไม้ ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น รายวิชาศิลปกรรมมีการวาดภาพเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตนเอง เป็นต้น</p> <p>(3) จัดศึกษาดูงานภูมิปัญญาท้องถิ่นเรียนรู้วิถีชีวิตจริง</p> <p>(4) เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้</p> <p>(5) จัดแข่งขันกีฬา การประกวดกองเชียร์</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การจัดกิจกรรมปลูกฝังเรื่องศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น</p> <p>(2) การจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในสถาบันระหว่างคณะ</p> <p>(3) จัดโครงการบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชุมชน</p> <p>(4) การออกไปศึกษานอกสถานที่ในแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>(5) คณาจารย์ทำวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การบูรณาการประวัติศาสตร์ไว้ในหลักสูตร</p> <p>(2) การจัดการแข่งขันกีฬา “กศน. เกมส์”</p> <p>(3) การจัดทำทำเนียบอาจารย์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละตำบล/จังหวัด เพื่อนำนักศึกษาไปเรียนรู้</p> <p>(4) การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น ด้านอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>
<p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) หลักสูตรของโรงเรียนยังไม่ได้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านมากเท่าที่ควร</p>			

ตาราง 3.33 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักเรียนส่วนใหญ่ชอบออกกำลังกาย และเกิดการเรียนรู้ที่ดี</p> <p>(2) นักเรียนมีความสามารถด้านดนตรี ศิลปวัฒนธรรม บางส่วนสามารถนำไปใช้เป็นอาชีพได้ในอนาคตได้</p> <p>(3) นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง รักและภูมิใจในชุมชนของตนเองมากขึ้น</p> <p>(4) นักเรียนชนเผ่า มีความภาคภูมิใจและ เข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้มากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) โรงเรียนให้ความสำคัญแต่ทำไม่ได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากโรงเรียนรับนโยบายหลายด้านมากเกินไป</p> <p>(2) เด็กส่วนหนึ่งยังขาดความรู้และการวางแผน ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น และชาติอย่างแท้จริง</p> <p>(3) เด็กจำนวนมากยังขาดการออกกำลังกาย เนื่องจากเรียนหนัก และเสียเวลากับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการบันเทิง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) การพยายามแทรกหรือบูรณาการ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ทำให้เกิดความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพ</p> <p>(2) นักศึกษามีโอกาสได้ไปแข่งขันในระดับนานาชาติมากขึ้น</p> <p>(3) นักศึกษากลับแสดงออก มีความมั่นใจมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) จำนวนนักศึกษาที่เรียนพลศึกษาน้อยลง เนื่องจากไม่มีการบรรจุบุคลากรด้านนี้</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักศึกษาชอบทำกิจกรรมร่วมกันในสถาบัน ผูกพันกับสถาบันมากขึ้น</p> <p>(2) นักศึกษามีภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นตนเอง</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ผู้เรียนได้ทั้งวุฒิการศึกษาและความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม</p> <p>(2) การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนอาชีพ จนทำให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษาดูงาน</p> <p>(3) กศน. มีเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ช่วยในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

แนวนโยบายที่ 2.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนา ระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ตาราง 3.34 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนา ระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ด้านนโยบาย ครูได้รับการส่งเสริมเป็นอย่างมาก ทั้งจากผู้บริหารโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>(2) ด้านแนวคิดทฤษฎี ครูผู้สอนได้มีการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำวิจัย เช่น แนวคิดจิตศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ชั้น Backward Design เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u> -</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นโยบายให้ความสำคัญเรื่องนี้ เช่น ให้อาจารย์ทำวิจัยในชั้นเรียน 1ชั้น/ภาคเรียน (บังคับ)</p> <p>(2) การจัดสรรทุนและจัดหาเครื่องมือเพื่อส่งเสริมงานสิ่งประดิษฐ์</p> <p>(3) ความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาฝีมือช่างของนักศึกษาเพิ่มขึ้น เช่น บริษัทผลิตรถยนต์ เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) งบประมาณสนับสนุนน้อย และมีแตกต่างระหว่างสถาบันที่ตั้งอยู่ในเมืองกับนอกเมือง</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>1) อาจารย์ผู้สอนให้โอกาสกับนักศึกษาในการร่วมทำงานวิจัยมากขึ้น</p> <p>(2) มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ ทั้งภายในหน่วยงานและจากภายนอก</p> <p>(3) งานวิจัยถือเป็นภาระงานที่สามารถนำมาคิมนำหนักการประเมินผลการทำงานได้</p> <p>(4) การประกันคุณภาพ กำหนดตัวชี้วัดด้านการวิจัยทำให้แต่ละสถาบันต้องให้ความสำคัญ และส่งเสริมการวิจัยมากขึ้น</p> <p>(5) การใช้งานวิจัยเป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) อาจารย์ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการทำวิจัย</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u> -</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ส่วนกลางไม่มีนโยบายสนับสนุนที่ชัดเจน ทั้งการให้ทุนทำวิจัย หรือไม่มีการหาแหล่งทุนวิจัยให้</p>

ตาราง 3.35 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนา ระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้าง กลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) ครูทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนเอง</p> <p>(2) ครูมีการทดลองนำแนวคิดใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการพัฒนานักเรียน เช่น จิตศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ชั้น Backward Design เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การสังเคราะห์และจัดทำเป็นรูปเล่มวิจัยที่สมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่ ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยสั้นๆ</p> <p>(2) การให้ทุนสนับสนุนแก่ครูที่ทำวิจัยยังมีน้อย</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) อาจารย์แก้ปัญหาในชั้นเรียนด้วยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ</p> <p>(2) การจัดการประกวดแข่งขันสิ่งประดิษฐ์ หากได้รับรางวัลก็จะมีการต่อยอดโดยสามารถของบประมาณเพิ่มขึ้น</p> <p>(3) สถาบันเชิงวิทยากรมาให้ความรู้ด้านการทำวิจัยแก่อาจารย์</p> <p>(4) อาจารย์สามารถใช้รางวัลสิ่งประดิษฐ์ในการขอวิทยฐานะได้ จึงเป็นแรงกระตุ้นที่ดี</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาส่วนน้อยที่มีโอกาสร่วมทำวิจัยกับอาจารย์ผู้สอน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การกำหนดประเด็นวิจัยและการสนับสนุนทุนในแต่ละปี</p> <p>(2) การพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยและเผยแพร่ งานวิจัย</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) โอกาสของนักศึกษาในการทำงานวิจัยร่วมกับอาจารย์ผู้สอน</p> <p>(2) การจัดการความรู้ในสถาบันยังไม่มีรูปแบบและระบบที่ชัดเจน</p> <p>(3) อาจารย์มุ่งการสอนมากกว่าการทำวิจัย</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การกำหนดเงื่อนไขไว้ใน มคอ.5 ว่าต้องนำผลการวิจัยไปใช้ (บังคับ)</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

ตาราง 3.36 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนา ระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไก การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ครูจำนวนมากพัฒนาการเรียนการสอน และ แก้ไขพฤติกรรมนักเรียนจากงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(2) ครูกระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการทำวิจัยมากขึ้นจากการ ใช้งานวิจัยเพื่อขอวิทยฐานะ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ครูบางส่วนทำวิจัยตามนโยบายของผู้บริหาร หน่วยงานต้นสังกัด หรือทำผลงานวิชาการ แต่ยังไม่มีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนน้อยมาก</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ การจด อนุสิทธิบัตรเพิ่มขึ้น และสามารถต่อยอดการใช้ ประโยชน์ได้มากขึ้น</p> <p>(2) สิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการ เรียนการสอนของภาคเรียนต่อไปได้</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) งานวิจัยของอาจารย์ที่ไม่ใช่สิ่งประดิษฐ์ ส่วนใหญ่ไม่มีการนำผลวิจัยไปใช้</p> <p>(2) ผลงานวิจัยยังมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับ จำนวนอาจารย์</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) อาจารย์นำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอนมากขึ้น</p> <p>(2) จำนวนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยทั่วไป เพิ่มขึ้น</p> <p>(3) จำนวนอาจารย์ที่มีศักยภาพในการทำวิจัย เพิ่มขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาส่วนน้อยที่มีโอกาสร่วมทำวิจัยกับ อาจารย์ผู้สอน</p> <p>(2) การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ยังน้อย ส่วนใหญ่เน้นการตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่า ผลกระทบต่อสังคม</p> <p>(3) สถาบันเฉพาะทางจำนวนงานวิจัยยังไม่ เพิ่มขึ้น เช่น สถาบันการพลศึกษา มหาวิทยาลัย สงฆ์ เป็นต้น</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>-</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) จำนวนงานวิจัยยังน้อยมาก</p> <p>(2) บุคลากรขาดแรงจูงใจในการทำวิจัย เพราะ ไม่ได้นำไปประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นหรือต่อ สัญญา เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นพนักงานราชการ</p>

วัตถุประสงค์ที่ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้
 แนวนโยบายที่ 3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตาราง 3.37 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นักเรียนระดับประถมศึกษาได้เรียนกับ โทรทัศน์ทางไกล และมีแท็บเล็ต หรือ คอมพิวเตอร์บริการนักเรียน</p> <p>(2) โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งมีห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์</p> <p>(3) ครูมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการ สอนโดยใช้ ICT มากขึ้น</p> <p>(4) โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียน เอกชนจะมีระบบเทคโนโลยีที่พร้อมกว่าโรงเรียนอื่น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) อุปกรณ์ที่จัดสรรบางอย่างไม่ทันสมัย ขาด งบประมาณซ่อมบำรุง และโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ</p> <p>(2) ปัญหาในเรื่องของภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลต้องจ่ายเงิน เองเพิ่มขึ้น</p> <p>(3) ครูบางส่วนเรียนรู้ไม่ทันเทคโนโลยี เพราะ อายุมาก</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) การพัฒนาระบบสารสนเทศ เช่น สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนบนเว็บไซต์ ห้องเรียน ออนไลน์ มีมากขึ้น</p> <p>(2) สถาบันแต่ละแห่งลงทุนด้านโครงสร้างและ ระบบ ICT มากขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) สื่อเทคโนโลยียังไม่ทันสมัยและเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา</p> <p>(2) ความสะดวกและการเข้าถึงในการใช้งานยังมี ข้อจำกัด</p> <p>(3) สถาบันเอกชนต้องลงทุนด้าน ICT เองไม่ได้ รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ทำให้ต้องแบกรับ ต้นทุน จึงแข่งขันกับสถาบันของรัฐได้ยากขึ้น</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบันกำหนดให้ ICT เป็นปัจจัยพื้นฐาน และดำเนินการลงทุนมากขึ้นอย่างชัดเจน</p> <p>(2) การเรียนการสอนมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ CD บทเรียนออนไลน์มีมากขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) สื่อเทคโนโลยียังไม่ทันสมัยและเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา</p> <p>(2) ความสะดวกและการเข้าถึงในการใช้งานยังมี ข้อจำกัด</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.มีนโยบายจัดตั้ง กศน.ตำบลให้เป็นศูนย์ การจัดกิจกรรมทั้งหมดของ กศน.</p> <p>(2) การเรียนการสอนใช้ระบบ ICT มากขึ้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) งบประมาณสนับสนุนมีจำกัดมาก</p>

ตาราง 3.38 ตัวย่อที่ 2 กระบวนการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การเรียนโดยใช้คอมพิวเตอร์ในคาบวิชา คอมพิวเตอร์ BBL และแนว ชั่วโมงกิจกรรมและ ในช่วงเวลาว่าง</p> <p>(2) การเรียนโดยใช้แท็บเล็ตในระดับชั้น ประถมศึกษา</p> <p>(3) การเรียนด้วยโทรทัศน์ทางไกลทุกระดับชั้น โดย ส่วนใหญ่จะเรียนโดยใช้โทรทัศน์ทางไกลเมื่อครู ประจำวิชาไม่ว่าง บางโรงเรียนใช้โทรทัศน์ ทางไกลเป็นหลัก</p> <p>(4) การนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบ ใช้ในการจัดการเรียนรู้</p> <p>(5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนลงมือฝึก ปฏิบัติ ทำโครงการ และการนำเสนอ เช่น นักเรียนฝึกทำบทเรียน CAI E-learning เป็นต้น</p> <p>(6) การติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครอง</p> <p>(7) โรงเรียนใช้ติดตามนิเทศการสอนของครู</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) โรงเรียนขนาดเล็กที่เรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์ ทางไกลยังขาดครูกำกับการเรียนรู้ทำให้เรียนรู้ไม่ เต็มศักยภาพ</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการจัดการ เรียนการสอน การศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ทำสื่อ ประกอบการเรียนการสอน</p> <p>(2) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ บริหารจัดการและอำนวยความสะดวกให้กับ นักศึกษาผู้สอน ในการติดต่อ สื่อสาร ระหว่าง การจัดการเรียนการสอน การสืบค้นและยืม หนังสือในห้องสมุด ระบบติดตาม ตรวจสอบ การ เข้าเรียน การส่งงาน การส่งงาน การให้คำปรึกษา ของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน การแจ้งข่าวสาร ของหน่วยงานต่างๆ ภายในสถาบัน</p> <p>(3) การจัดประกวดแข่งขันด้าน ICT เช่น การ ออกแบบสื่อการสอน เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนยังไม่ หลากหลาย เนื่องจากอาชีวศึกษาเน้นลงมือ ปฏิบัติมากกว่า</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการจัดการ เรียนการสอน การศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ทำสื่อประกอบการเรียนการสอน</p> <p>(2) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บริหารจัดการ การศึกษา เช่น ตารางเรียน ระบบการลงทะเบียน การแสดงผลการเรียน เป็นต้น</p> <p>(3) หลักสูตรต่างๆ มีการเพิ่มรายวิชาด้าน ICT และใช้ ICT เป็นสื่อการเรียน หรือเป็นเครื่องมือ ศึกษาค้นคว้า รวมถึงในการมอบหมายงาน</p> <p>(4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา ผู้สอน ในการติดต่อ สื่อสาร การสืบค้นและยืมหนังสือในห้องสมุด ระบบติดตาม ตรวจสอบ การเข้าเรียน การส่ง งาน การส่งงาน การให้คำปรึกษา ของนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน การแจ้งข่าวสาร ภายใน สถาบัน</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) กศน.มีการนำ ICT มาใช้ในทุกรายวิชา และ นักศึกษาส่วนหนึ่งได้เรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์ ทางไกล (ETV)</p> <p>(2) การติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาโดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์</p> <p>(3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการอบรมครู ตามหลักสูตรจากกระทรวง</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย</p>

ตาราง 3.39 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักเรียนชอบเรียนและเรียนได้ดีเมื่อได้เรียนกับครูที่มีสื่อการเรียนการสอนประกอบ</p> <p>(2) นักเรียนมีความสุข ให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ผ่านระบบ ICT หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(3) ครูพัฒนาตนเองในการใช้ ICT มากขึ้น</p> <p>(4) โรงเรียนมีความสะดวกในการบริหารจัดการ การรับส่งหนังสือราชการ ทำให้ลดค่าใช้จ่าย</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนต่างๆ ที่มีบริบท สังกัดแตกต่างกันทำให้เกิดข้อจำกัดในการเรียนรู้ของนักเรียน</p> <p>(2) อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนห่างไกลยังไม่เพียงพอ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ต้องอาศัยระดมทุนจากชุมชน เป็นต้น</p> <p>(3) เด็กได้เรียนรู้และมีทักษะด้าน ICT มากขึ้น แต่บางส่วนยังใช้ไม่เกิดประโยชน์ และใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) การจัดการเรียนการสอนด้วย ICT ส่วนใหญ่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(2) การนำ ICT มาใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอนมีมากขึ้น</p> <p>(3) ผู้สอนและผู้เรียนมีความสะดวกสบายในการทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและการทำงานต่างๆ ภายในสถาบันมากขึ้น</p> <p>(4) นักศึกษารู้จักใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การทำสื่อประกอบการเรียน และมีความรู้รอบตัว</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาขาดทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล</p> <p>(2) นักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้นักศึกษาไม่นิยมเข้าห้องสมุด</p> <p>(3) การใช้ ICT ทำให้การออกกำลังกายและปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาลดลง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) การจัดการเรียนการสอนด้วย ICT มีประสิทธิภาพ</p> <p>(2) นักศึกษารู้จักใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การทำสื่อประกอบการเรียน และมีความรู้รอบตัว ทันต่อการการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน</p> <p>(3) การประสานงานระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีความสะดวก รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาขาดทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) สื่อ ICT ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ได้</p> <p>(2) เด็กได้เรียนรู้และมีทักษะด้าน ICT มากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาขาดทักษะการจัดการ การสังเคราะห์ข้อมูล และการใช้ข้อมูล</p>

แนวนโยบายที่ 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 3.40 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) โรงเรียนในสังกัด กทม. ได้รับการกระจายอำนาจด้านงบประมาณภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการโรงเรียน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการยังไม่ถึงโรงเรียนในสังกัด สพฐ. โดยตรง โรงเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้</p> <p>(2) โรงเรียนมีความจำกัดด้านงบประมาณ เช่น การซื้อหนังสือ อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ด้านการจัดสรรบุคลากรที่ไม่สามารถเลือกเองได้ รวมทั้งครูต้องไปทำงานที่ไม่ใช่งานสอน เช่น งาน e-GP (ระบบงานพัสดุ) เป็นต้น</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u> -</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ส่วนกลางไม่มีแผนการกระจายอำนาจไปยังสถาบันการศึกษาที่ชัดเจน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบันมีพระราชบัญญัติของตัวเองทำให้มีอิสระในการบริหารงาน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) ด้านวิชาการและมาตรฐานหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษายังถูกควบคุมจาก สกอ. และสภาวิชาชีพต่างๆ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ริเริ่มหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่ได้ยาก</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กระทรวงกระจายอำนาจด้านการบริหารงานวิชาการ การเงิน และบุคคลไปให้จังหวัด เช่น การสรรหาบรรจุแต่งตั้งพนักงานราชการ เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การสรรหาบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่เป็นตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังเป็นอำนาจส่วนกลางเนื่องจากต้องบริหารโดยองค์คณะบุคคล</p>

ตาราง 3.41 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u> (1) การมอบอำนาจด้านวิชาการในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาให้โรงเรียน</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u> (1) การบริหารงบประมาณ ไม่ให้อำนาจแก่โรงเรียนโดยตรง (2) การพัฒนาครูโดยต้นสังกัดไม่ตรงตามความต้องการของโรงเรียน (3) การบริหารบุคลากร โรงเรียนบางส่วนได้ครูไม่ตรงกับสาขาที่โรงเรียนต้องการ (4) งบประมาณอาหารกลางวันต้องผ่านไปรษณีย์ โรงเรียนต้องเสียเวลารอนานกว่าจะได้รับ</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u> -</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u> (1) การดำเนินการต่างๆ ของแต่ละสถาบันยังต้องเป็นไปตามนโยบายส่วนกลาง สถาบันยังไม่มีอำนาจในการบริหารงานบุคคล หลักสูตร และงบประมาณเองทั้งหมด</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u> (1) สถาบันโดยทั่วไปสามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นอิสระ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u> (1) สถาบันเฉพาะทางที่เป็นวิทยาเขต เช่น สถาบันการพลศึกษา สถาบันพัฒนศิลป์ มหาวิทยาลัยสงฆ์ เป็นต้น ยังไม่มีการกระจายอำนาจมากนัก</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u> (1) การกระจายอำนาจแก่ กศน. อำเภอ สามารถตัดสินใจได้</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u> (1) การกระจายอำนาจด้านงบประมาณ กศน. จังหวัดเกือบงบประมาณส่วนหนึ่งไว้เป็นส่วนกลางในการพัฒนาทั้งจังหวัด แล้วจัดโครงการให้แต่ละอำเภออบรมร่วมกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละอำเภอในการพัฒนาครู</p>

ตาราง 3.42 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u> -</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u> (1) ยังไม่มีการกระจายอำนาจที่เป็นรูปธรรม</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u> -</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u> (1) การกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล หลักสูตร และงบประมาณ</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u> -</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u> (1) -</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u> -</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u> (1) การกระจายอำนาจเพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น</p>

แนวนโยบายที่ 3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริม
การศึกษา

ตาราง 3.43 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถานศึกษามีกลไกสำคัญคือ คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) สังคมยังไม่ตระหนักในความรับผิดชอบด้าน การศึกษาร่วมกันเท่าใดนัก</p> <p>(2) คนที่เข้ามาช่วยโรงเรียนส่วนหนึ่งต้องการผลประโยชน์หรือต้องการค่าตอบแทน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กลไกการมีส่วนร่วมมีหลายช่องทาง เช่น ระบบกรรมการสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษาแบบทวิภาคี หรือคณะกรรมการร่วมกับฝ่ายต่างๆ เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบาย</p> <p>(2) สถานศึกษาส่วนใหญ่เปิดโอกาสอย่างเต็มที่ ให้ภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคม เข้ามาส่งเสริมสนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาการศึกษา</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>-</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>-</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) สถาบันส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาคประชาชน น้อย</p> <p>(2) กระทรวงยังขาดการกำหนดนโยบาย และไม่ มีกลไกชัดเจน</p> <p>(3) ภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคม ยังมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถาบันการศึกษาน้อย</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.มีกลไกส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกระดับ เช่น ระดับสถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษา ระดับจังหวัดมีคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย และระดับชาติมีคณะกรรมการภาคีเครือข่าย เป็นกลไกดำเนินการ</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>-</p>

ตาราง 3.44 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การระดมทุนในลักษณะการตอบแทนคุณโรงเรียนจากศิษย์เก่าร่วมกันทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา</p> <p>(2) การจูงใจบุคคลหรือเอกชนสนับสนุนทุนภายนอกแก่บางโรงเรียนที่ขาดโอกาส</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับภาคสังคมยังไม่เป็นระบบขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารแต่ละคน</p> <p>(2) การกำหนดระเบียบข้อปฏิบัติที่เป็นทางการที่ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและรับผิดชอบโรงเรียน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) สถาบันจัดโครงการสร้างการมีส่วนร่วมและบริการประชาชน เช่น Fix It Center เป็นต้น</p> <p>(2) สถานศึกษาใช้วิธีการระดมทุนจากทุกภาคส่วนเพื่อให้มีทรัพยากรมาพัฒนาและเพื่อการบริหารจัดการ เช่น การจัดทำผ้าป่า การขอรับบริจาค การจำหน่ายสินค้า และการระดมทุนด้วยวิธีอื่นๆ เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การพัฒนาสถานศึกษาบางแห่งยังขาดศักยภาพในการหาทุนจากภายนอก</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) ส่วนใหญ่อาจารย์จะออกไปบริการวิชาการหรือมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางสังคมมากกว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษาของประชาชน</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การระดมทรัพยากรจากหน่วยงานท้องถิ่น การจัดการศึกษา เช่น งบประมาณสนับสนุนบางกิจกรรม หรือการให้สถานที่เพื่อจัดเป็นศูนย์กศน.และทำเป็นห้องเรียนของ กศน. เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

ตาราง 3.45 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคมมีเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการระดมทุนช่วยการศึกษาในรูปแบบต่างๆ</p> <p>(2) หน่วยงานต่างๆเข้ามาร่วมกับโรงเรียนมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ยังไม่มีระเบียบรองรับชัดเจน</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ภาพรวมการมีส่วนร่วมระหว่างอาชีวศึกษากับภาคเอกชนมีเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบทวิภาคี และการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการของนักศึกษา</p> <p>(2) การเข้าถึงภาคประชาชนในรูปแบบโครงการบริการสังคมต่างๆ มีมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ภาคเอกชนและประชาสังคมไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะเข้ามาสนับสนุนและร่วมบริหารจัดการในสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>(2) องค์กรเอกชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นองค์กรที่มุ่งหวังกำไร และไม่มีระบบจูงใจให้องค์กรเอกชนเหล่านี้เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาหรือร่วมบริหารจัดการได้</p> <p>(3) การสนับสนุนจากภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างสถาบันในเมืองกับชนบท</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>-</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ภาพรวมการมีส่วนร่วมระหว่างอุดมศึกษากับภาคเอกชนยังไม่ชัดเจน</p> <p>(2) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาของภาคประชาชนยังมีน้อย</p> <p>(3) ประชาสังคมยังมีส่วนร่วมน้อยในการบริหารจัดการศึกษาในสถาบัน</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคมมีเพิ่มมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

แนวนโยบายที่ 3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 3.46 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) โรงเรียนมีช่องทางระดมทรัพยากรโดยผ่าน กรรมการโรงเรียน สมาคมศิษย์เก่า สมาคม ผู้ปกครอง เพิ่มเติมจากงบประมาณของรัฐ</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) โรงเรียนประถมศึกษาจำเป็นต้องระดม ทรัพยากรมากกว่าระดับอื่นๆ เพราะได้รับงบ น้อยมาก</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) นโยบายการระดมทรัพยากรมีความชัดเจน โดยเฉพาะกับภาคเอกชน และมีการสนับสนุน จากส่วนกลาง</p> <p>(2) ส่วนมากเป็นกิจกรรมการลงทุนที่ใช้ต้นทุน น้อย เช่น การตั้งฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การตั้งสหกรณ์ ขายสินค้าในโรงเรียน เป็นต้น</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การลงทุนแบบต่อเนื่องและยั่งยืนจาก ภาคเอกชนยังเป็นไปได้น้อย</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบันมีช่องทางและวิธีการระดมทุนได้ หลายรูปแบบ</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) นโยบายจากส่วนกลางยังส่งผลต่อการ ดำเนินการน้อย ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละ สถาบันที่จะให้ความสำคัญ</p> <p>(2) กิจกรรมความร่วมมือในการลงทุนร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับเอกชนในการหารายได้ เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนมักจะขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.มีนโยบายและภารกิจหลักในการระดม ทรัพยากรจากสังคมในรูปแบบต่างๆ เพื่อจัด การศึกษาให้ประชาชน</p> <p>(2) ยุทธศาสตร์การสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อ สนับสนุนช่วยเหลือการจัดการศึกษาของ กศน. มีการดำเนินการต่อเนื่อง</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u> -</p>

ตาราง 3.47 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การระดมทรัพยากรโดยการทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา การขอความอนุเคราะห์จากผู้มีฐานะในชุมชน หรือเอกชนที่สนับสนุนการศึกษา</p> <p>(2) การขอสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง</p> <p>(3) การขอสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ เช่น แรงงานจากทหารให้มาช่วยปรับสิ่งแวดล้อม นักศึกษาอาชีวศึกษามาช่วยทาสีซ่อมแซม โรงเรียน เป็นต้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) สถาบันเน้นความร่วมมือในการจัดหลักสูตร ทวิภาคีและการฝึกงานในสถานประกอบการ รวมถึงบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญจากภาคเอกชน</p> <p>(2) การระดมทรัพยากรโดยสร้างความร่วมมือเชิงธุรกิจกับภาคเอกชน และการสร้างรายได้ระหว่างเรียนให้นักศึกษา</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การทำงานที่ยืดขั้นตอนแบบราชการ ไม่เอื้อให้สถานศึกษารายได้หรือการลงทุนร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาของรัฐกับเอกชน</p> <p>(2) ความล่าช้าของการจัดสรรงบจากรัฐบาล</p> <p>(3) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารส่งผลให้กิจกรรมที่สถานศึกษาริเริ่มไว้ถูกล้มเลิกไป จึงขาดความต่อเนื่องและยั่งยืน</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) สถาบันเน้นระดมทรัพยากรในการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา และการฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษา</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สนใจลงทุนร่วมกับเอกชน ไม่ต้องการเสี่ยงต่อการถูกกล่าวหาเรื่อง การทุจริตจากโครงการสร้างรายได้ต่างๆ เพราะเชื่อว่าการบริหารงานตามงบประมาณที่มีอยู่ก็เป็นวิธีการบริหารที่ปลอดภัยกับสถานภาพของตนเอง</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) สถานศึกษาเน้นการระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน หรือสถานประกอบการเพื่อเปิดสอนในหลักสูตรต่างๆ เช่น ร่วมกับสถานประกอบการในการสอนหลักสูตร ปวช. เป็นต้น</p> <p>(2) การระดมทรัพยากรชุมชนที่เป็นอาคารสถานที่ ผู้เชี่ยวชาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการฝึกอาชีพระยะสั้นต่างๆ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

ตาราง 3.48 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) โรงเรียนมีทรัพยากรในการจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าจากการที่รัฐไม่ได้จัดสรรงบประมาณดำเนินการให้</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การระดมทุนยังไม่เป็นระบบ และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) การระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่างๆ มีระบบชัดเจน และจำเป็นต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะจากภาคเอกชน</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การระดมทรัพยากรยังมีจำกัด และการลงทุนเพื่อการศึกษาไม่มีความต่อเนื่องและมั่นคง</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ภาคเอกชนให้ความร่วมมือในหลักสูตร สหกิจศึกษาต่างๆ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ภาพรวมการระดมทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรร่วมกับภาคสังคมยังมีน้อย</p> <p>(2) ขาดการลงทุนเพื่อสร้างรายได้ร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับเอกชน</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) สามารถเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ได้</p> <p>(2) ประชาชนวัยแรงงานได้รับคุณวุฒิการศึกษา และได้รับการฝึกวิชาชีพเพิ่มเติม</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การสนับสนุนจากส่วนกลางในการประสานงานกับภาคเอกชน</p>

แนวนโยบายที่ 3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

ตาราง 3.49 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปัจจัยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) โรงเรียนให้ความสำคัญกับการเตรียมตัวเข้าเป็นประชาคมอาเซียน โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ และจัดการเรียนการสอน รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน</p> <p>(2) ครูผลิตสื่อและเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียน</p> <p>(3) โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์โดยผนวกอาเซียนเข้าไว้ด้วย</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูที่สามารถสอนด้านทักษะอาชีพ และภาษาอังกฤษ</p> <p>(2) คนไทยยังมีวินัยและความรับผิดชอบต่องานและสังคมน้อย ทำให้เป็นตัวอย่างไม่ดี โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) ความร่วมมือของสถานประกอบการกับสถานศึกษาช่วยส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา</p> <p>(2) สถาบันมีนโยบายส่งเสริมการเตรียมนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) การขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ</p> <p>(2) จำนวนวัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการที่มีเทคโนโลยีอำนวยความสะดวกภายในสถาบันไม่เพียงพอ ทำให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่</p> <p>(3) สถาบันขาดงบประมาณ และขาดอาจารย์ที่มีศักยภาพในการร่วมมือกับต่างประเทศ</p> <p>(4) สถานศึกษายังให้ความสำคัญต่อการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) สถาบันส่วนใหญ่มีศูนย์อาเซียนศึกษาสำหรับจัดกิจกรรมให้กับโรงเรียน ชุมชน หรือผู้สนใจ</p> <p>(2) สถาบันต่างๆ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ มีงบประมาณ และมีอาจารย์ที่มีศักยภาพในการร่วมมือกับต่างประเทศ</p> <p>(3) นักศึกษาไทยมีจุดเด่นในการใช้เทคโนโลยี และมีคุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ ได้แก่ ความรอบร้อม ความเข้าใจและให้เกียรติผู้อื่นซึ่งถือเป็นลักษณะที่สามารถประสบความสำเร็จในการทำงานได้</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u> -</p>	<p><u>ปัจจัยเอื้อ</u></p> <p>(1) กศน.เน้นให้ผู้เรียนมีอาชีพ สามารถดำรงชีพได้ เรียนรู้โลกได้มากขึ้น เข้าใจชุมชนมากขึ้น</p> <p>(2) กศน.เน้นการเตรียมความพร้อมในพื้นที่ที่เป็นจังหวัดที่มีเขตติดต่อประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p><u>ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค</u></p> <p>(1) คนที่มาเรียนมาจากหลายชาติหลายภาษา ซึ่งพูดภาษาไทยไม่ได้ ทำให้มีปัญหาด้านการสื่อสาร</p>

ตาราง 3.50 ตัวบ่งชี้ที่ 2 กระบวนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาคือความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) จัดตั้ง Education Hub ในโรงเรียนมัธยม จำนวน 14 แห่ง ที่ตั้งในตะเข็บชายแดนเพื่อรองรับนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>(2) การฝึกอบรมภาษาประเทศเพื่อนบ้านให้กับครูที่อยู่ในเขตชายแดนของประเทศ</p> <p>(3) การจัดหน่วยงานรับผิดชอบหลักในส่วนกลางให้เป็นเจ้าภาพหลัก</p> <p>(4) การเพิ่มเติมวิชาเกี่ยวกับอาเซียนไว้ในหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่เชื่อมโยงและบูรณาการกับอาเซียน</p> <p>(5) การเตรียมสถานที่ในโรงเรียน เช่น มุมอาเซียน ห้องอาเซียน การติดธงประเทศต่างๆ นิทรรศการ ป้ายคำศัพท์ต่างๆ เป็นต้น</p> <p>(6) การจัดกิจกรรมค่ายอาเซียนร่วมกับโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย</p> <p>(7) การให้ความสำคัญของโรงเรียนในการสอนภาษาอังกฤษมากขึ้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) โรงเรียนสอนด้านอาชีพ หรือให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพน้อย</p> <p>(2) การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารยังน้อย</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การแลกเปลี่ยนนักศึกษาหรืออาจารย์กับต่างประเทศมากขึ้น</p> <p>(2) การฝึกอบรมภาษาอังกฤษแก่นักศึกษากับต่างประเทศมากขึ้น</p> <p>(3) บรรยายวิชาในหลักสูตรต่างๆ ให้สอดคล้องกับการทำงานในอาเซียน</p> <p>(4) การสนับสนุนการไปศึกษาดูงานของผู้บริหารและอาจารย์ในประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านอาชีวศึกษา</p> <p>(5) การจัดแข่งขันทักษะและนวัตกรรมด้านอาชีวศึกษาในระดับประเทศและการเข้าร่วมเวทีแข่งขันระดับนานาชาติ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน</p> <p>(2) การสอนทักษะสายอาชีพ บางเนื้อหาไม่ได้ฝึกการปฏิบัติจริงจัง</p> <p>(3) การคัดเลือกสถานที่ในการฝึกงานที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียน ทำให้นักศึกษาไม่ได้ฝึกหรือนำความรู้จากที่เรียนไปใช้ประโยชน์เต็มที่</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การจัดอบรมให้ความรู้ด้านภาษาแก่คณาจารย์และนักศึกษา</p> <p>(2) การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศจัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ และนักศึกษา จัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ และนักศึกษา</p> <p>(3) การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาติสมาชิกประชาคมอาเซียนมากขึ้น</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) กระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษยังขาดประสิทธิภาพ ไม่ได้เรียนรู้เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ไม่ได้เรียนรู้เชิงประสบการณ์ผ่านการปฏิบัติ</p> <p>(2) การเรียนการสอนยังขาดการฝึกฝนทักษะการทำงานอย่างเพียงพอ ทำให้มีปัญหาในศักยภาพการแข่งขันกับประเทศอื่น</p> <p>(3) การเปิดโอกาสและการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหรือฝึกฝนในเรื่องที่สนใจยังน้อย</p>	<p><u>กระบวนการที่นำสู่การปฏิบัติ</u></p> <p>(1) การบรรยายวิชาหลักสูตรต่างๆ ให้สอดคล้องกับอาเซียน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน</p> <p>(2) การอบรมทักษะภาษาอังกฤษให้อาจารย์และผู้เรียน</p> <p>(3) การจัดอบรมภาษาของประเทศเพื่อนบ้านให้ครู กศน. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ติดชายแดนประเทศนั้นๆ</p> <p><u>กระบวนการที่ไม่ได้ปฏิบัติหรือควรปรับปรุง</u></p> <p>-</p>

ตาราง 3.51 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผลการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมประเทศในอาเซียน และประเทศอื่นๆ มากขึ้น</p> <p>(2) โรงเรียนต้นตัวและให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี</p> <p>(3) ครูจำนวนมากมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเข้ากับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) จำนวนนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านที่เข้าเรียนใน 14 โรงเรียน ที่เป็น Education Hub มีน้อยมาก</p> <p>(2) นักเรียนไม่ได้ใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เพราะโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล</p> <p>(3) นักเรียนบางส่วนยังขาดโอกาส เพราะโรงเรียนยังไม่มีครูการสอนภาษาอังกฤษ</p> <p>(3) เด็กไทยบางส่วนยังแต่งกายไม่เหมาะสม ไม่รู้จักกาลเทศะและไม่เคารพกติกาอยู่ร่วมกับคนอื่น</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะฝีมือที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้</p> <p>(2) สถาบันอาชีวศึกษาหลายแห่งมีความพร้อมที่จะรองรับการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างชาติ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษาไทยไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดีเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านทำให้เสียเปรียบในการทำงาน</p> <p>(2) นักศึกษาไทยต้องปรับปรุงและได้รับการฝึกทักษะการทำงานมากขึ้น เช่น ความขยันอดทน ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ และการกล้าแสดงออก เป็นต้น</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) นักศึกษามีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาชีพมากขึ้น</p> <p>(2) สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีหลักสูตรและความพร้อมในการรองรับนักศึกษาต่างชาติ</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) ภาพรวมของผู้สำเร็จการศึกษามีศักยภาพการแข่งขันกับต่างประเทศไม่สูงนัก โดยเฉพาะด้านภาษาและคุณลักษณะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น การฝ่าฟันอุปสรรค ความอดทนในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น</p> <p>(2) สถาบันต้องพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนและความมีมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและนานาชาติมากขึ้น</p>	<p><u>ผลสำเร็จ</u></p> <p>(1) ผู้เรียน กศน. ส่วนใหญ่ที่สำเร็จการศึกษามีคุณวุฒิการศึกษาและได้รับการฝึกอาชีพ สามารถเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในชุมชนได้</p> <p><u>ผลที่ควรปรับปรุง</u></p> <p>(1) นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่ ยังมีปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ</p>

2) ผลการประเมินผลลัพธ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ

การประเมินผลลัพธ์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ประกอบด้วย ผลลัพธ์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

2.1) ผลลัพธ์ตามเป้าหมายเชิงปริมาณ

การประเมินผลลัพธ์เชิงปริมาณ 5 ข้อ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552 - 2559) ประกอบด้วย (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลัก เกินกว่าร้อยละ 50 (2) สถานศึกษาทุกโรง ได้รับรองมาตรฐานจากสมศ. (3) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 12 ปี ในปี 2559 (4) เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559 และ (5) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สามัญ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40 ในปี 2559 ซึ่งจากรายงานผลการจัดการศึกษา ปี 2558 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) มีรายละเอียดดังนี้

(1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลัก เกินกว่าร้อยละ 50

(1.1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน

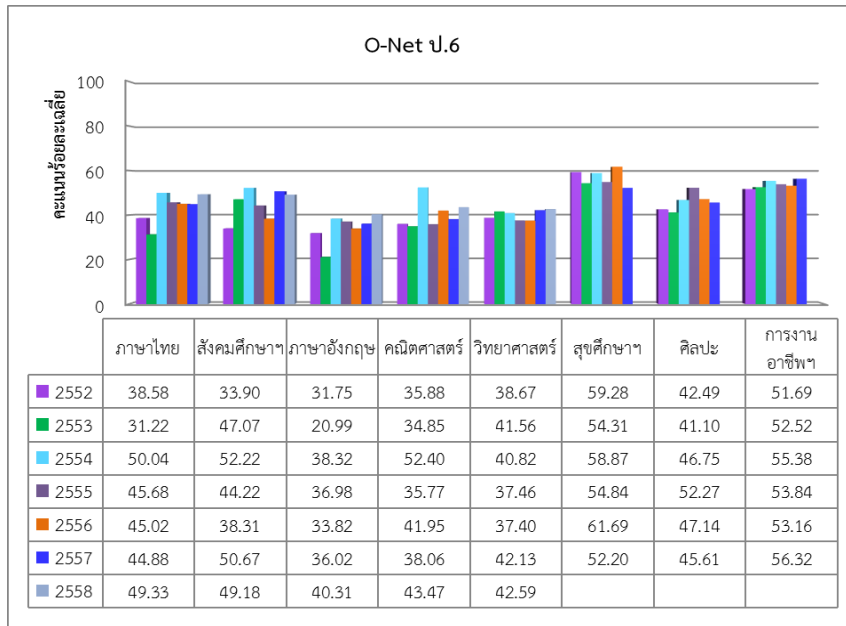
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระหลัก คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ยังไม่เป็นที่น่าพอใจมากนัก ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถาบันทดสอบแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ในปีการศึกษา 2552-2558 พบว่าส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET)**

ระดับชั้น ป.6

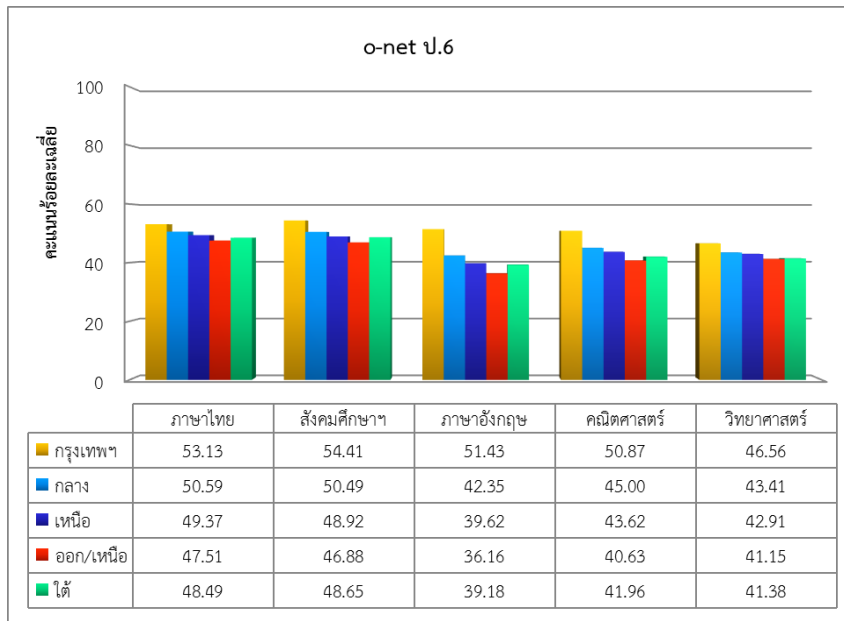
ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2558 (มีการทดสอบเพียง 5 กลุ่มสาระ) ของนักเรียนชั้น ป.6 คะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระไม่ถึงร้อยละ 50 มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 40.31 – 49.33 โดยสูงกว่าปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ส่วนวิชาสังคมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกวิชา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดทุกวิชา ดังแผนภาพ 3.2 และ 3.3 (ตารางในภาคผนวก ตาราง ผ1)

แผนภาพ 3.2 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ป.6 ภาพรวมทั้งประเทศ ปีการศึกษา 2552-2558

ที่มา : ข้อมูลสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

แผนภาพ 3.3 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2558 จำแนกตามภูมิภาค

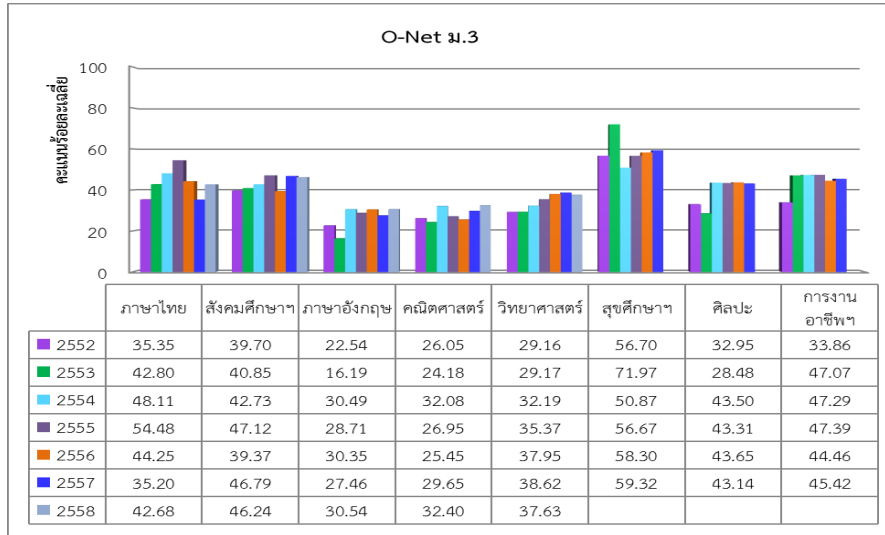
ที่มา : ข้อมูลสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET)

ระดับชั้น ม.3

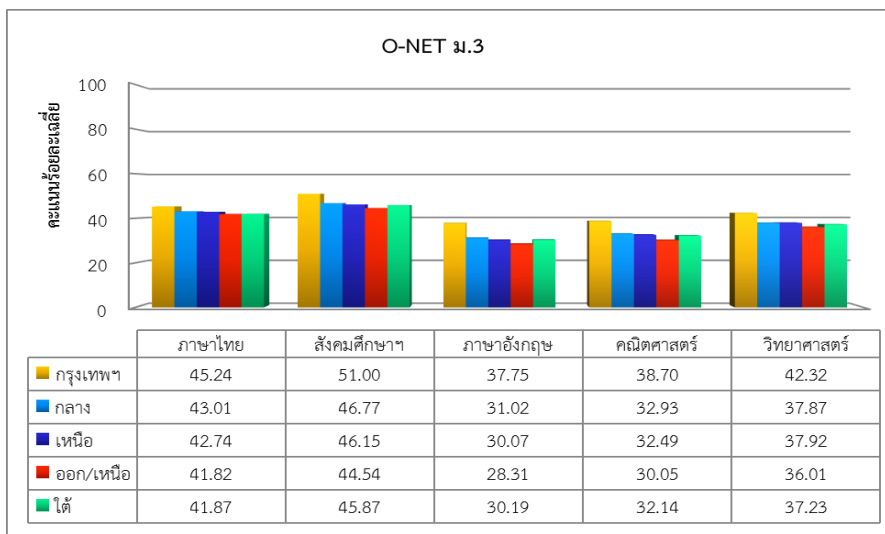
ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2558 (มีการทดสอบเพียง 5 กลุ่มสาระ) ของนักเรียนชั้น ม.3 คะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระไม่ถึงร้อยละ 50 มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 30.62 – 46.24 สูงกว่าปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ส่วนอีก 2 วิชา คือ สังคมศึกษาฯ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกวิชา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดทุกวิชา ดังแผนภาพ 3.4 และ 3.5 (ตาราง ผ2)

แผนภาพ 3.4 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.3 ภาพรวมทั้งประเทศ ปีการศึกษา 2552-2558

ที่มา : ข้อมูลสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

แผนภาพ 3.5 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.3 ปีการศึกษา 2558 จำแนกตามภาค

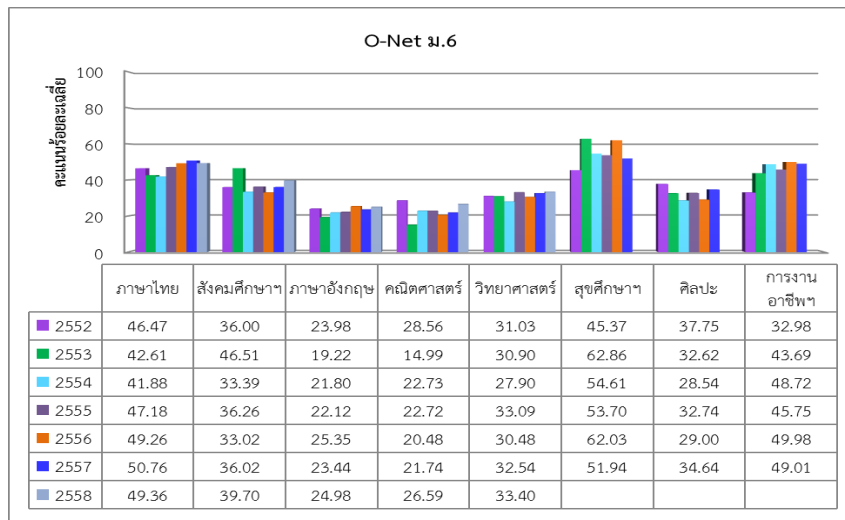
ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

● ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET)

ระดับชั้น ม.6

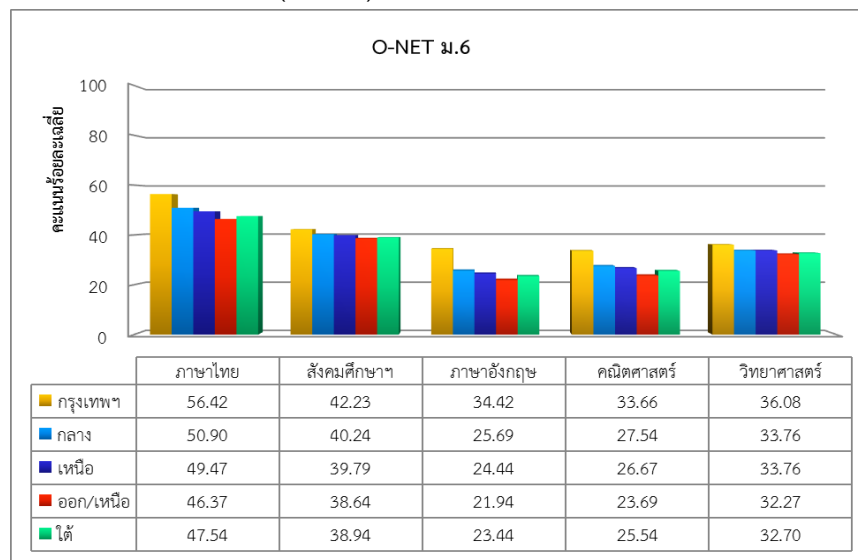
ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2558 (มีการทดสอบเพียง 5 กลุ่มสาระ) ของนักเรียนชั้น ม.6 คะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระไม่ถึงร้อยละ 50 มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 24.98 – 49.36 สูงกว่าปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 วิชา คือ สังคมศึกษาฯ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ส่วนวิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยลดลง เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกวิชา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดทุกวิชา ดังแผนภาพ 3.6 และ 3.7 (ตาราง ผ3)

แผนภาพ 3.6 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.6 ภาพรวมทั้งประเทศ ปีการศึกษา 2552-2558

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

แผนภาพ 3.7 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.6 ปีการศึกษา 2558 จำแนกตามภาค

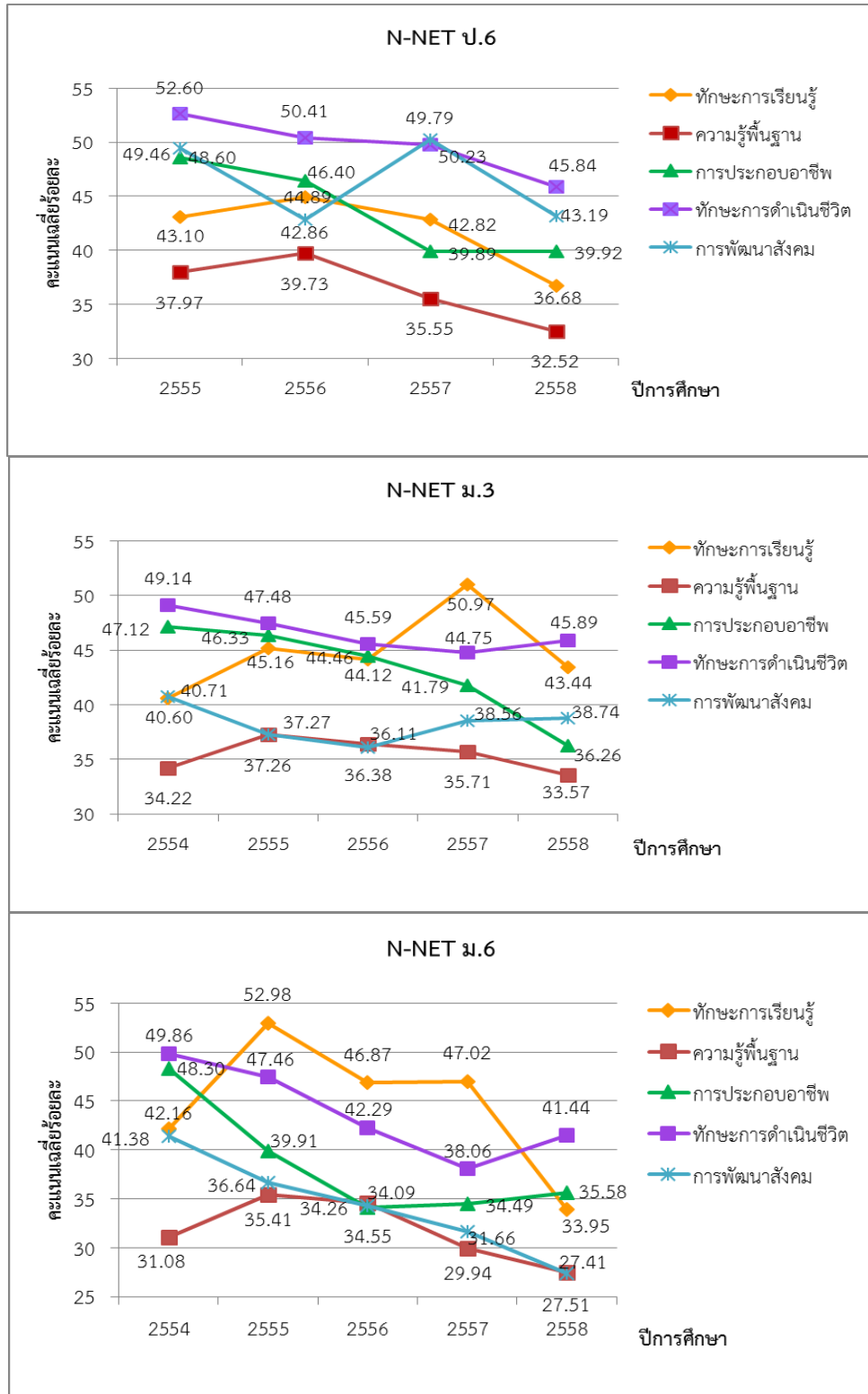

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

(1.2) การศึกษานอกระบบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนการศึกษานอกระบบ จากการทดสอบระดับชาติ (N-NET) ของ สทศ. ในด้านทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ในปี 2558 ในระดับประถมศึกษา ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 32.52 – 45.84 มีเพียง 1 ด้าน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปี 2557 คือ ด้านการประกอบอาชีพ ส่วนอีก 4 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 33.57 – 45.89 มีจำนวน 2 ด้าน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปี 2557 คือ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยลดลง และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 27.41 – 41.44 มีจำนวน 2 ด้าน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปี 2557 คือ ทักษะการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน และการพัฒนาสังคม มีคะแนนเฉลี่ยลดลง ดังแผนภาพ 3.8 (ตาราง ผ4)

แผนภาพ 3.8 คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2554-2558

ที่มา : ข้อมูลสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ใช้คะแนน N-NET รอบ 2

(1.3) อาชีวศึกษา

ผลจากการทดสอบด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส. ของ สทศ. ในปีการศึกษา 2558 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความรู้ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ทั้ง 2 ระดับ ต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยระดับ ปวช. มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.83 และ ระดับ ปวส. มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.53 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ตาราง ผ5)

(2) สถานศึกษาทุกโรงได้รับการรับรองมาตรฐานจากสมศ.

สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ของ สมศ. พบว่า ในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และ กศน. มีสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ 96.81, 77.47, 79.49, 95.27 และ 98.81 ตามลำดับ โดยสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองระดับดีมากร้อยละ 41.13, 8.23, 9.55, 20.95 และ 16.92 ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.9 (ตาราง ผ6) เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า

- **ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ก่อนประถมศึกษา)** สถานศึกษา/ศูนย์พัฒนาเด็ก ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ภาคกลาง มีร้อยละสูงสุด (97.86) รองลงมาคือ ภาคเหนือ (97.55) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (96.17) ภาคใต้ (96.18) และ กทม. (96.13) ตามลำดับ โดยสถานศึกษา/ศูนย์พัฒนาเด็กที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก กทม. มีร้อยละสูงสุด (62.93) รองลงมาคือ ภาคกลาง (47.92) ภาคใต้ (41.04) ภาคเหนือ (37.57) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (37.17) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.10 (ตาราง ผ7)

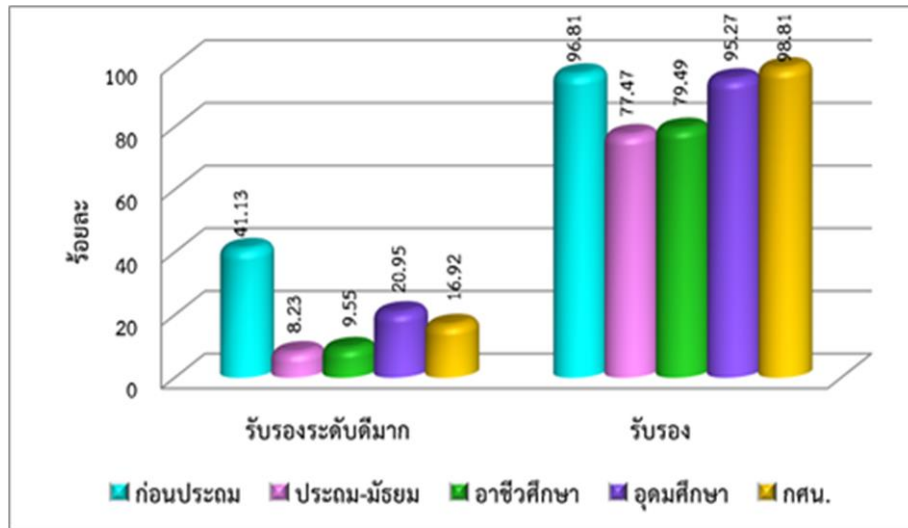
- **ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา)** สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน กทม. มีร้อยละสูงสุด (94.48) รองลงมาคือ ภาคกลาง (83.39) ภาคเหนือ (78.32) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (74.82) และภาคใต้ (72.20) ตามลำดับ โดยสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก กทม. มีร้อยละสูงสุด (16.77) รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (9.80) ภาคกลาง (7.28) ภาคเหนือ (7.07) และภาคใต้ (5.22) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.10 (ตาราง ผ7)

- **การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย** ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ระดับอำเภอที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (99.69) และ มีร้อยละสูงสุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ (99.49) ภาคใต้ (98.01) กทม. (98.00) ภาคกลาง (97.60) และ ตามลำดับ โดยศูนย์การศึกษาฯ ระดับอำเภอที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละสูงสุด (24.15) รองลงมาคือ ภาคใต้ (19.87) ภาคกลาง (11.54) ภาคเหนือ (9.18) และกทม. (14.00) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.10 (ตาราง ผ8)

- **ด้านอาชีวศึกษา** สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ภาคเหนือ มีร้อยละสูงสุด (86.72) รองลงมาคือ ภาคใต้ (86.18) ภาคกลาง (82.95) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (70.85) และกทม. (73.40) ตามลำดับ โดยสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก ภาคกลาง มีร้อยละสูงสุด (12.90) รองลงมาคือ ภาคเหนือ (10.94) ภาคใต้ (10.57) กทม. (8.51) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (5.38) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.11 (ตาราง ผ9)

- **ระดับอุดมศึกษา** สถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน กทม. มีร้อยละสูงสุด (97.83) รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (96.43) ภาคกลาง (94.44) ภาคใต้ (93.33) และภาคเหนือ (91.30) ตามลำดับ โดยสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระดับดีมาก กทม. มีร้อยละสูงสุด (34.78) รองลงมาคือ ภาคกลาง (22.22) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (14.29) ภาคใต้ (13.33) และภาคเหนือ (4.35) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.11 (ตาราง ผ10)

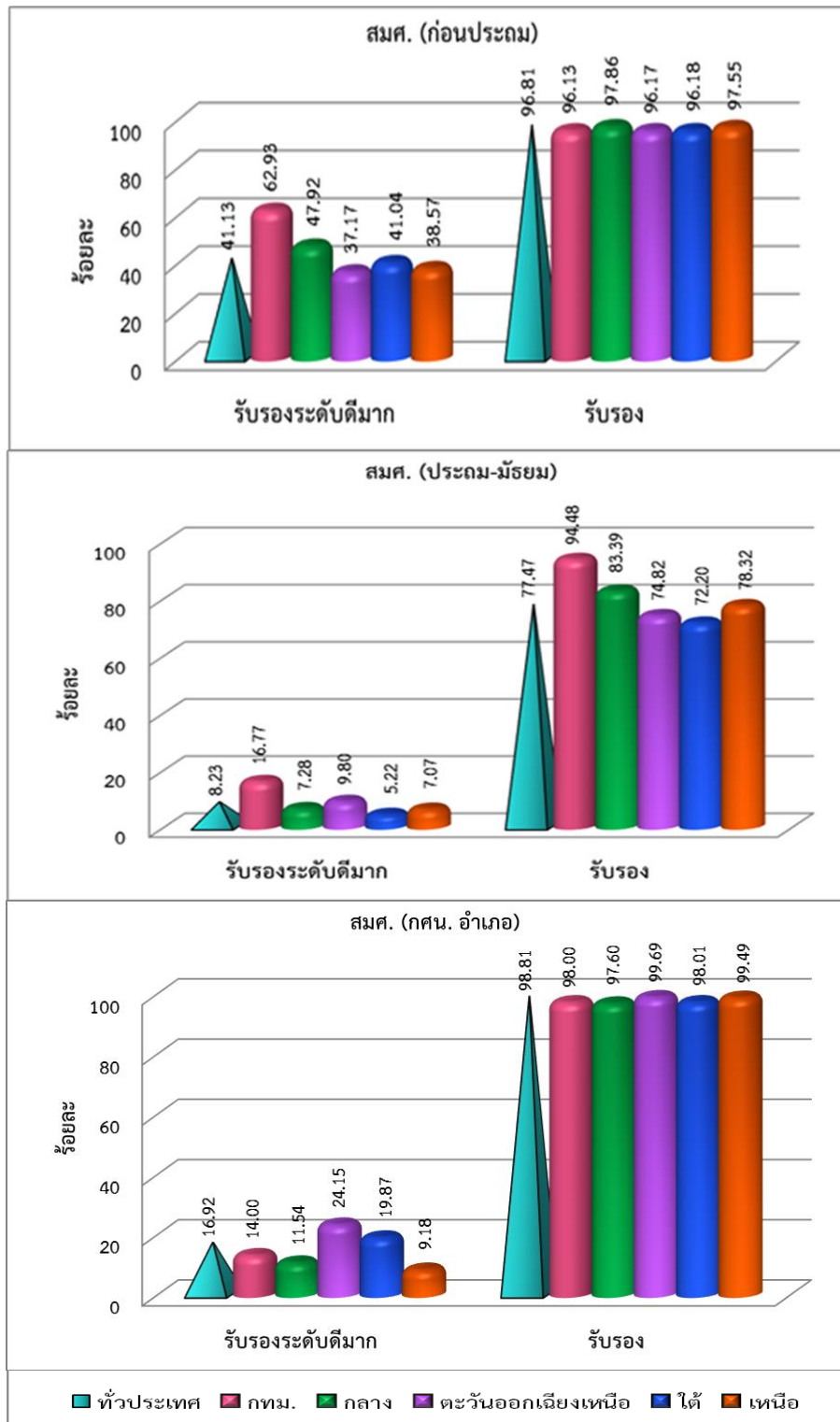
แผนภาพ 3.9 ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามระดับการศึกษา

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา ข้อมูลปี 2554-2558 และระดับอุดมศึกษา ข้อมูลปี 2554-2557 และ กศน. ข้อมูลประจำปีงบประมาณ 2555 - 2558 ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

แผนภาพ 3.10 ร้อยละของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ กศน. ที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามภาค

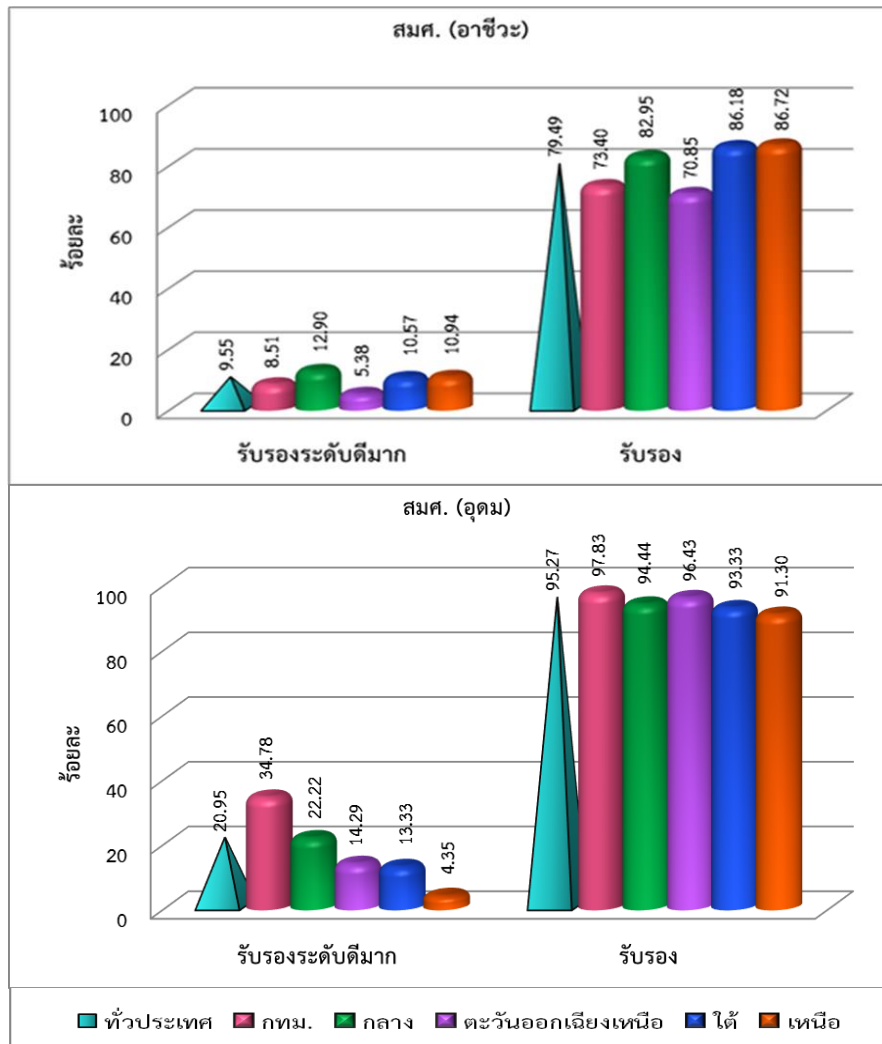

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ กศน.

ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

แผนภาพ 3.11 ร้อยละของสถาบันอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามภาค

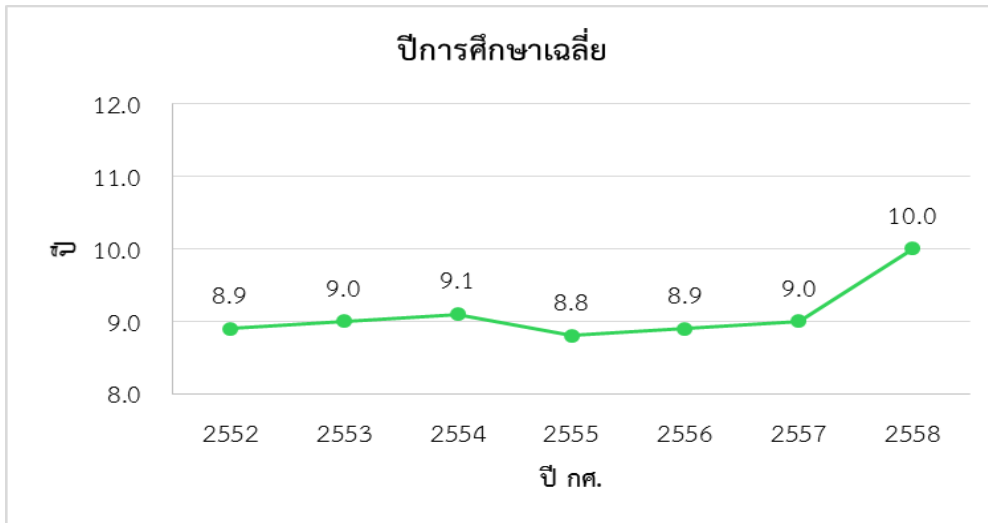
ที่มา : ข้อมูลสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา
ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

(3) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 12 ปี ในปี 2559

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ช่วง 8 ปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ.2551-2558) ในระดับประเทศ ช่วงปี พ.ศ.2551-2554 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเฉลี่ย 8.8 ปี ในปี พ.ศ.2551 เพิ่มเป็น 9.1 ปี ในปี พ.ศ.2554 แต่ในช่วงปี พ.ศ.2555 มีแนวโน้มลดลงเหลือเพียง 8.8 ปี และในช่วงปี พ.ศ.2555-2558 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2558 มีค่าเฉลี่ยเป็น 10.0 ปี เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี 2558 ปีการศึกษาเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครสูงที่สุด (11.8 ปี) รองลงมา ภาคกลาง (11.2 ปี) ภาคใต้ (10.1 ปี) ภาคเหนือ (8.9 ปี) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำสุด (8.5 ปี) ดังแผนภาพ 3.12 (ตาราง ผ11)

แผนภาพ 3.12 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ 15-59 ปี ในปี 2551-2558

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(4) เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559

(4.1) สัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน ในปี 2558 พบว่า มีสัดส่วนเป็น 80.4 : 19.6 แต่ผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 17.9 ในปีการศึกษา 2551 แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังแผนภาพ 3.13 (ตาราง ผ12)

แผนภาพ 3.13 สัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน ปีการศึกษา 2551-2558

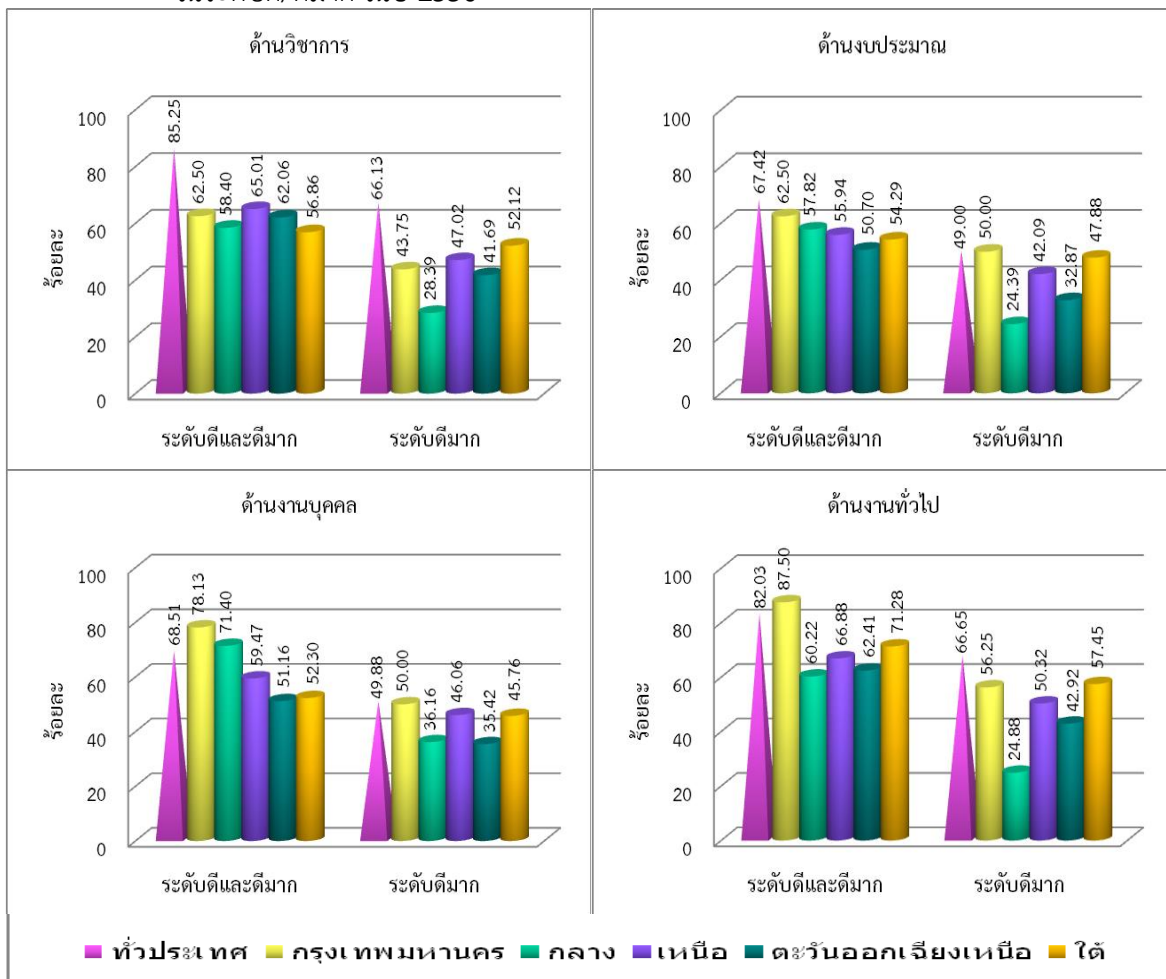

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(4.2) ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชน/อปท.

จากผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2556) พบว่า ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เห็นว่าสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชน ในระดับประเทศได้รับการสนับสนุนในระดับมากและมากที่สุด ในด้านวิชาการ (85.25) มีค่าร้อยละมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านงานทั่วไป (82.03) ด้านบุคคล (68.51) และด้านงบประมาณ (67.42) ตามลำดับ และมีความเป็นอิสระเฉพาะในระดับมากที่สุด ในด้านงานทั่วไป (66.65) มีค่าร้อยละมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านวิชาการ (66.13) ด้านบุคคล (49.88) และด้านงบประมาณ (49.00) ตามลำดับ โดยทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามภูมิภาค สถานศึกษาที่ได้รับความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนในระดับมากและมากที่สุด และ เฉพาะในระดับมากที่สุด ด้านวิชาการ มีค่าร้อยละระหว่าง 56.86-65.01 และ 28.39-52.12 ด้านงบประมาณ มีค่าร้อยละระหว่าง 50.70-62.50 และ 24.39-50.00 ด้านงานบุคคล มีค่าร้อยละระหว่าง 51.16-78.13 และ 35.42-50.00 และด้านงานทั่วไป มีค่าร้อยละระหว่าง 60.22-87.50 และ 24.88-56.25 โดยทุกภูมิภาคและทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังแผนภาพ 3.14 (ตาราง ผ13)

แผนภาพ 3.14 ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เห็นว่าสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนในการสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาในระดับดี/ดีมาก ในปี 2556

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(5) สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สามัญ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40 ในปี 2559

สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แม้ว่าในช่วงปี 2556 จะมีการปรับลดเป้าหมายเป็น 50 : 50 โดยพบว่า ระหว่างปี 2551-2558 สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จาก 38.8 : 61.2 ในปี 2551 เหลือเพียง 32.7 : 67.3 ในปี 2558 ดังแผนภาพ 3.15 (ตาราง ผ14)

แผนภาพ 3.15 สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา ปีการศึกษา 2551-2558

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

2.2) ผลลัพธ์ตามเป้าหมายเชิงคุณภาพ

การประเมินผลลัพธ์เชิงคุณภาพ จำนวน 3 ข้อ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) ประกอบด้วย (1) คนไทยเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะเชิงวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศ (2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ฯ (3) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืนฯ ซึ่งจากรายงานผลการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2552-2558) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) มีรายละเอียดดังนี้

(1) คนไทยเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะเชิงวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศ จำแนกได้ดังนี้

(1.1) คนไทยเป็นคนเก่ง มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะเชิงวิชาชีพ พิจารณาจาก อัตราการมีงานทำ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558)

- อัตราการมีงานทำของผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป

ภาวะการมีงานทำของประชากร เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2558 พบว่า จำนวนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 55.38 ล้านคน โดยเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานหรือผู้ที่พร้อมที่จะทำงาน 38.56 ล้านคน ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ 38.11 ล้านคน ผู้ว่างงาน 3.46 แสนคน และผู้ที่รอฤดูกาล 9.54 หมื่นคน ส่วนผู้ที่อยู่นอกกำลังแรงงานหรือผู้ที่ไม่พร้อมทำงาน 16.82 คน ล้านคน ได้แก่ แม่บ้าน นักเรียน คนชรา เป็นต้น สำหรับจำนวนผู้ว่างงาน 3.46 แสนคน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2557 จำนวนผู้ว่างงานเพิ่มขึ้น 1.36 แสนคน (จาก 2.10 แสนคน เป็น 3.46 แสนคน เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 0.9) และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนตุลาคม พ.ศ.2558 จำนวนผู้ว่างงานเพิ่มขึ้น 1.8 หมื่นคน (จาก 3.28 แสนคน เป็น 3.46 แสนคน) และเมื่อพิจารณาจำนวนผู้ว่างงานเป็นรายภาค พบว่า ภาคกลางมีจำนวนผู้ว่างงานสูงสุด 1.43 แสนคน อัตราการว่างงาน (ร้อยละ 1.2) รองลงมาคือภาคใต้ 5.2 หมื่นคน (ร้อยละ 1.0) กรุงเทพมหานคร 5.1 หมื่นคน (ร้อยละ 0.9) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5.1 หมื่นคน (ร้อยละ 0.5) และภาคเหนือ 4.9 หมื่นคน (ร้อยละ 0.3)

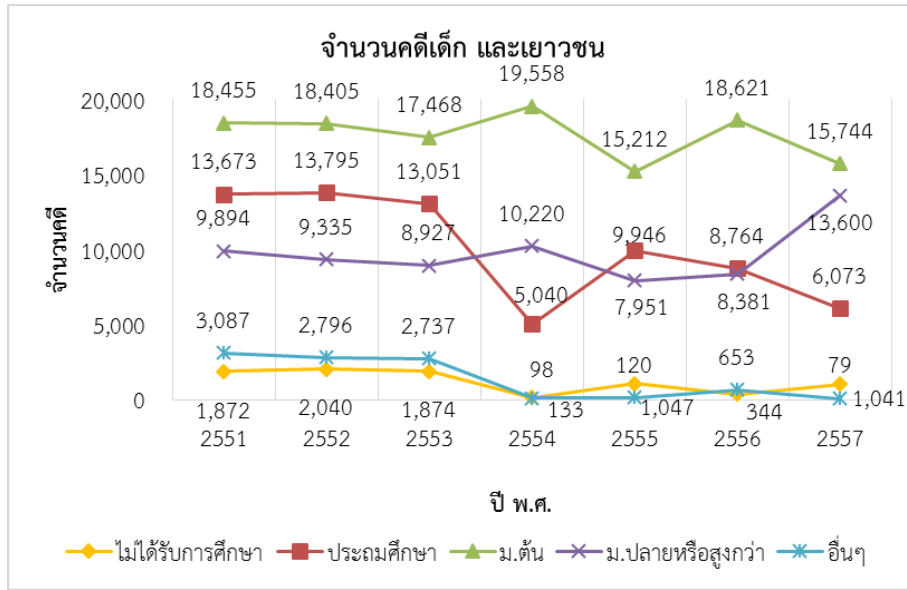
(1.2) มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต พิจารณาจาก

- จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข้อมูลจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างปี 2551-2557 พบว่า ในภาพรวมจำนวนคดีลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2557 โดยส่วนใหญ่เป็นคดีของผู้ที่กำลังเรียนหรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (15,744 คดี) รองลงมา คือ คดีของผู้ที่กำลังเรียนหรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า (13,600 คดี) ระดับประถมศึกษา (6,073 คดี) อื่นๆ (79 คดี) และไม่เคยได้รับการศึกษา (1,041 คดี) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.16 (ตาราง ผ15)

แผนภาพ 3.16 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี 2551-2557

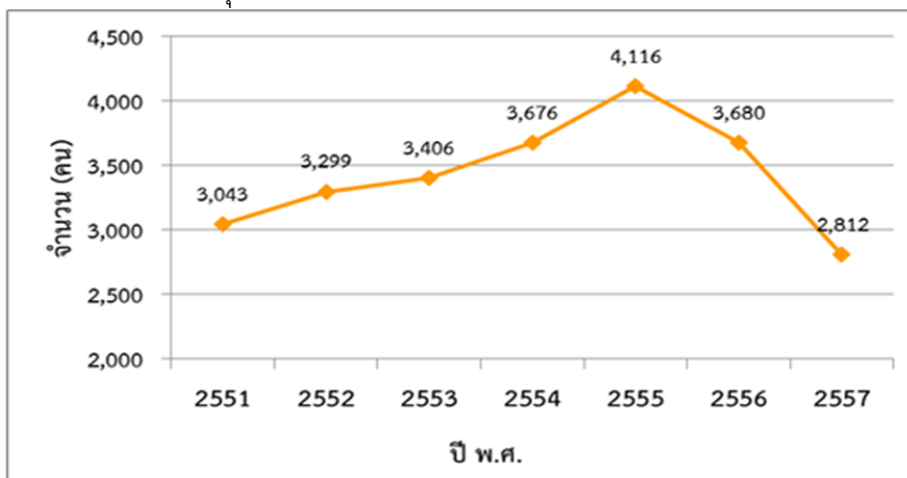

มา : ข้อมูลกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

● จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรรภ์

จากข้อมูลกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรรภ์ ในระดับประเทศ ช่วงปี 2551-2555 จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรรภ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 3,043 คน ในปี พ.ศ.2551 เป็น 4,116 คน ในปี พ.ศ.2555 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในปี 2557 เป็น 2,812 คน เมื่อพิจารณาระดับภูมิภาคทุกภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและลดลงสอดคล้องกับระดับประเทศ โดยในปี พ.ศ.2557 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรรภ์ มากที่สุด คือ 939 คน รองลงมา คือ ภาคกลาง (868 คน) ภาคเหนือ (484 คน) ภาคใต้ (331 คน) และกรุงเทพมหานคร (190 คน) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.17 (ตาราง ผ16)

แผนภาพ 3.17 จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรรภ์ ปี 2551-2557

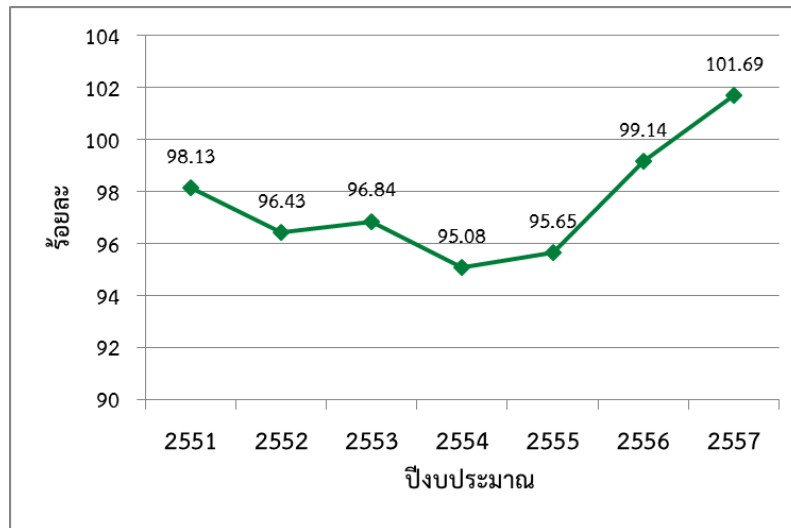
ที่มา : ข้อมูลกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(1.3) มีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พิจารณาจาก

- ร้อยละทารกแรกเกิดที่ตรวจคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์ของประเทศไทย

ช่วงปีงบประมาณ 2551-2557 จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละทารกแรกเกิดที่ตรวจคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์ในของประเทศไทย ช่วงปีงบประมาณ 2551-2557 พบว่า ร้อยละของทารกแรกเกิดที่ตรวจคัดกรอง ช่วงปีงบประมาณ 2551-2554 มีแนวโน้มลดลงจาก ร้อยละ 98.13 ในปีงบประมาณ 2551 เป็นร้อยละ 95.08 ในปีงบประมาณ 2554 และช่วงปีงบประมาณ 2554-2557 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปีงบประมาณ 2553 เป็นร้อยละ 101.69 ในปีงบประมาณ 2557 ดังแผนภาพ 3.18 (ตาราง ผ17)

แผนภาพ 3.18 ร้อยละทารกแรกเกิดตรวจคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์ในของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2551-2557

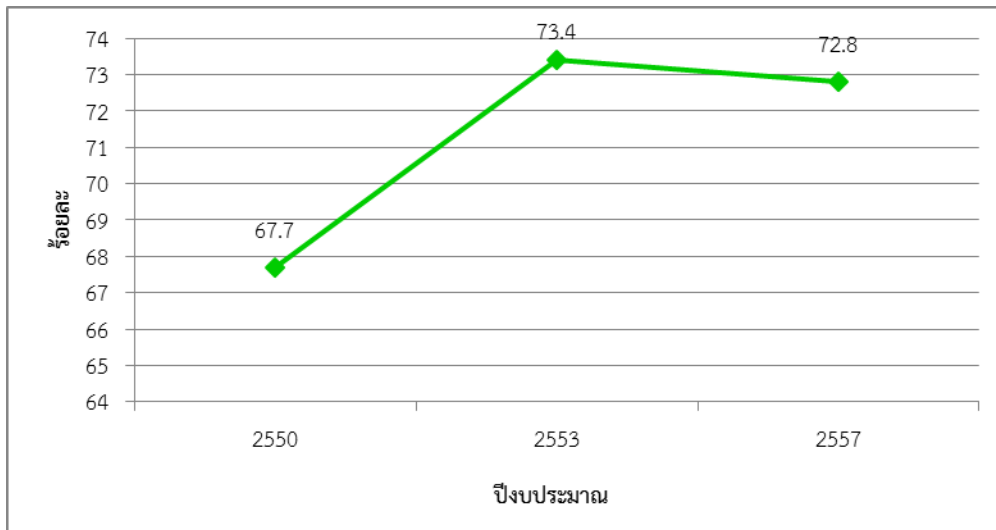

ที่มา : ข้อมูลกระทรวงสาธารณสุข

- ร้อยละของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย

จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข ช่วงปี 2550-2558 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67.7 ในปีงบประมาณ 2550 เป็นร้อยละ 72.8 ในปีงบประมาณ 2557 ดังแผนภาพ 3.19 (ตาราง ผ18)

แผนภาพ 3.19 ร้อยละของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย ปีงบประมาณ 2550 – 2557

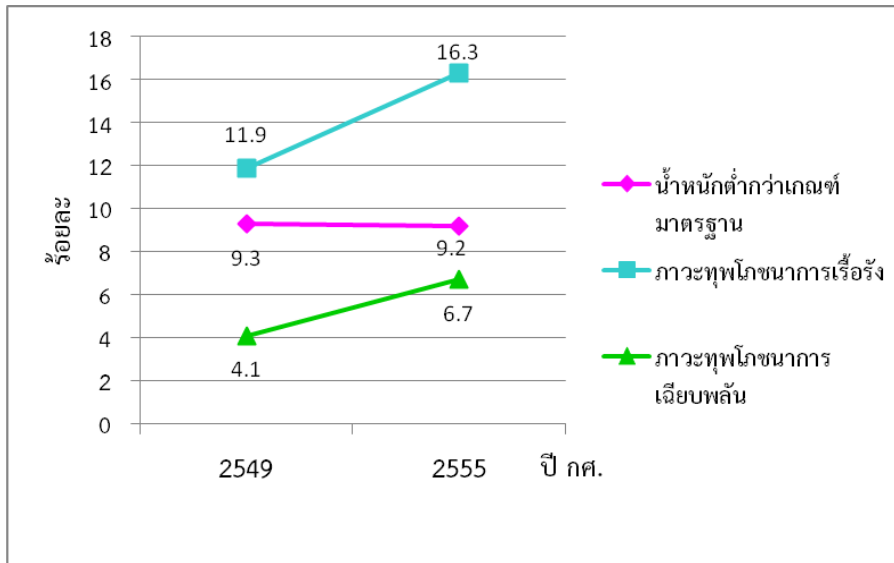

ที่มา : ข้อมูลกระทรวงสาธารณสุข

- ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการ

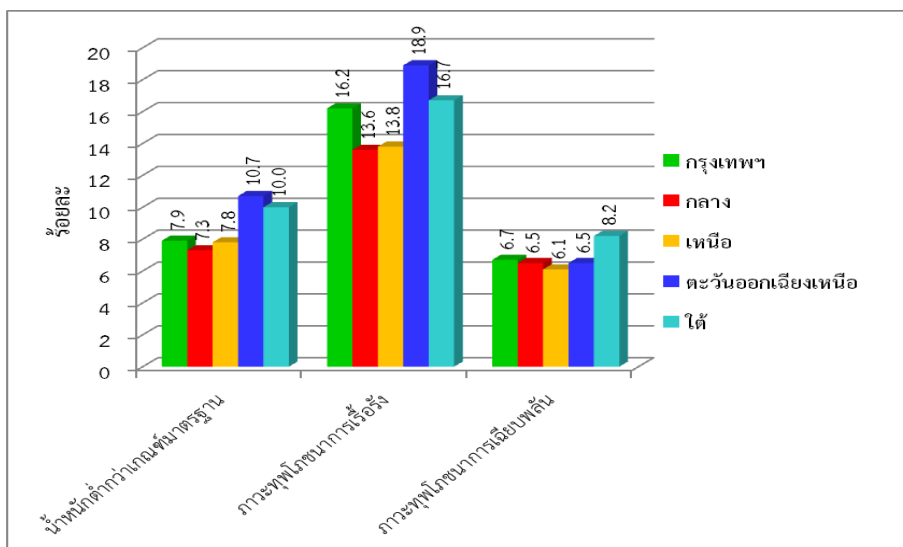
จากการสำรวจ MICS (The Multiple Indicator Cluster Survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ในปีการศึกษา 2549 และ 2555 พบว่า ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรัง และภาวะทุพโภชนาการเฉียบพลัน ในระดับปานกลางและรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 11.9 และ 4.1 ในปีการศึกษา 2549 เป็นร้อยละ 16.3 และ 6.7 ในปีการศึกษา 2555 ในส่วนกรณีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในระดับปานกลางและรุนแรง มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย จากร้อยละ 9.3 ในปีการศึกษา 2549 เป็นร้อยละ 9.2 ในปีการศึกษา 2555 เมื่อพิจารณารายภูมิภาค ในปีการศึกษา 2555 พบว่า ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรัง และน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในระดับปานกลางและรุนแรง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าร้อยละสูงสุด คือ 18.9 และ 10.7 รองลงมาคือ ภาคใต้ (ร้อยละ 16.7 และ 10.0) กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 16.2 และ 7.9) ภาคเหนือ (ร้อยละ 13.8 และ 7.8) และภาคกลาง (ร้อยละ 13.6 และ 7.3) ตามลำดับ สำหรับภาวะทุพโภชนาการเฉียบพลัน ในระดับปานกลางและรุนแรง ภาคใต้ มีค่าร้อยละสูงสุด คือ 8.2 รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 6.7) ภาคกลางกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 6.5) และภาคเหนือ (ร้อยละ 6.1) ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.20-3.21 (ตาราง ผ19)

แผนภาพ 3.20 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ปีการศึกษา 2549 และ 2555

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภาพ 3.21 ร้อยละของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ปีการศึกษา 2555 จำแนกตามภาค

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(1.4) ความพึงพอใจในชีวิต

ภาพรวมความพึงพอใจในชีวิต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) ประชาชนมีความพึงพอใจในชีวิตในปี พ.ศ.2556 ด้วยคะแนน 7.6233 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยจังหวัดที่ประชาชนมีความพึงพอใจในชีวิตมากที่สุด 5 จังหวัดแรก ได้แก่ จังหวัดพิจิตร (8.3542 คะแนน) ชัยนาท (8.2888 คะแนน) ยะลา (8.2097 คะแนน) บุรีรัมย์ (8.1762 คะแนน) และอ่างทอง (8.1596 คะแนน) สำหรับ

ความพึงพอใจในด้านต่างๆพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในด้านชีวิตครอบครัวมากที่สุด (7.8082 คะแนน) รองลงมาได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย (7.5322 คะแนน) ด้านความเป็นอยู่ในปัจจุบัน (7.3949 คะแนน) ด้านสังคม (7.1375 คะแนน) ด้านการทำงาน (7.0953 คะแนน) และด้านการศึกษา (6.8844 คะแนน)

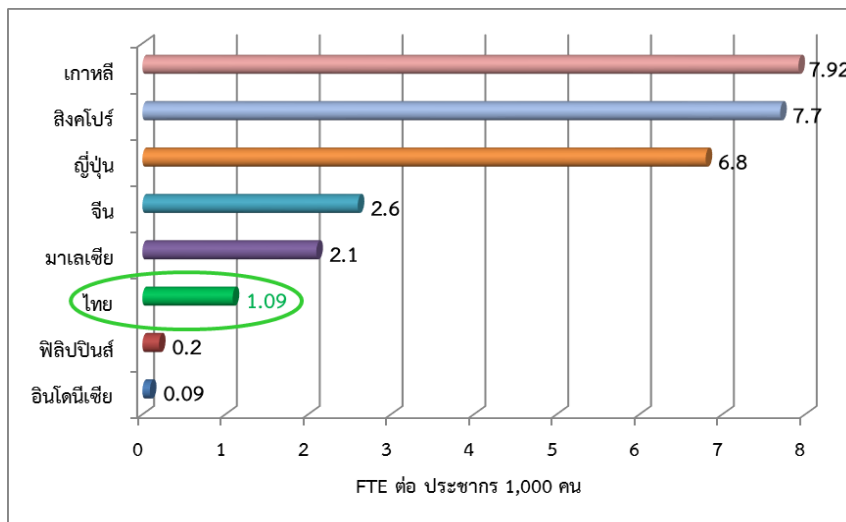
(2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรเส้นทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

(2.1) มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรเส้นทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้
พิจารณาจาก

- จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา

จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา (ครู/คณาจารย์/นักวิจัย/บุคลากรทางการศึกษา) ที่ใช้เวลาในกิจกรรมด้านการวิจัยและพัฒนา เทียบกับเวลาการทำงานทั้งหมดของแต่ละบุคคล จากข้อมูลของสถาบัน IMD พบว่า ในปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานวิจัยเต็มเวลาทั่วประเทศเพียง 1.09 คนต่อประชากรพันคน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ไทยอยู่ในอันดับที่ 49 จาก 54 ประเทศ โดยสิงคโปร์ซึ่งมีจำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาสูงที่สุดในกลุ่มอาเซียนคือ มีจำนวน 7.70 คนต่อประชากรพันคน ซึ่งสูงกว่าไทยมาก ดังแผนภาพ 3.22 (ตาราง ผ20)

แผนภาพ 3.22 จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเทียบเท่าเต็มเวลา (Full-time equivalent : FTE) ต่อประชากร 1,000 คน ปี 2556

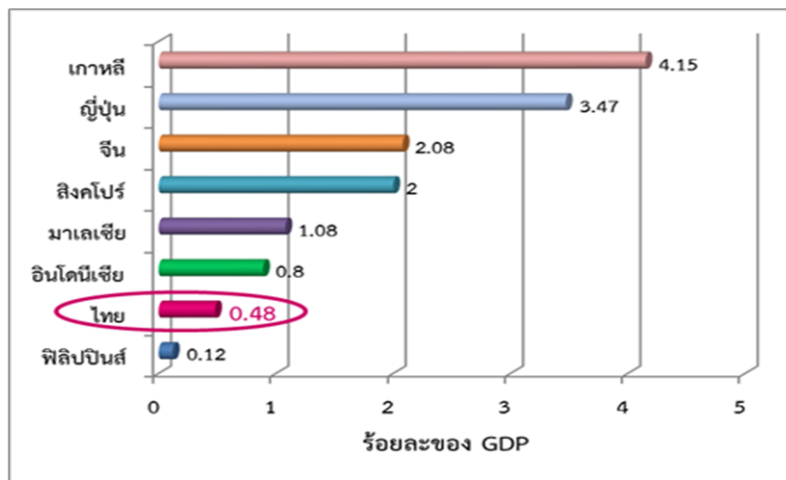

ที่มา : ข้อมูล International Institute for Management Development (IMD)

- **งบประมาณด้านวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ**

สถาบัน IMD สํารวจค่าใช้จ่ายสำหรับการวิจัยและพัฒนา (Gross domestic expenditure on R&D : GERD) ต่อ GDP ปีงบประมาณ 2550-2556 พบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้น นอกจากนี้ ได้จัดอันดับประเทศต่างๆ ด้านงบประมาณที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา พบว่า ในปี 2555 ประเทศไทยมีงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.48 ของ GDP เป็นอันดับที่ 52 จาก 60 ประเทศ ซึ่งถือว่าต่ำหากเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาอื่นๆ งบประมาณของไทยน้อยกว่าประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียค่อนข้างมาก ซึ่งมีงบประมาณด้านนี้ ร้อยละ 2.00 และ 1.08 ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.23 (ตาราง ผ21)

แผนภาพ 3.23 งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาต่อร้อยละของ GDP ปี 2556

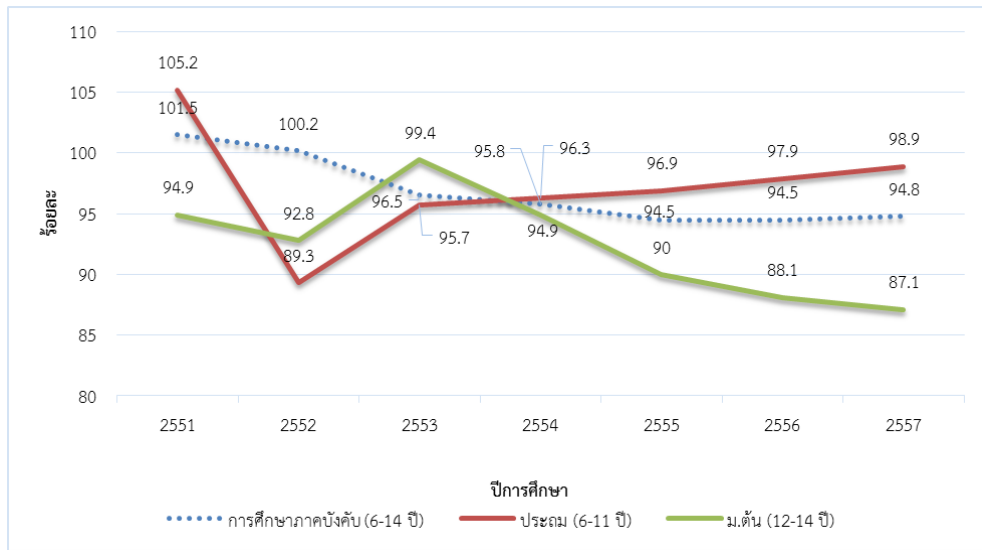
ที่มา : ข้อมูล International Institute for Management Development (IMD)

(2.2) ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ พิจารณาจาก

- **อัตราการเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ**

ในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2551-2557) อัตราการเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น) เมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 6 – 14 ปี ในช่วงปีการศึกษา 2551-2556 มีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ 101.5 ในปีการศึกษา 2551 เป็นร้อยละ 94.5 ในปีการศึกษา 2556 สำหรับในปีการศึกษา 2557 มีอัตราเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 94.8 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาเมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 6 – 11 ปี และอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 12 – 14 ปี มีอัตราลดลงสอดคล้องกัน

แผนภาพ 3.24 อัตราการเข้าเรียนของการศึกษาภาคบังคับของประชากร 6-14 ปี ปีการศึกษา 2551 – 2557

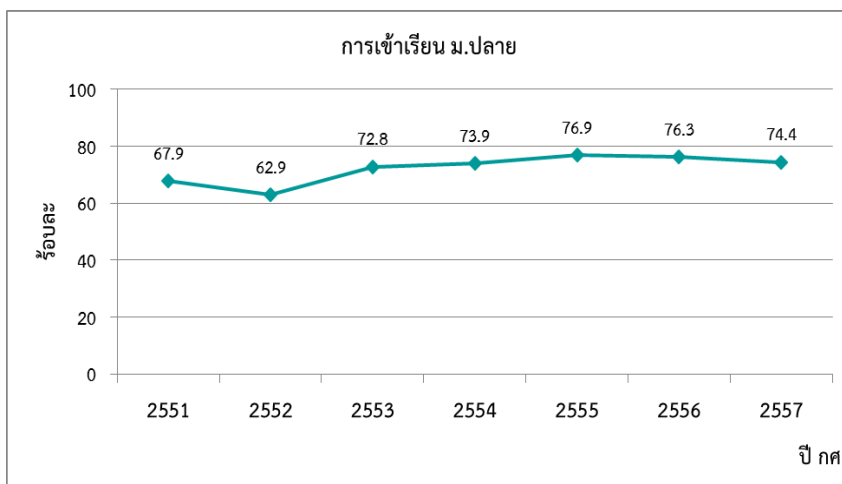

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประชากรวัยเรียน

ในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2551-2557) อัตราการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 15 – 17 ปี ในช่วงปีการศึกษา 2551-2555 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 67.9 ในปีการศึกษา 2551 เป็นร้อยละ 76.9 ในปีการศึกษา 2555 แต่มีอัตราลดลงเล็กน้อยในปีการศึกษา 2557 เป็นร้อยละ 74.4

แผนภาพ 3.25 อัตราส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากร 15-17 ปี ปีการศึกษา 2551 – 2557

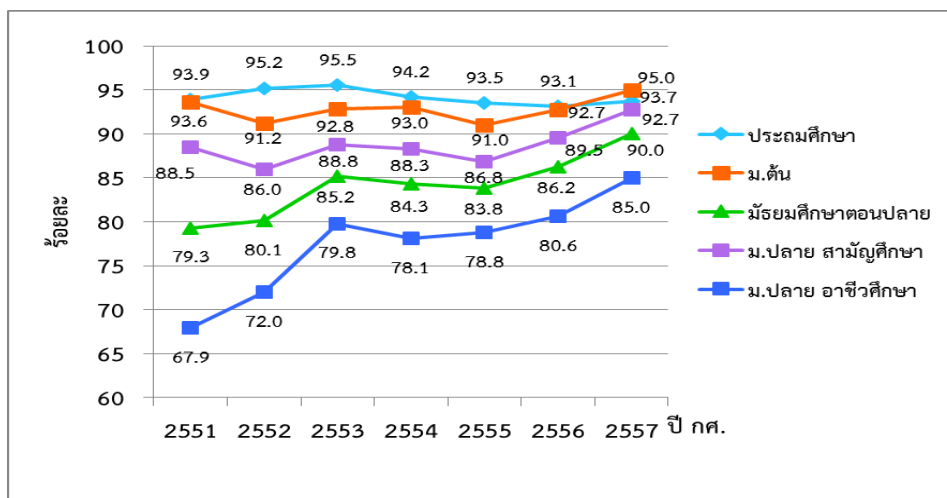

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- อัตราการคงอยู่ของผู้เรียน

อัตราการคงอยู่ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วง 7 ปี ที่ผ่านมา ในแต่ละปี ผู้เรียนระดับ ปวช. จะมีอัตราการคงอยู่ต่อรูน้อยที่สุด รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญ มัธยมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาอัตราการคงอยู่ต่อรูนของแต่ละระดับการศึกษา พบว่า ในระดับประถมศึกษา ผู้เรียนซึ่งเริ่มเข้ารับการศึกษาดังแต่ชั้น ป.1 ปีการศึกษา 2552 ถึงชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2557 มีอัตราการคงอยู่ต่อรูนร้อยละ 93.7 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 0.6 ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเริ่มเข้ารับการศึกษาดังแต่ชั้น ม.1 ปีการศึกษา 2555 ถึงชั้น ม.3 ปีการศึกษา 2557 มีอัตราการคงอยู่ต่อรูนร้อยละ 95.5 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 2.3 และสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เริ่มเข้ารับการศึกษาดังแต่ชั้น ม.4/ปวช.1 ปีการศึกษา 2555 ถึงชั้น ม.6/ปวช.3 ปีการศึกษา 2557 มีอัตราการคงอยู่ต่อรูนร้อยละ 90.0 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 3.8 โดยประเภทสามัญศึกษา มีอัตราการคงอยู่ต่อรูนร้อยละ 92.7 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 3.2 และประเภทอาชีวศึกษา มีอัตราการคงอยู่ต่อรูนร้อยละ 80.6 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2556 ร้อยละ 4.4 อย่างไรก็ตาม เมื่อดูแนวโน้มการคงอยู่จากปีการศึกษา 2551 พบว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอัตราการคงอยู่ต่อรูนเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก โดยเฉพาะประเภทอาชีวศึกษาซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 17.1 ดังแผนภาพ 3.26 (ตาราง ผ24)

แผนภาพ 3.26 อัตราการคงอยู่ของผู้เรียน ปีการศึกษา 2551-2557

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- จำนวนเด็กด้อยโอกาส และผู้พิการหรือทุพพลภาพที่เข้าเรียน

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วง 6 ปี ที่ผ่านมา จำนวนเด็กด้อยโอกาสที่เข้าเรียน และจำนวนผู้พิการหรือทุพพลภาพที่เข้าเรียน ช่วงปีการศึกษา 2551-2556 พบว่า

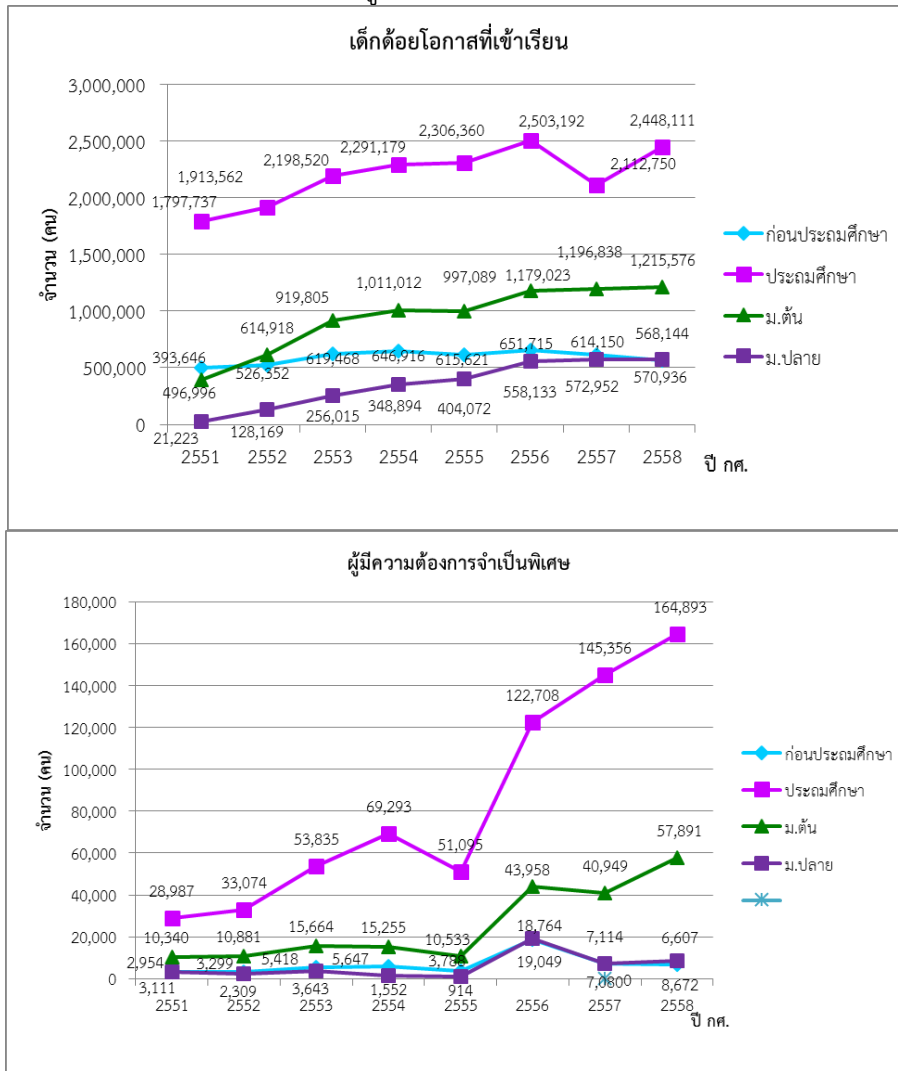
- จำนวนเด็กด้อยโอกาสที่เข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 496,996 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 568,144 คน ในปีการศึกษา 2558 ระดับประถมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 1,797,737 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 2,448,111 คน ในปีการศึกษา 2558 ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 393,646 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 1,215,576 คน ในปีการศึกษา 2558 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 21,223 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 570,936 คน ในปีการศึกษา 2558 โดยในเกือบทุกปีการศึกษาจำนวนเด็กด้อยโอกาสที่เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนเข้าเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2558 ที่จำนวนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าระดับก่อนประถมศึกษา ดังแผนภาพ 3.27 (ตาราง ผ25)

- จำนวนผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่เข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 2,954 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 6,607 คน ในปีการศึกษา 2558 ระดับประถมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 28,987 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 164,893 คน ในปีการศึกษา 2558 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 10,340 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 57,891 คน ในปีการศึกษา 2558 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 3,111 คน ในปีการศึกษา 2551 เป็น 8,672 คน ในปีการศึกษา 2558 โดยในเกือบทุกปีการศึกษาจำนวนผู้พิการหรือทุพพลภาพที่เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนเข้าเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับก่อนประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.27 (ตาราง ผ26)

แผนภาพ 3.27 จำนวนเด็กด้อยโอกาส และผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ปีการศึกษา 2551 – 2558

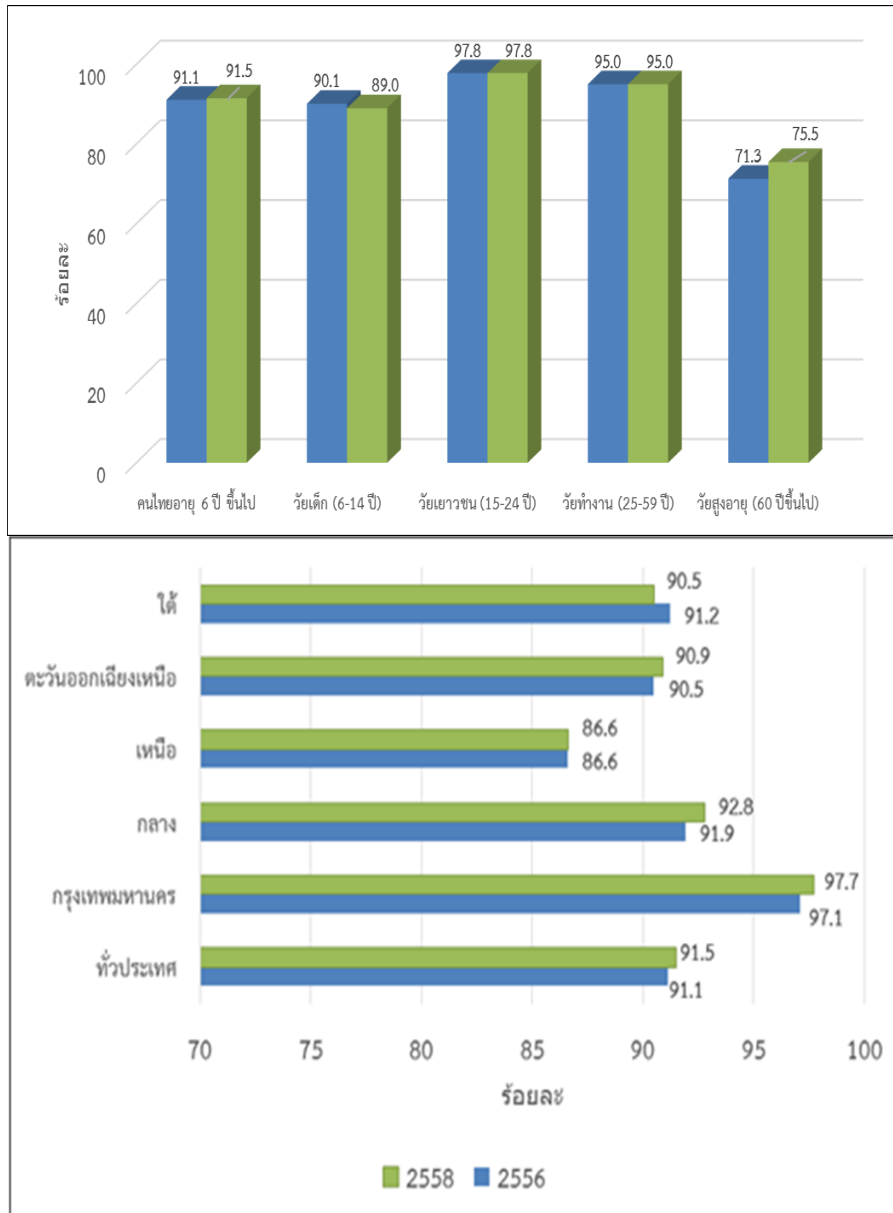
ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

• อัตราการรู้หนังสือของประชากร

ความสามารถในการอ่าน เขียน และคำนวณของคนไทย จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี 2556 และ 2558 ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำนวน 62.1 และ 62.6 ล้านคน ตามลำดับ มีความสามารถในการอ่าน เขียน และคำนวณเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 91.1 เป็นร้อยละ 91.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากปีที่ผ่านมาตามกลุ่มวัย ผู้ที่มีความสามารถทั้ง 3 ด้าน มีเพียงวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีค่าเพิ่มขึ้นเท่านั้น โดยกลุ่มวัยเยาวชน (15-24 ปี) กับกลุ่มวัยเยาวชน (15-24 ปี) มีค่าคงที่ และกลุ่มวัยเยาวชน (15-24 ปี) มีค่าลดลง และตามภาค เกือบทุกภาคมีค่าเพิ่มขึ้น ยกเว้น ภาคเหนือ มีค่าคงที่ เมื่อพิจารณาลำดับ ในปี 2558 จำแนกตามกลุ่มวัย ผู้ที่มีความสามารถทั้ง 3 ด้าน กลุ่มวัยเยาวชน (15-24 ปี) มีมากที่สุด ร้อยละ 97.8 รองลงมาคือ กลุ่มวัยเยาวชน (15-24 ปี) ร้อยละ 95.0 กลุ่มวัยเยาวชน (15-24 ปี) ร้อยละ 89.0 และกลุ่มวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 75.5 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร มีความสามารถทั้ง 3 ด้าน มากที่สุด ร้อยละ 97.7 รองลงมา คือ ผู้ที่อยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 92.8) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 90.9) ภาคใต้ (ร้อยละ 90.5) และภาคเหนือ (ร้อยละ 86.6) ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ผู้มีความสามารถเฉพาะการอ่านออก และเขียนได้ ในภาพรวมกลับลดลงจากร้อยละ 94.1 ในปี 2556 เป็น 93.0 ในปี 2558 สอดคล้องกับทุกกลุ่มวัย และภาค ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ที่มีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อพิจารณาลำดับ ในปี 2558 ตามกลุ่มวัยและภาค ของผู้มีความสามารถทั้ง 2 ด้าน มีลำดับสอดคล้องกับผู้มีความสามารถทั้ง 3 ด้าน ดังแผนภาพ 3.28 (ตาราง ผ27 และ ผ28)

แผนภาพ 3.28 ความสามารถในการอ่าน เขียน และคำนวณ พ.ศ. 2556 - 2558 จำแนกตามกลุ่มวัย และภาค

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(3) สังกศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการศึกษาและเรียนรู้ มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในภูมิภาคและนานาชาติมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันของประเทศ และการอยู่ร่วมกับพลโลกอย่างสันติสุขมีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

(3.1) มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน พิจารณาจาก

- จำนวนศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น จำนวนศูนย์ และจำนวนผู้เข้าเรียนในศูนย์ มีจำนวนเพิ่มขึ้น จาก จำนวน 278 แห่ง และ 4,698 คน ในปีการศึกษา 2557 เป็น 321 แห่ง และ 4,972 คน ในปีการศึกษา 2558 โดยทั้ง 2 ปี ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดโดยครอบครัว มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา สถานประกอบการ องค์กรชุมชน และบุคคล ตามลำดับ และจำนวนผู้เข้าเรียนในศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดโดยสถานประกอบการ มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา ครอบครัว องค์กรชุมชน และบุคคล ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.29 (ตาราง ผ29)

แผนภาพ 3.29 จำนวนศูนย์ที่จัดและจำนวนผู้เรียนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ปี 2557 และปี 2558

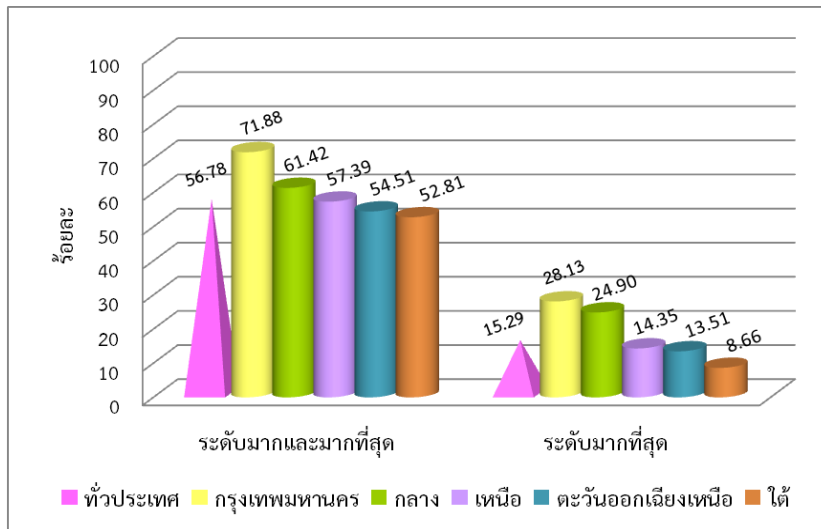

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

● ร้อยละของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาในการจัดการเรียนการสอน

จากผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2556) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) พบว่า ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เห็นว่าสถานศึกษาใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนในระดับประเทศ สถานศึกษา ร้อยละ 56.78 มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในระดับมากและมากที่สุด โดยร้อยละ 15.29 เป็นการใช้ในระดับมากที่สุด สำหรับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.62) เมื่อจำแนกตามภูมิภาค มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในระดับมากและมากที่สุด และเฉพาะในระดับมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และใต้ ตามลำดับ สำหรับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกภูมิภาค ดังแผนภาพ 3.30 (ตาราง ผ30)

แผนภาพ 3.30 ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เห็นว่าสถานศึกษาของตนใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอน ปี 2556

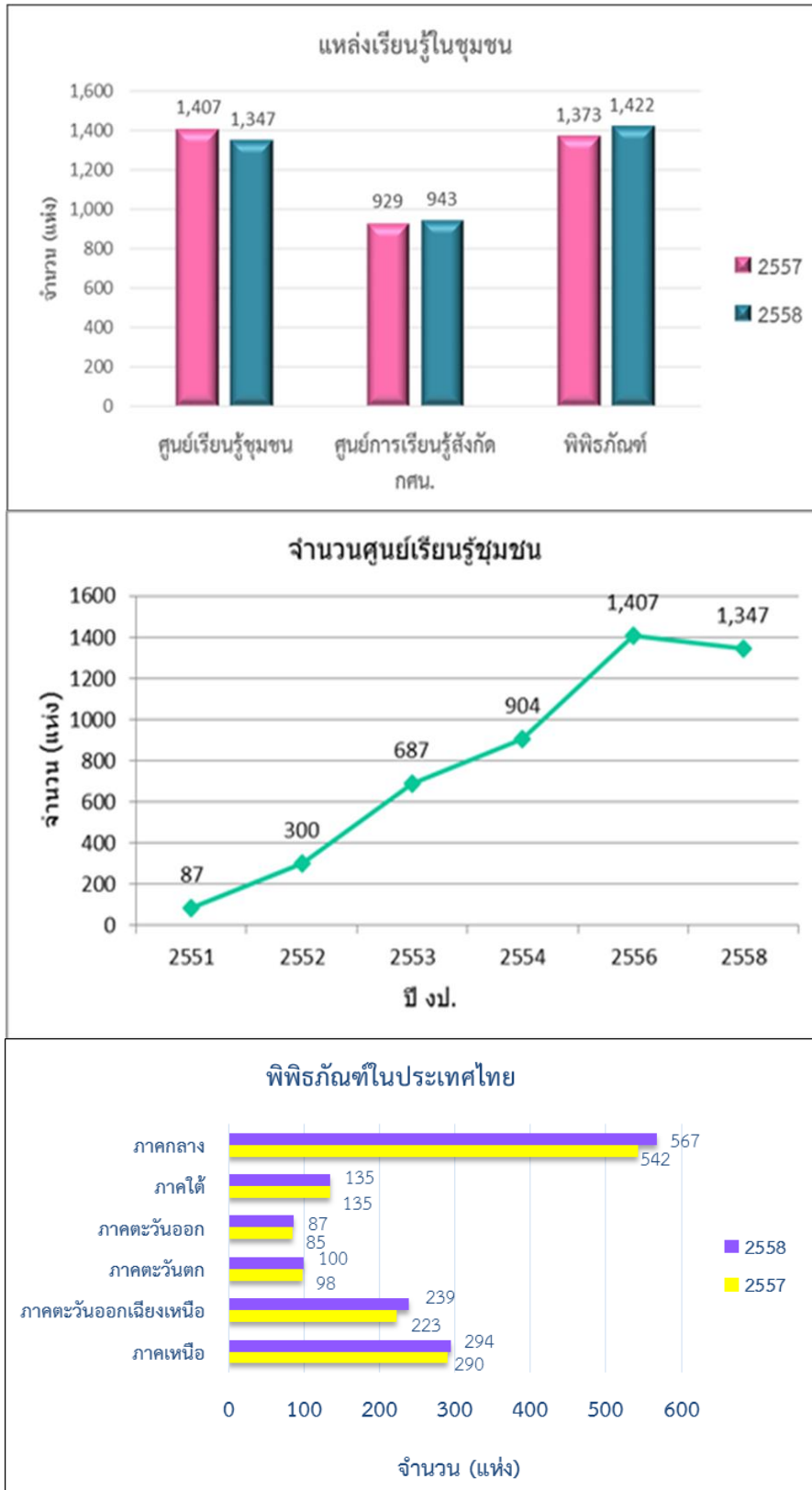

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- จำนวนแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน

จากข้อมูลของกรมพัฒนาชุมชน จำนวนศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ในช่วงปีงบประมาณ 2551-2556 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากจำนวน 87 แห่ง ในปีงบประมาณ 2551 เป็นจำนวน 1,407 แห่ง ในปีงบประมาณ 2556 และลดลงเล็กน้อย เป็นจำนวน 1,347 คน ในปีงบประมาณ 2558 ดังแผนภาพ 3.31 (ตาราง ผ31) ในส่วนของข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวนศูนย์การเรียนรู้สังกัด กศน. มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 907 แห่ง ในปีงบประมาณ 2557 เป็นจำนวน 915 แห่ง ในปีงบประมาณ 2558 ดังแผนภาพ 3.31 (ตาราง ผ32) และข้อมูลจากศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 1,373 แห่ง ในปี พ.ศ. 2557 เป็นจำนวน 1,422 แห่ง ในปี พ.ศ.2558 โดยทั้ง 2 ปี ภาคกลางมีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.31 (ตาราง ผ33)

แผนภาพ 3.31 จำนวนแหล่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน ปี 2557-2558

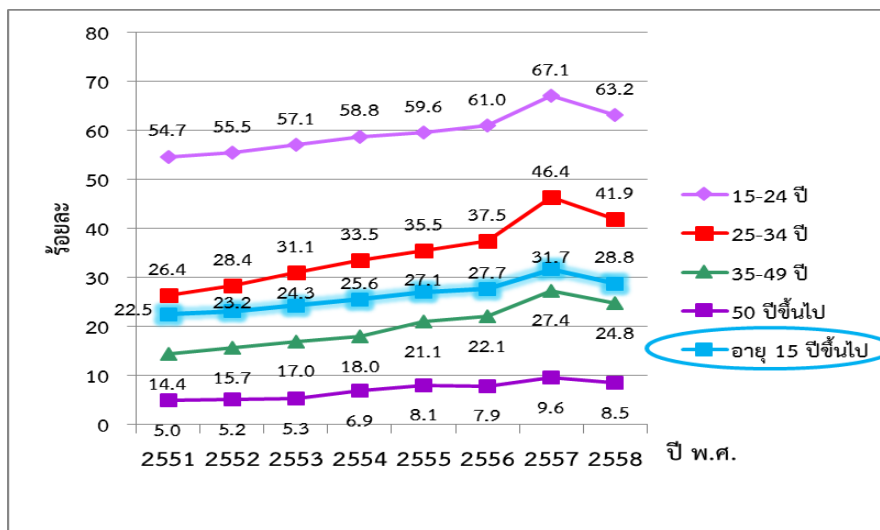
ที่มา : ข้อมูลกรมพัฒนาชุมชน, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย, ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

(3.2) มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาและเรียนรู้ พิจารณาจาก

- ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ที่ใช้คอมพิวเตอร์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 22.5 ในปี พ.ศ. 2551 เป็นร้อยละ 31.7 ในปี พ.ศ. 2557 และลดลงเป็นร้อยละ 28.8 ในปี 2558 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มช่วงอายุ ในปี 2558 กลุ่มเด็กที่อยู่ในวัยเรียน กลุ่มอายุ 15-24 ปี ใช้มากที่สุด ร้อยละ 63.2 รองลงมา คือ กลุ่มที่กำลังทำงาน คือ อายุ 25-34 ปี ใช้ร้อยละ 41.9 กลุ่มอายุ 35-49 ปี ใช้ร้อยละ 24.8 และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป ใช้เพียงร้อยละ 8.5 ตามลำดับ ดังแผนภาพ 3.32 (ตาราง ผ34)

แผนภาพ 3.32 ร้อยละของประชากร 15 ปี ขึ้นไป ที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในปี 2551-2558 จำแนกตามกลุ่มอายุ

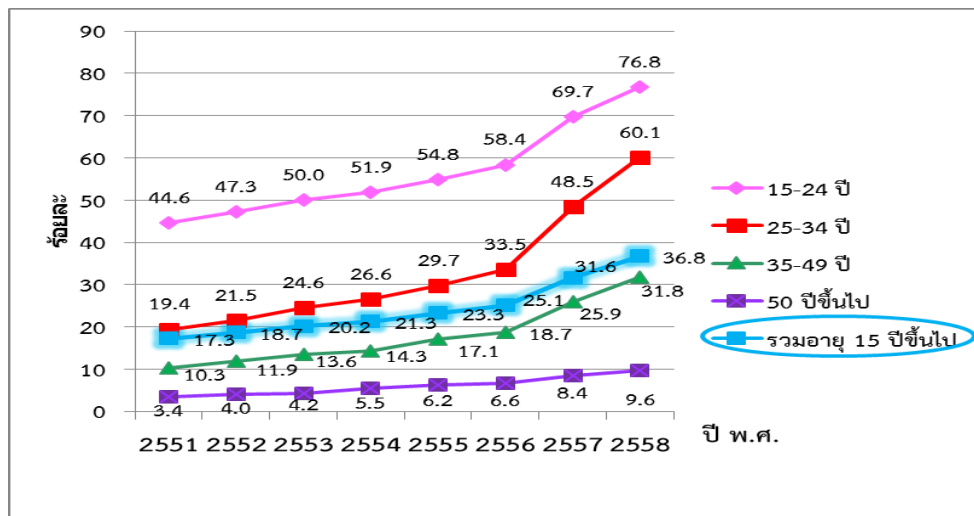

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 17.3 ในปี พ.ศ. 2551 เป็นร้อยละ 36.8 ในปี พ.ศ. 2558 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มช่วงอายุ ในปี 2558 กลุ่มเด็กที่อยู่ในวัยเรียนกลุ่มอายุ 15-24 ปี ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร้อยละ 76.8 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 60.1 กลุ่มอายุ 35-49 ปี ใช้ร้อยละ 31.8 และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป ใช้เพียงร้อยละ 9.6 ดังแผนภาพ 3.33 (ตาราง ผ34)

แผนภาพ 3.33 ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ในปี 2551-2558 จำแนกตามกลุ่มอายุ

ที่มา : ข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตอน 4 ผลกระทบจากการไม่บรรลุเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

ผลกระทบจากการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่มของผู้ประกอบการ นายจ้าง ผู้ใช้บัณฑิต ผู้นำทางศาสนา ครูภูมิปัญญา ประชาชนชาวบ้าน นักวิชาการอิสระ และตัวแทนองค์กรเอกชน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ ผลกระทบต่อคนไทย และผลกระทบต่อสังคมไทย

1) ผลกระทบต่อคนไทย

(1) **คุณลักษณะพื้นฐานของผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ** มีแนวโน้มไม่น่าพอใจ เนื่องจากคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ครูเอาใจใส่นักเรียนน้อยลง มีเวลาสอนนักเรียนน้อยลง ครูขาดทักษะการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ในขณะที่ใช้งบประมาณในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น จึงสวนทางกันระหว่างงบประมาณกับคุณภาพการศึกษา นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะต่ำกว่าเป้าหมาย ส่งผลกระทบเมื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต้องปรับพื้นฐานความรู้ใหม่ ไม่ใฝ่เรียนรู้ ไม่ทำทนายตนเอง รอรับความรู้จากครูเพียงอย่างเดียว ไม่มีเป้าหมายในชีวิต ไม่มีอุดมการณ์เพื่อสร้างสรรค์สังคม

(2) **ทักษะวิชาชีพและทักษะการทำงานของผู้จบการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา** ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากผู้จบการศึกษาส่วนมากยังขาดทักษะการทำงาน อัตราการลาออกจากหน่วยงานต่างๆ ของผู้ทำงานที่อยู่ในกลุ่มคนเริ่มทำงานมีแนวโน้มการลาออกจากงานสูงขึ้น มีพฤติกรรมเปลี่ยนงานบ่อย ไม่รับผิดชอบ ขาดงานบ่อย ทิงงานกลางคัน ขาดจิตอาสา ไม่กล้าเสนอแนวคิดในการพัฒนางาน เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะที่ผู้จ้างงานล้วนไม่ต้องการ

“นักเรียน นักศึกษาสมัยนี้ไม่ค่อยมีความขยัน ความอดทน ความใส่ใจในคุณภาพของงาน มักให้ความสนใจกับการทำงานง่ายๆ ได้เงินมากๆ สุดท้ายก็ตกงานและกลายเป็นภาระของผู้ปกครองและสังคมที่จะต้องให้การดูแลเลี้ยงดู” (การสนทนากลุ่ม : ผู้ใช้บัณฑิต)

นอกจากนี้สถาบันยังปลูกฝังให้เมื่อจบแล้วต้องหางานทำ สังเกตได้จากการกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพต่างๆ โดยไม่ได้ปลูกฝังให้สร้างงานด้วยตนเอง หรือสร้างทักษะเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษามากนัก

(3) **ทักษะชีวิตและทักษะการดำรงชีวิต** ผู้ที่จบจากระบบการศึกษาของไทยมีความรู้พื้นฐานค่อนข้างดี แต่ขาดทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการแสดงออก สถานศึกษาต่างๆ เน้นถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนทำความเข้าใจเพื่อทดสอบเป็นหลัก ทำให้นักเรียนขาดทักษะการแก้ปัญหา ขาดความรู้ความชำนาญ เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องไปสู่การประกอบอาชีพ แม้แต่อาชีพพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิต เช่น การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น นักเรียนยังไม่มีประสบการณ์ในการลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง ดังที่นักวิชาการอิสระท่านหนึ่งกล่าวว่า

“การจัดการเรียนการสอนแทบทุกระดับเน้นการถ่ายทอดความรู้แล้วก็ทดสอบความรู้ตามเนื้อหา นักเรียนนักศึกษามีหน้าที่เก็บเกี่ยวความรู้ให้ได้มากที่สุด ทำให้สัดส่วนของการลงมือปฏิบัติค่อนข้างน้อย นักเรียนนักศึกษาจึงมักทำอะไรไม่ค่อยเป็น” (การสนทนากลุ่ม : นักวิชาการอิสระ)

(4) **คุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะของนักเรียนนักศึกษา** โดยภาพรวมการปลูกฝังขณะเรียนยังทำได้น้อย เนื่องจากครูไม่ได้เอาใจใส่อบรมสั่งสอนอย่างจริงจัง ครูปล่อยให้ให้นักเรียนศึกษาความรู้ตามหนังสือตำราเรียนเป็นหลัก นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติจริง ไม่เห็นแบบอย่างที่ดีของการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ ความเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียน นักศึกษามีน้อยลงเรื่อยๆ เมื่อจบการศึกษามีคน

จำนวนมากที่ไม่ยอมชดใช้เงินยืมเพื่อการศึกษา ดังที่ผู้ประกอบการท่านหนึ่งกล่าวว่า

“นักศึกษาจำนวนมากขาดจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เห็นได้จาก
การไม่ยอมชดใช้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา” (การสนทนากลุ่ม : ผู้ประกอบการ)

(5) **ความสามารถในการแข่งขันของผู้สำเร็จการศึกษา** นักเรียนนักศึกษาไทยที่สำเร็จการศึกษามีจุดเด่นหลายประการ เช่น ภาวะทางอารมณ์ ทักษะทางการกีฬา ความแข็งแรงและสุขภาพร่างกาย รวมถึงนักเรียนนักศึกษาจำนวนมาก มีความเคารพเชื่อฟังครูอาจารย์ ให้เกียรติผู้อาวุโส มีอัธยาศัยที่ดี อ่อนน้อม และเมตตาต่อผู้อื่น ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นประโยชน์เมื่อการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาด้านความรู้ความสามารถของนักเรียนนักศึกษาไทยยังถือว่าไม่น่าพอใจเมื่อเทียบกับหลายประเทศในกลุ่มอาเซียน เนื่องจากนักเรียนส่วนมากขาดทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ยังขาดทักษะการทำงานหลายประการที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขัน เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความมุ่งมั่น ขยันอดทนในการทำงาน เป็นต้น

2) ผลกระทบต่อสังคมไทย

(1) **การผลิตกำลังคนในการพัฒนาประเทศ** ในเชิงปริมาณสถาบันการศึกษาสามารถผลิตกำลังคนสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้จำนวนมาก แต่ยังมีปัญหาคือ จำนวนผู้จบการศึกษาระงุดอยู่ในบางสาขาเท่านั้น ทำให้สาขาวิชาที่ผลิตไม่ตรงกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน มีหลายสาขาวิชาที่ขาดแคลนในแต่ละปี ในขณะที่บางสาขามีกำลังคนล้นตลาดแรงงาน จึงสะท้อนถึงความไม่สมดุลระหว่างสาขาวิชาที่ต้องการกับสาขาวิชาที่ผลิตได้ ซึ่งทำให้ขาดกำลังคนบางสาขาในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(2) **การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้** ภาครัฐให้การส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย มีการส่งเสริมให้แต่ละหน่วยงานจัดกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี หรือกิจกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดการบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา ทำให้นักเรียน นักศึกษาไม่ได้ซึมซับหลักคำสอนทางศาสนาอย่างจริงจัง ส่วนใหญ่เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาเพียงเป็นพิธีการเท่านั้น แต่ไม่ได้พยายามศึกษาเรียนรู้อย่างลึกซึ้งในหลักคำสอนทางศาสนา รวมถึงสถานศึกษาขาดการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับกิจกรรมของสังคมและชุมชน เช่น การร่วมงานตามประเพณีต่างๆ ในชุมชน ไม่ได้นำมาถอดบทเรียนในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษามักไม่ใช้เวลากับนักเรียนในการเรียนรู้วิถีชีวิตที่ดำรงในชุมชน เช่น ประเพณีการแกะเทียนพรรษาที่คืนในชุมชนเสียสละเวลามาร่วมกันแกะเทียนให้วิถีตรงตามด้วยความทุ่มเทด้วยความสุขและภาคภูมิใจ แต่เป็นกิจกรรมชุมชนที่นักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการเข้าไปเรียนรู้อย่างจริงจัง นักเรียนจึงมักแยกจากขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ในสังคมและชุมชน จึงไม่สามารถพัฒนาไปเป็นผู้นำในการสร้างขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดำรงในชุมชนของตนเองได้ ซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ เพราะถ้ามีเยาวชนจำนวนมากที่ไม่ใส่ใจต่อสังคม ก็จะส่งผลให้สังคมไทยเสื่อมโทรมลง ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดำรงทั้งหลายก็จะเสื่อมสลายไปในที่สุด

(3) **การมีส่วนร่วมทางการศึกษาของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคม** ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษากับภาคเอกชนหรือประชาสังคมยังมีน้อยมาก สถานศึกษาค่อนข้างเปิดโอกาสให้องค์กรต่างๆ เข้าไปส่งเสริมการศึกษา แต่ไม่เปิดโอกาสให้เข้าไปร่วมบริหารจัดการ จึงไม่เกิดความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สถานศึกษายังมีกรอบการบริหารงานที่ไม่เปิดกว้างให้องค์กรอื่นเข้าไปมีส่วนร่วม เป็นการบริหารจัดการตามสายบังคับบัญชาที่เป็นต้นสังกัด สั่งการจากบนลงล่าง ไม่มีโครงสร้างสายงานที่เชื่อมโยงกับภาคเอกชนเท่าที่ควร นอกจากนั้น ก็ยังขาดภาคเอกชนและประชาสังคม

ที่เข้มแข็งเพียงพอที่จะเข้ามาสนับสนุนและร่วมบริหารจัดการในสถานศึกษาได้ เพราะองค์กรเอกชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ก็เป็นองค์กรที่มุ่งหวังกำไร และไม่มีระบบจิตใจให้องค์กรเอกชนเหล่านี้เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาหรือร่วมบริหารจัดการได้ องค์กรภาคเอกชนเหล่านั้น จึงไม่ค่อยเข้ามายุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาเท่าที่ควร

(4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา นอกเหนือจากความรับผิดชอบของภาครัฐซึ่งใช้งบประมาณกว่า 1 ใน 4 ของประเทศในช่วงของแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้แล้ว ปัจจัยที่มีความสำคัญคือ การลงทุนร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษากับภาคเอกชนในการพัฒนาการศึกษาซึ่งทำได้น้อย เนื่องจากขาดการส่งเสริมจากภาครัฐ และองค์กรเอกชนส่วนใหญ่ต่างมุ่งหวังกำไรจากการดำเนินงาน ดังนั้นการให้องค์กรเอกชนเข้ามาลงทุนเพื่อการศึกษาจึงเป็นแนวทางที่เป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะภาคเอกชนนั้นส่วนมากร่วมลงทุนในกิจกรรมที่ใช้ต้นทุนน้อย เช่น การตั้งฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การตั้งสหกรณ์ขายสินค้าในโรงเรียน เป็นต้น การลงทุนแบบต่อเนื่องและยั่งยืนยังเป็นไปได้น้อย นอกจากนี้กิจกรรมการลงทุนเพื่อศึกษามักไม่ยั่งยืน ขึ้นอยู่กับทุนที่มีของเอกชนและสถาบันการศึกษา รวมทั้งขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาเหล่านั้นว่าสนใจกิจกรรมการร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนหรือไม่ เมื่อสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงผู้บริหารก็มักส่งผลให้หลายกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ริเริ่มไว้ถูกล้มเลิกไป หรือไม่คิดริเริ่มโครงการอื่นๆ ที่จะสร้างรายได้มายั่งยืน ดังนั้น โครงการลงทุนเพื่อสร้างรายได้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับเอกชนจึงมักไม่มีความต่อเนื่องและมั่นคงเท่าที่ควร

(5) โอกาสและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษามีโอกาสสูงในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และนักเรียนส่วนใหญ่ต่างมุ่งหมายที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ส่วนสายวิชาชีพยังถูกมองว่าเป็นช่องทางการเรียนที่ไม่มีอนาคตที่ดี สะท้อนถึงปัญหาการยอมรับในคุณภาพของสถาบันการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทำให้เกิดการแข่งขันสูงเพื่อแย่งที่นั่งเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียง จึงเกิดปรากฏการณ์ที่มีผู้เรียนสอบติดหลายสถาบันแล้วสละสิทธิ์จำนวนมาก และส่งผลให้มีผู้เสียสิทธิ์ รวมทั้งสถาบันการศึกษาเองก็รับนักศึกษาได้ต่ำกว่าเป้าหมาย เพราะมีการสละสิทธิ์หรือการโยกย้ายสาขาวิชาหรือสถาบันจำนวนมาก นอกจากนี้โอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของคนไทยยังมีความเหลื่อมล้ำ โดยมีสาเหตุจากสภาพพื้นที่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว รวมถึงนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการศึกษา

ตอน 5 ความยั่งยืนของการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ความยั่งยืนของแผนการศึกษาแห่งชาติ วิเคราะห์จากความต่อเนื่องในการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษา และการให้ความสำคัญกับแผนการศึกษาแห่งชาติของหน่วยงานต่างๆ ในขณะที่ดำเนินการตามแผนฯ และหลังจากสิ้นสุดแผนการศึกษาแห่งชาติ

1) ความต่อเนื่องในการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษา

จากตาราง 3.52 จะเห็นว่าแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนฯ ที่มีความต่อเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2559 โดยขยายแนวนโยบายในวัตถุประสงค์ข้อ 1 เพิ่มจาก 4 เป็น 6 ข้อ และขยายแนวนโยบายในวัตถุประสงค์ข้อ 3 เพิ่มจาก 4 เป็น 5 ข้อ

เมื่อวิเคราะห์การกำหนดยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาการศึกษา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาพบว่า ภาพรวมของการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 หน่วยงานต่างๆ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์รองรับมากที่สุดเฉลี่ย 43.1 ยุทธศาสตร์/แนวนโยบาย รองลงไปที่วัตถุประสงค์ข้อ 2 เฉลี่ย 39.3 ยุทธศาสตร์/แนวนโยบาย และน้อยที่สุดคือวัตถุประสงค์ข้อ 3 เฉลี่ย 35.4 ยุทธศาสตร์/แนวนโยบาย

จะเห็นได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ และการวางแผนรองรับของหน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา ส่วนการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ให้มีความสำคัญรองลงไป

ตาราง 3.52 ความต่อเนื่องในการดำเนินการของหน่วยงานทางการศึกษา

วัตถุประสงค์ของแผนฯ	จำนวนแนวนโยบาย		จำนวนยุทธศาสตร์ในแผนของหน่วยงานทางการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)
	แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2559 (ฉบับก่อนหน้านี้)	แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559)	
1) พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา	4	6	259 (เฉลี่ย 43.1)
2) สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้	3	3	118 (เฉลี่ย 39.3)
3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และ สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้	4	5	177 (เฉลี่ย 35.4)

2) การให้ความสำคัญกับแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากข้อมูลในการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแผนการศึกษาแห่งชาติกับแผนของหน่วยงานต่างๆ พบว่า แผนของหน่วยงานต่างๆ ที่อ้างอิงเพื่อเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) มีจำนวน 11 จาก 25 แผนฯ หรือคิดเป็นเพียงร้อยละ 44 แต่เชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลที่บริหารประเทศขณะนั้น และนโยบายของกระทรวง(หรือรัฐมนตรี) และ (3) นโยบาย ของหน่วยงาน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48 ของแผนทั้งหมด

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานทางการศึกษาก็มีความสอดคล้องกันกับข้อมูลจากการวิเคราะห์แผนของหน่วยงานต่างๆ กล่าวคือ ในการวางแผนของหน่วยงานจะให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาล และรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศในช่วงเวลานั้นๆ และเมื่อวิเคราะห์สภาพการเมืองของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2552-2558 ที่ผ่านมาจะพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบริหารประเทศถึง 3 รัฐบาล ซึ่งเป็นคนละพรรคการเมืองหรือคนละขั้วการเมืองอย่างชัดเจน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการถึง 8 คน ในช่วงเวลา 6 ปี หรือเฉลี่ย 9 เดือน/คน ดังตาราง 3.53 ดังนั้นการวางแผนของหน่วยงานต่างๆ จึงให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีมากกว่าเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ ยังคงให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ แต่วิธีการนำไปปฏิบัติอาจแตกต่างกัน

ตาราง 3.53 นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ดำรงตำแหน่งในช่วงปี พ.ศ.2552-2558

ช่วงเวลาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ	นายกรัฐมนตรี	รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ
2551-2554	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ
2554-2557	นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล ศ.สุชาติ ธาดาธำรงเวช นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา นายจาตุรนต์ ฉายแสง
2557-ปัจจุบัน	พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา	พล.ร.อ.ณรงค์ พิพัฒนาศัย พล.อ. ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ

บทที่ 4

สรุปผลการประเมิน และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอในบทนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกเสนอข้อค้นพบจากการประเมิน ซึ่งมีทั้งหมด 31 ข้อ ส่วนที่สองเป็นการเสนอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและการวางแผนสำหรับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

4.1 สรุปผลการประเมิน

เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมด ตั้งแต่การออกแบบแผนการศึกษาแห่งชาติ การวางแผนรองรับของหน่วยงานทางการศึกษา การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ผลกระทบ และความยั่งยืนของแผนฯ ดังนั้น การสรุปผลจึงเสนอข้อค้นพบตามลำดับของเกณฑ์ OECD/DAC ใน 5 ส่วนคือ ความเชื่อมโยง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ผลกระทบ และความยั่งยืน ของการดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ในช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2552-2558 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ความเชื่อมโยง (Relevance)

ด้านความเชื่อมโยง เป็นการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) กับแผนต่างๆ ของหน่วยงานทางการศึกษาว่า หน่วยงานมีการวางแผนเป้าหมาย ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติหรือไม่ อย่างไรซึ่งมีข้อค้นพบดังนี้

ข้อค้นพบที่ 1 การวางแผนทางการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ ขาดความเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) โดยให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลหรือนโยบายของรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศในช่วงเวลานั้นมากกว่า อย่างไรก็ตาม นโยบายของรัฐบาลที่บริหารประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2552-2558 ของ 3 รัฐบาล มีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เป็นส่วนใหญ่

หน่วยงานทางการศึกษาในการประเมินครั้งนี้จำนวน 11 หน่วยงาน มีการวางแผนพัฒนาการศึกษา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการที่ดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2552-2559 จำนวน 25 แผน ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของทั้ง 25 แผน พบว่า นอกเหนือจากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) แล้ว การวางแผนของหน่วยงานต่างๆ นั้น มีการวางแผนเป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงแผนของหน่วยงานไปยังกรอบอื่นๆ อีก 10 กรอบด้วยกัน ได้แก่ (1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (3) นโยบายของรัฐบาล (4) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (5) นโยบายกระทรวง (หรือนโยบายของรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง) (6) นโยบายของหน่วยงาน (7) ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) (8) แผนปรองดองแห่งชาติ (9) แผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) และ (10) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ

แผนของหน่วยงานต่างๆ มีการวางเป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงกับ 3 กรอบ ที่มากที่สุดคือ กรอบนโยบายของรัฐบาลที่บริหารประเทศขณะนั้น กรอบนโยบายของกระทรวง (หรือรัฐมนตรี) และกรอบนโยบายของหน่วยงาน แต่ละกรอบคิดเป็นร้อยละ 48 ของแผนทั้งหมด โดยที่แผนของหน่วยงานมีการวางเป้าหมาย เพื่อเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) เพียง 11 จาก 25 แผนฯ หรือคิดเป็นร้อยละ 44 เท่านั้น

กล่าวได้ว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2552 - 2559 ที่แผนการศึกษาแห่งชาติประกาศใช้นั้น การวางแผนของหน่วยงานต่างๆ ไม่ได้วางเป้าหมายเพื่อเชื่อมโยง หรือให้ความสำคัญกับแผนการศึกษาแห่งชาติเพียงพอ มีแผนของหน่วยงานจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่มีการวิเคราะห์เป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยที่การวางแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษา/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานต่างๆ นั้นจะให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลหรือนโยบายของรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารราชการในช่วงเวลานั้นมากกว่า อย่างไรก็ตาม นโยบายรัฐบาลมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) เป็นส่วนใหญ่

ข้อค้นพบที่ 2 แผนงาน/โครงการของหน่วยงานทางการศึกษาให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ข้อ 1 การพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา และ ข้อ 3 การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ส่วนวัตถุประสงค์ข้อ 2 การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ หน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญรองลงไป

การวิเคราะห์แผนของหน่วยงานต่างๆ แยกตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติทั้ง 3 ข้อ พบว่า หน่วยงานให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา และข้อ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์หลักถึงร้อยละ 74.9 และ 74 ตามลำดับ หรือประมาณ 3 ใน 4 ของยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ทั้งหมด ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์หลัก คิดเป็นร้อยละ 42.9 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หน่วยงานกำหนดวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 นี้ เป็นกลยุทธ์รองเสียเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 57.1

ข้อค้นพบที่ 3 ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ที่กำหนดในแผนของหน่วยงานทางการศึกษา ให้ความสำคัญมากที่สุดกับแนวนโยบายด้านการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการศึกษา และการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ยังให้ความสำคัญน้อยกว่าแนวนโยบายด้านการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา และแนวนโยบายด้านการเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา

จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ที่กำหนดในแผนทั้ง 25 แผนของหน่วยงานต่างๆ พบว่ามีทั้งหมด 147 ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์และแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ยุทธศาสตร์/แผนงาน/กลยุทธ์ที่หน่วยงานกำหนดมีความเชื่อมโยงกับแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติมากที่สุดคือ แนวนโยบาย 1.6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ร้อยละ 44.2 รองลงไปคือ แนวนโยบาย 3.1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ร้อยละ 36.0 และแนวนโยบาย 3.5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลก

อย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน ร้อยละ 33.3

ส่วนแนวนโยบายที่แผนของหน่วยงานต่างๆ เชื่อมโยงไปถึงน้อยที่สุดคือ แนวนโยบาย 3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 14.9 ถัดขึ้นมาคือแนวนโยบาย 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 16.3

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency)

ด้านประสิทธิภาพ เป็นการวิเคราะห์ว่า เมื่อหน่วยงานต่างๆ มีการวางแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงาน เพื่อรองรับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) แล้ว มีกระบวนการนำแผนของหน่วยงานไปสู่การปฏิบัติอย่างไร ซึ่งมีข้อค้นพบดังนี้

ข้อค้นพบที่ 4 การดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติยังไม่ได้ดำเนินการตามกรอบการบริหารแผนสู่การปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน และการผลักดันการบริหารแผนสู่การปฏิบัติยังมีประสิทธิภาพน้อย

- จากกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 9 ข้อ มีการดำเนินการที่ปรากฏหลักฐานเป็นรูปธรรมเพียง 4 ข้อ
- การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของหน่วยงานในส่วนกลาง มีการจัดทำแผนฯ แต่ละระดับ/ประเภทการศึกษา ระยะ 5 ปี ส่วนการจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงานระดับปฏิบัติในสังกัดและกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติมีการดำเนินการเพียงบางส่วนเท่านั้น
- การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีเพียงบางจังหวัดที่มีการจัดทำส่วนการบริหารแผนสู่การปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผนฯ ไม่ปรากฏหลักฐานการดำเนินการ
- การพัฒนากลไกหลักเพื่อขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติมีการดำเนินการเพียง 2 รายการ คือ การจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ และการประกันการเรียนรู้และการรับรองมาตรฐานผู้เรียนโดยการทดสอบระดับชาติ ส่วนรายการอื่นๆ ไม่ได้ดำเนินการ

ข้อค้นพบที่ 5 การบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา ส่วนใหญ่ยังขาดประสิทธิภาพ โดยแผนของหน่วยงานกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนไว้ แต่ยังคงขาดองค์ประกอบอื่นๆ ของการบริหารแผน โดยเฉพาะการกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน ซึ่งเป็นปัจจัยของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์แผนของหน่วยงาน พบว่า มีการวางแผนและนำไปสู่การปฏิบัติครบองค์ประกอบมีเพียงร้อยละ 20 หรือมีแผนเพียง 1 ใน 5 เท่านั้นที่มีองค์ประกอบของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติครบ เมื่อวิเคราะห์รายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่หน่วยงานกำหนดไว้มากที่สุดคือ การกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผน ร้อยละ 92 รองลงไปคือ กำหนดหน่วยหรือผู้รับผิดชอบ ร้อยละ 88 และองค์ประกอบที่กำหนดไว้น้อยที่สุดคือ การกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน ร้อยละ 32 ของแผนทั้งหมด

3) ประสิทธิภาพ (Effectiveness)

ด้านประสิทธิผล เป็นการวิเคราะห์ว่า การนำแผนพัฒนา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาไปสู่การปฏิบัติเกิดผลการดำเนินงานและผลลัพธ์อย่างไร โดยวิเคราะห์ตามแนวนโยบาย 14 ข้อ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง 5 ข้อ ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นผลการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และการสังเคราะห์เอกสาร ซึ่งมีข้อค้นพบดังนี้

(1) ผลการดำเนินงานตามแนวนโยบาย 14 ข้อ

ข้อค้นพบที่ 6 *แนวนโยบายที่ 1.1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับ และประเภทการศึกษา ในเชิงปริมาณสถานศึกษาสามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาได้มากขึ้น แต่เชิงคุณภาพยังมีปัญหาด้านความรู้ ทักษะการทำงาน และทักษะทางภาษาของผู้สำเร็จการศึกษา*

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* ให้ความสำคัญมากในการพัฒนาครูด้วยรูปแบบและวิธีการต่างๆ การจัดการปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก และการเพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาในการจัดการศึกษา ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ นักเรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น ส่วนใหญ่ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ของโรงเรียน ตามศักยภาพการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียน และการเรียนการสอนทางไกลช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้ในบางพื้นที่ ขณะเดียวกัน ผลที่ควรปรับปรุงคือ ผลสัมฤทธิ์ของเด็กในภาพรวมต่ำลง ขาดทักษะการทำงาน และความมุ่งมั่นใฝ่เรียนรู้ เด็กต้องแข่งขันกันสูง ออกกลางคัน หรือย้ายไปอยู่โรงเรียนขนาดใหญ่มากขึ้น ยังมีเด็กจำนวนมากอ่านและเขียนหนังสือไม่คล่อง เรียนช้า และมีปัญหาในการสื่อสารทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ รวมทั้งคุณภาพโรงเรียนมีความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนในเมืองกับในชนบท ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากนโยบายการศึกษามีการเปลี่ยนแปลง มีข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณแก่สถานศึกษา ครูมีภาระงานนอกจากการสอนมาก ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดการประสานและส่งต่อข้อมูล หลักสูตรมีสาระมากเกินไปและซ้ำซ้อน การประเมินผู้เรียนยังขาดความต่อเนื่อง หนังสือ ตำราเรียน และแหล่งเรียนรู้ไม่หลากหลาย และโรงเรียนขาดอิสระในการจัดการตนเอง เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความร่วมมือกับภาคเอกชน ร่วมกับสถานประกอบการจัดทำหลักสูตรทวิภาคี การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และการหาวิธีการเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ จำนวนผู้เรียนต่อสายอาชีพที่มีมากขึ้นอย่างชัดเจน นักศึกษามีทักษะและประสบการณ์ที่พร้อมสู่ตลาดแรงงาน หลักสูตรทวิภาคีร่วมภาคเอกชนและการเรียนในสถานประกอบการทำให้ได้คุณภาพมากขึ้น รวมทั้งนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาได้งานทำเกือบทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ยังมีผลที่ควรปรับปรุงคือ คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาต้องปรับปรุงทักษะภาษาอังกฤษ อัตราการออกกลางคันสูง ทักษะการทำงาน และความมุ่งมั่นใฝ่เรียนรู้เพิ่มเติมเมื่อไปทำงานยังไม่ดีนัก และผลการสอบ V-Net ซึ่งวิชาวินิจฉัยของนักศึกษาส่วนใหญ่คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากจำนวนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัย งบประมาณมีจำกัด การขาดแคลนอาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์ในสายช่าง การขาดข้อมูลการวิเคราะห์ตลาดแรงงานทำให้สถาบันไม่สามารถวางแผนการผลิตได้ตรงความต้องการ และนักศึกษาไม่นิยมเรียนสายช่าง รวมทั้งการรับเด็กที่จบ ม.6 เข้าเรียนมีปัญหาทักษะพื้นฐาน เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* ให้ความสำคัญในการควบคุมการเปิดหลักสูตรและคุณภาพการเรียน การสอน การมุ่งสหกิจศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ปริมาณผู้เข้าเรียนเพิ่มขึ้น ผู้จบปริญญาตรีเพิ่มขึ้น การจัดสหกิจศึกษาช่วยให้บัณฑิตได้งานทำมากขึ้น อาจารย์มีผลงานวิจัยมากขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ ผู้ประกอบการเห็นว่า คุณภาพของนักศึกษายังไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะทักษะการทำงาน และภาษาอังกฤษ นักศึกษาออกกลางคันจำนวนมาก รวมทั้งงานวิจัยส่วนใหญ่ของอาจารย์เน้นการตีพิมพ์ในวารสาร ไม่มีผลกระทบกับสังคมในเชิงการใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากนักศึกษาที่เข้าใหม่มีคุณภาพลดลง โดยเฉพาะความรู้พื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ คุณภาพอาจารย์ใหม่ไม่น่าพอใจ ยังขาดประสบการณ์ การรับเข้าเน้นคุณวุฒิมากกว่าประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ สกอ.กำหนด สถาบันอุดมศึกษาคำนึงถึงรายได้จนทำให้รับนักศึกษาในบางสาขาเกินความต้องการ และอาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับการใช้กรอบ TQF เป็นแนวทางในการจัดทำ

หลักสูตร เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* ให้ความสำคัญในการรับเด็กที่หลุดออกจากระบบโรงเรียนเพื่อให้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการสอนอาชีพ และการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาสอนมากขึ้น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ มีผู้สำเร็จการศึกษาและได้วุฒิการศึกษาสูงขึ้น แต่ผลที่ควรปรับปรุงคือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่คุณภาพแตกต่างกันและมีความเหลื่อมล้ำไม่ได้เรียนรู้อย่างจริงจัง เนื่องจากมีทัศนคติมาเรียนเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษา ยังมีปัญหาในการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากระดับคุณภาพการศึกษามีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะ สื่อ นวัตกรรม ระบบไอซีที ผู้เรียนมีทัศนคติเรียนเพื่อให้ได้วุฒิทางการศึกษาเท่านั้น ภาระงานของครูมีจำนวนมาก งบประมาณสนับสนุนมีจำกัด และการประสานความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษายังมีน้อย เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 7 *แนวนโยบายที่ 1.2 การปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง พบว่า ทำได้ผลดีในขณะที่ผู้เรียนยังอยู่ในวัยเด็ก แต่เมื่อโตขึ้นเข้าสู่วัยรุ่นหรือเป็นนักศึกษายังมีปัญหาด้านระเบียบวินัย จิตอาสา และจิตสำนึกที่มุ่งส่วนรวม*

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* ให้ความสำคัญกับการสอนสอดแทรกในวิชาต่างๆ การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน และการเชื่อมโยงกับวิถีของชุมชน ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีคุณธรรม จริยธรรม ปรับปรุงกิริยามารยาทดีขึ้น พุดจาไพเราะขึ้น มีจิตสาธารณะ ทำความดีเพื่อส่วนรวมช่วยเหลือสังคมมากยิ่งขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ ยังมีเด็กบางส่วนขาดระเบียบวินัย มีโลกส่วนตัวมากขึ้น แยกตัวจากสังคมขาดการมีส่วนร่วมในขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของสังคมและชุมชน และไม่มีความพร้อมหรือความเป็นผู้นำในการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ต้งงามในสังคมและชุมชนของตนเอง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดระบบส่งเสริมผู้นำนักเรียนในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ผู้เรียนขาดการดูแลจากครอบครัวที่ดี โรงเรียนไม่เข้มงวดกับนักเรียน ครูไม่กล้าทำโทษเด็ก กลัวความผิดหรือถูกร้องเรียน เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพิเศษเสริมนอกห้องเรียน และการสร้างต้นแบบในสถานศึกษา ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมทำกิจกรรม แต่ผลที่ควรปรับปรุงคือ กิจกรรมส่วนใหญ่ยังไม่สามารถปลูกฝังคุณธรรมด้านนี้ได้อย่างแท้จริง นักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดจิตอาสา และจิตสำนึก การปฏิบัติเป็นเพราะถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม และไม่มีความเป็นผู้นำในการเป็นตัวอย่างให้สังคมและชุมชนของตนเอง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากระยะเวลาในการจัดกิจกรรมยังไม่ต่อเนื่อง เพียงแค่รณรงค์ช่วงใดช่วงหนึ่งเท่านั้น งบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมมีจำกัด ครอบครัวไม่ดูแลเอาใจใส่ต่อความเจริญทางเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม สังคมขาดต้นแบบบุคคลและชุมชนในการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* ให้ความสำคัญการจัดการเรียนการสอนไว้ในรายวิชาศึกษาทั่วไป และส่งเสริมผ่านกิจกรรมนักศึกษา ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ นักศึกษาให้ความร่วมมือดีในกิจกรรมที่เป็นความสนใจ ส่วนผลที่ควรปรับปรุง นักศึกษาแยกตัวจากสังคมขาดการมีส่วนร่วมในขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของสังคมและชุมชน ยังขาดจิตอาสา และการเห็นแก่ประโยชน์ของสังคม และยังมีนักศึกษาเลียบแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากวิชาศึกษาทั่วไปไม่มีการส่งเสริมการเป็นคนดี สังคมขาดบุคคลต้นแบบที่ให้ความเอาใจใส่ในการต่อต้านการทุจริต นอกจากนี้ ผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่ หรืออาจารย์ขาดคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* มุ่งการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ผลสำเร็จคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย และภูมิใจในความเป็นไทย ส่วนผลที่ควรปรับปรุงการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตยังไม่ปรากฏชัดเจน ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการขาดระบบดำเนินการที่มีความต่อเนื่อง เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 8 แนวนโยบายที่ 1.3 การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่น ห่างไกล ทุรกันดาร พบว่า มีเพิ่มสูงขึ้นทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา แต่ยังมีปัญหาด้านโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เนื่องจากสถานศึกษายังมีคุณภาพที่แตกต่างกัน

- **ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** เน้นนโยบายเรียนฟรี 15 ปี เด็กทุกคนมีโอกาสเข้าเรียนและดูแลกลุ่มเด็กพิเศษมากขึ้น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ เด็กพิเศษ เด็กพิการ เด็กบกพร่องด้านต่างๆ และเด็กด้อยโอกาส ได้รับการดูแลและมีโอกาสได้เรียน เด็กได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน และนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาผู้ปกครอง ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ นักเรียนบางส่วนออกกลางคันและโอกาสในการเข้าเรียนโรงเรียนที่มีคุณภาพยังแตกต่างกัน ทำให้เด็กต้องแข่งขันเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง หรือต้องเดินทางเข้าไปเรียนในเขตเมือง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากขาดระบบรองรับและส่งต่อนักเรียนที่ออกกลางคัน การจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับเด็กยากจนยังไม่ทั่วถึง และคุณภาพของโรงเรียนยังแตกต่างกัน เป็นต้น

- **ระดับอาชีวศึกษา** ให้ความสำคัญกับการรับเด็กทุกคนที่อยากเรียนสายอาชีวศึกษาและการสนับสนุนทุนผ่านกองทุน กยศ. ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ จำนวนนักเรียนเข้าเรียนและจบการศึกษาสายอาชีพเพิ่มขึ้น อัตราการมีงานทำน่าพอใจ รวมทั้งนักศึกษาที่เป็นกลุ่มด้อยโอกาส กลุ่มชาติพันธุ์ หรือชนกลุ่มน้อยมีปริมาณการเข้าเรียนสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ การกำกับดูแล และแก้ปัญหาเรื่องพฤติกรรมของผู้เรียนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ คุณภาพผู้จบการศึกษาที่ลดลง โดยเฉพาะเรื่องทักษะการทำงาน และภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากยังขาดระบบแนะแนวที่ดี นักเรียนจำนวนมากเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองไม่ถนัด ทำให้ไม่จบการศึกษา เป็นต้น

- **ระดับอุดมศึกษา** มีสถาบันอุดมศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการเปิดหลักสูตรใหม่มากขึ้น มีการแข่งขันมากขึ้นทำให้โอกาสในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามีมากขึ้น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ มีผู้เข้าเรียนและจบการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น รวมทั้งคนพิการมีโอกาสเข้าเรียน แต่มีผลที่ควรปรับปรุงคือ คุณภาพการเรียนการสอนลดลง การเลือกเรียนต่อโดยขาดเป้าหมายและไม่ตรงตามความถนัด ส่งผลให้นักศึกษาต้องออกเรียนกลางคันและไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ค่าใช้จ่ายในการเรียนที่ค่อนข้างสูงในสาขาที่เป็นที่ต้องการของนักศึกษา การผลิตบัณฑิตเกินความต้องการในบางสาขา และคุณภาพของสถาบันการศึกษา ที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนบางส่วนขาดโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐและเอกชนต้องมีรายได้เพื่อเลี้ยงตนเอง ทำให้รับนักศึกษาไม่จำกัด และเรียกเก็บค่าใช้จ่ายค่อนข้างแพง และนักศึกษาส่วนหนึ่งขาดวินัยในตนเองและไม่มีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน เป็นต้น

- **การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย** มุ่งการเปิดโอกาสเข้าเรียนเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ การส่งเสริมอาชีพ และเปิดหลักสูตร ปวช. ร่วมกับสถานประกอบการด้านการให้บริการ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มจำนวนขึ้น รวมถึงประชาชนมีโอกาสได้รับการฝึกอาชีพ และเข้าถึงการศึกษามากขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ คุณภาพของผู้จบการศึกษา ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากทัศนคติต่อการเรียน กศน. ที่ผู้เรียนต้องการเรียนเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาเท่านั้น เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 9 แนวนโยบายที่ 1.4 การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ พบว่า ระดับอาชีวศึกษามีความร่วมมือกับภาคเอกชนหรือสถานประกอบการในการผลิตมากขึ้น ขณะที่ระดับอุดมศึกษาสามารถผลิตกำลังคน

ในสาขาที่มีความต้องการได้มากขึ้น แต่ส่วนหนึ่งพบว่า การผลิตบัณฑิตในอีกหลายสาขายังเกินความต้องการ ทำให้มี
ปัญหาความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการสอนเนื้อหาตามหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียน
ศึกษาต่อ ผลที่ปรากฏคือ นักเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
สูงขึ้น ขณะที่ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา และความเชื่อมโยงไปสู่
การประกอบอาชีพยังเป็นผลที่ควรปรับปรุง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากไม่มีการสอนทักษะและการปฏิบัติเพื่อ
ปลูกฝังเรื่องอาชีพ ค่านิยมผู้ประกอบการบางส่วนตีกรอบอาชีพให้แก่เด็ก ทำให้เด็กไม่กล้าคิดกล้าตัดสินใจ หรือ
ไม่ได้ค้นพบตัวเอง โรงเรียนขาดระบบข้อมูลเด็กรายบุคคลเพื่อให้สามารถส่งเสริมได้ถูกทาง กระทรวง
ศึกษาธิการยังร่วมมือกับกระทรวงต่างๆ ในการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพก่อนข้างน้อย เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* ให้ความสำคัญกับการร่วมมือกับภาคเอกชนมากขึ้น และการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการจริง ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ นักศึกษามีทักษะฝีมือเฉพาะด้าน และประสบการณ์ที่พร้อมสู่ตลาดแรงงาน สามารถแข่งขันกับต่างชาติได้ ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ ทักษะในวิชาพื้นฐาน และทักษะทางภาษาของผู้จบการศึกษา การผลิตบางส่วนที่ยังไม่ตรงความต้องการ ทำให้ภาคเอกชนต้องผลิตเอง ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากขาดแผนกำลังคนของประเทศทั้งระบบ บางหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ การผลักดันระบบคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อเทียบเคียงระบบเงินเดือนตามสมรรถนะยังล่าช้า ขาดแคลนอาจารย์ในสายช่าง เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* สถาบันต่างๆ มีความพยายามเปิดหลักสูตรที่มีความหลากหลายตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมากขึ้น และมีความร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาอาจารย์ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ จำนวนผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มสูงขึ้น ผู้ใช้บัณฑิตมีโอกาสเลือกคนเข้าทำงานมากขึ้น จำนวนผู้จบการศึกษาในสาขาขาดแคลนเพิ่มขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ การผลิตบัณฑิตในบางสาขาเกินความต้องการของตลาดแรงงาน หรือการออกกลางคัน บัณฑิตที่จบมาส่วนหนึ่งยังทำงานไม่ตรงสาขาที่เรียนมา ทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการจัดการศึกษา คุณภาพของบัณฑิตจำนวนมากไม่เป็นที่น่าพอใจ รวมถึงการปลูกฝังให้บัณฑิตจบแล้วต้องหางานทำ สังเกตได้จากการกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพต่างๆ โดยไม่ได้ปลูกฝังให้สร้างงานด้วยตนเอง หรือเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสถาบันอุดมศึกษาเปิดหลักสูตรที่ทับซ้อนกันในพื้นที่เดียวกัน ขาดการวางแผนร่วมกัน ทำให้แข่งขันกันเอง อาจารย์ในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศมีความขาดแคลน และไม่มีแผนพัฒนาอาจารย์ร่วมกันทั้งระบบ นักศึกษามีความรู้ในรายวิชาพื้นฐาน เช่น ภาษาไทย อังกฤษ และคณิตศาสตร์ ยังไม่เพียงพอ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ สกอ. ไม่เอื้อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ขาดแคลนได้ สถาบันผลิตบัณฑิตตามความพร้อมของตนเองแม้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* มีการเปิดหลักสูตร ปวช. ร่วมกับสถานประกอบการเพื่อให้ประชาชนวัยแรงงานสามารถเพิ่มทักษะการทำงานและมีคุณวุฒิการศึกษาสูงขึ้น ผู้จบการศึกษาสามารถประกอบอาชีพ หรือสร้างงานในชุมชนได้ ซึ่งยังมีปัญหาคุณภาพของผู้จบการศึกษายังแตกต่างจากผู้จบการศึกษาในระบบ

ข้อค้นพบที่ 10 *แนวนโยบายที่ 1.5 การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก พบว่า สถานศึกษาต้นตัวและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น แต่ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกยังไม่ได้รับการยอมรับจากบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ เนื่องจากเห็นว่า ระบบการประเมินยังไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน และมุ่งการประเมินร่องรอยจากเอกสารมากเกินไป ซึ่งสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้เพียงบางส่วน ทำให้มีอุปสรรคในการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพในภาพรวม รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา*

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมีความพยายามและให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งผลสำเร็จที่ปรากฏคือ การประเมินคุณภาพสร้างความตื่นตัวให้โรงเรียนมีพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น เพื่อให้ผ่านการประเมิน ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ กระบวนการประเมินไม่สะท้อนคุณภาพจริง เพราะประเมินจากเอกสาร ไม่ได้เกิดจากการปฏิบัติทั้งหมด และผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่พึงพอใจในคุณภาพสถานศึกษาในภาพรวม ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากความไม่เป็นมาตรฐานของผู้ประเมินส่งผลต่อการประเมิน ตัวบ่งชี้ไม่สะท้อนสภาพบริบทโรงเรียน และสังกัดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญและไม่เรียนรู้ระบบการประกันคุณภาพ เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* หน่วยงานและสถานศึกษาพยายามให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพ ซึ่งผลสำเร็จคือ ทุกสถาบันได้รับการประเมินคุณภาพ แต่ผลที่ควรปรับปรุงคือ การประเมินยังไม่สอดคล้องกับบริบทของอาชีวศึกษาที่มุ่งลงมือปฏิบัติ สถาบันต้องสร้างเอกสารเพื่อรับการประเมิน ผลการประเมินจึงไม่ได้สะท้อนคุณภาพนักศึกษา ดังนั้นภาพรวมจึงไม่ประสบความสำเร็จ ไม่ได้ช่วยยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษา และไม่ได้ส่งเสริมสถานศึกษาแต่ละแห่งให้มีความเข้มแข็งและโดดเด่นในลักษณะที่แตกต่างกันตามบริบท ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจาก การสนับสนุนจากส่วนกลางไม่เป็นไปตามความต้องการจำเป็นของแต่ละสถาบัน ทำให้สถาบันขนาดเล็กไม่สามารถพัฒนาได้ตามมาตรฐาน เกณฑ์ประเมินไม่เหมาะสม เพราะบริบทของแต่ละที่ต่างกัน เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* หน่วยงานต้นสังกัดมุ่งการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้ทุกสถาบันมีระบบที่เทียบเคียงคุณภาพได้ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ระบบประกันคุณภาพสร้างความตื่นตัวให้สถาบันและอาจารย์รับผิดชอบต่อคุณภาพมากขึ้น ขณะที่ผลที่ควรปรับปรุงคือ สถาบันสร้างเอกสารเพื่อรับการประเมินมากเกินไป ไม่สามารถสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในองค์กรได้อย่างชัดเจน บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับระบบการประเมิน และปฏิบัติเพื่อให้ผ่านเท่านั้น รวมทั้ง การนำผลประเมินภายนอกไปใช้ยังมีน้อย และไม่มีแผนระดับชาติที่จะนำผลการประเมินแต่ละวงรอบไปสู่การส่งเสริมหรือปรับปรุงพัฒนาแต่ละสถาบันอย่างจริงจัง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไม่สะท้อนคุณภาพและบริบทเฉพาะของแต่ละสถาบัน และมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย บางสถาบันมีขนาดเล็ก จำนวนอาจารย์น้อย ไม่สามารถทำตามเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกันได้ ผู้ประเมินมีมาตรฐานไม่เท่ากัน ไม่มีความเชี่ยวชาญเพียงพอในศาสตร์ด้านต่างๆ และไม่เข้าใจบริบทของสถาบันที่ไปประเมิน เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สมศ. แต่มีผลที่ควรปรับปรุงคือ ยังขาดการสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาตามผลการประเมิน และการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในสถานศึกษา ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากความตระหนักของบุคลากรในพื้นที่ และมีภาระงานอื่นมาก เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 11 *แนวนโยบายที่ 1.6 การผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี พบว่า ส่วนใหญ่ครูได้รับการพัฒนา มีคุณวุฒิ วิทยฐานะหรือตำแหน่งทางวิชาการ และคุณภาพชีวิตสูงขึ้น แต่คุณภาพการเรียนการสอนและการเอาใจใส่ต่อลูกศิษย์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ*

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนมุ่งพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้มีวิทยฐานะสูงขึ้น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ครูได้รับการพัฒนามากขึ้น แต่ผลที่ควรปรับปรุงคือ การได้รับโอกาสในการพัฒนาของครูที่สังกัดต่างๆ เช่น เอกชน เอกชนสงเคราะห์ สังกัดพระปริยัติธรรม ยังแตกต่างกัน หลักสูตรอบรมยังขาดความยืดหยุ่น และไม่เหมาะสมกับครูเท่าใดนัก นวัตกรรมที่เกิดจากศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ของครูและผู้เรียนยังมีน้อย รวมถึงสังคมยังมองว่าครูอาจารย์ไม่มีคุณภาพ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินวิทยฐานะไม่สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริง และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ครูมีภาระงาน หรือการอบรม หรือกิจกรรมภายนอกมากเกินไป หลักสูตรการผลิตครูยังไม่เหมาะสม กว้างเกินไป มีวิชาที่เกี่ยวกับความเป็นครูน้อยลง สถาบันผลิตครูไม่มีการกำกับติดตามบัณฑิตที่ออกไปทำงาน และให้การอบรมแบบเข้มข้นต่อเนื่อง ขาดระบบครูพี่เลี้ยงดูแลครูใหม่ เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* มีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูอาชีวศึกษาในเกณฑ์ของครูสภาพัฒนาครูโดยใช้การฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น และการฝึกอบรมในสถานประกอบการจริง ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ คณาจารย์มีทักษะการสอนเพิ่มขึ้น และผลงานสิ่งประดิษฐ์ของอาจารย์สายช่างมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่วนผล

ที่ควรปรับปรุงคือ อาจารย์บางส่วนยังไม่ได้สอนลงสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งในภาพรวมอาจารย์คุณภาพลดลง ขาดทักษะฝีมือและความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ รวมถึงสถาบันส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดสมรรถนะหรือความสามารถเฉพาะของตัวอาจารย์ที่เป็นเอกลักษณ์ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากมาตรฐานวิชาชีพอาจารย์อาชีวศึกษาของคุรุสภา ใช้มาตรฐานการผลิตเดียวกับอาจารย์สายสามัญ ทำให้ได้อาจารย์ที่ไม่มีทักษะฝีมือด้านช่าง และไม่มีประสบการณ์ทำงานเพราะไม่ผ่านหลักสูตร ปวช. และ ปวส. อาจารย์ส่วนหนึ่งขาดความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ในงานของตนเอง ไม่มีแรงจูงใจในการออกแบบกิจกรรมที่เน้นลงมือปฏิบัติ เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* หน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันต่างๆ เน้นการพัฒนาเพิ่มคุณวุฒิ และตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ อาจารย์ส่วนใหญ่คุณวุฒิส่งขึ้น มีรายได้ และคุณภาพชีวิตดีขึ้น แต่ผลที่ควรปรับปรุง อาจารย์บางส่วนยังมีปัญหาด้านเทคนิคในการถ่ายทอดเนื้อหาที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ คุณภาพเรียนในสถาบันขนาดเล็กยังขาดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง และอาจารย์ใหม่คุณภาพลดลง เพราะขาดประสบการณ์ และความเอาใจใส่ต่อลูกศิษย์ลดลง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสถาบันผลิตครูอ่อนแอ มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับคุณวุฒิของอาจารย์มากกว่าประสบการณ์ อาจารย์ส่วนหนึ่งยังขาดความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ในงานของตนเอง และขาดกระบวนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขาวิชาที่ตนเองจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* ส่วนใหญ่เน้นการจัดโครงการฝึกอบรมตามนโยบายของส่วนกลางในแต่ละปี ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ครูทุกคนได้รับการอบรมจากต้นสังกัดทุกปี แต่มีผลที่ควรปรับปรุงคือ ครู กศน.ส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และผลงานทางวิชาการยังมีน้อย ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากงบประมาณพัฒนาบุคลากรที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลมีจำกัด และการอบรมมักจัดเป็นกลุ่มใหญ่ ก่อให้เกิดประโยชน์น้อย เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 12 *แนวนโยบายที่ 2.1 การส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานและ กศน.มีความร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมในการพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ ส่วนการส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมจัดการศึกษาเองยังไม่ปรากฏการจัดกลไกดำเนินการ หรือการส่งเสริมจากภาครัฐอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม*

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* การดำเนินการเน้นการให้สถานศึกษาร่วมมือกับสถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมในการพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ ส่วนการส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมจัดการศึกษาเองยังไม่เป็นรูปธรรมหรือมีกลไกดำเนินการ ซึ่งผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ความร่วมมือระหว่างคนในชุมชนและสถาบันต่างๆ มากขึ้น และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ รวมทั้งเด็กที่ได้รับการปลูกฝังด้านศาสนาจะตั้งใจเรียนมากขึ้น และเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ขณะที่ผลที่ควรปรับปรุงคือ ยังมีเด็กจำนวนมากที่ยังขาดการปลูกฝังด้านจิตอาสา ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของสถาบันศาสนาและสถาบันทางสังคมอย่างต่อเนื่อง มักเปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของผู้บริหาร เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา* ยังไม่ปรากฏระบบ หรือกลไกการดำเนินการด้านนี้ที่เป็นรูปธรรม

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* ส่วนใหญ่เป็นการระดมทรัพยากรจากสถาบันทางศาสนาและสถาบันทางสังคมเข้ามาร่วมจัดการศึกษา ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ สถาบันทางศาสนา เช่น วัด เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น และมีผลที่ควรปรับปรุงคือ สถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคมบางส่วนยังขาดศักยภาพในการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการดำเนินการขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ของผู้บริหารแต่ละพื้นที่ ขาดการวางแผนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 13 แนวนโยบายที่ 2.2 การส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาเป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต พบว่า สถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมากขึ้น

- **ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** มีการจัดการเรียนรู้หรือโครงการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ นักเรียนส่วนใหญ่ชอบออกกำลังกาย มีความสามารถด้านดนตรี มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจศิลปวัฒนธรรมของชาติ รักและภูมิใจในชุมชนของตนมากขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ โรงเรียนยังไม่สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง และยังมีเด็กบางส่วนที่ขาดโอกาสเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและชาติ รวมถึงการออกกำลังกาย ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากนักเรียนต้องเรียนหนัก และเสียเวลากับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการบันเทิง หลักสูตรมัธยมให้เวลากับวิชาพลศึกษา ศิลปะ ดนตรี น้อยเกินไป โรงเรียนขาดครูที่เชี่ยวชาญในการสอนด้านนี้ งบประมาณด้านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษามีน้อยมาก เป็นต้น

- **ระดับอาชีวศึกษา** มีการพยายามแทรกหรือบูรณาการศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ทำให้เกิดความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพ และส่งเสริมให้เป็นส่วนหนึ่งของการแข่งขันผลงานของนักศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษากล้าแสดงออก มีความมั่นใจมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ท้องถิ่นจัดขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ มีสถาบันบางแห่งที่ยังให้ความสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรมค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสถาบันขาดงบประมาณในการเชิญวิทยากรด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบรรยาย เป็นต้น

- **ระดับอุดมศึกษา** ส่วนใหญ่จะเน้นการส่งเสริมการจัดเป็นกิจกรรมนักศึกษา รวมถึงจัดเป็นโครงการบริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชุมชน ซึ่งทำให้นักศึกษามีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน ผูกพันกับสถาบัน และภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น

- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียนได้เรียนจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสอนด้านอาชีพ และมีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม รวมถึง กศน. มีเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ช่วยในการจัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ข้อค้นพบที่ 14 แนวนโยบายที่ 2.3 การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ พบว่า หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับส่งเสริมสนับสนุนครูและคณาจารย์ทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น มีผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ผลิตขึ้นยังนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ส่วนใหญ่เน้น การตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่าการมุ่งประโยชน์ที่ส่งผลกระทบต่อสังคม

- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และแก้ไขพฤติกรรมเด็กมากขึ้น ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ ครูจำนวนมากพัฒนาการเรียนการสอน และแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนจากงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง และกระตือรือร้นในการทำวิจัยมากขึ้นจากการใช้การวิจัยเพื่อขอวิทยฐานะ ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ ครูบางส่วนทำวิจัยตามนโยบายของผู้บริหาร หรือทำผลงานวิชาการ แต่ไม่ได้นำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการให้ทุนสนับสนุนแก่ครูที่ทำวิจัยยังมีน้อย เป็นต้น

- ระดับอาชีวศึกษา มีการส่งเสริมด้านการพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์มากขึ้น โดยการจัดสรรทุน และการจัดการประกวดแข่งขันเป็นผลงานนักศึกษา ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ จำนวนนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ การจดอนุสิทธิบัตรเพิ่มขึ้น และสามารถต่อยอดการใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น และสามารถนำสิ่งประดิษฐ์มาใช้ในการเรียนการสอนต่อไปได้ ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ งานวิจัยของอาจารย์ที่ไม่ใช่สิ่งประดิษฐ์ส่วนใหญ่ไม่มีการนำผลวิจัยไปใช้ และผลงานวิจัยยังมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากงบประมาณสนับสนุนน้อย และมีความแตกต่างระหว่างสถาบันที่ตั้งอยู่ในเมืองกับนอกเมือง เป็นต้น

- ระดับอุดมศึกษา สถาบันแทบทั้งหมดให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์ ด้วยวิธีการและรูปแบบต่างๆ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ จำนวนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยทั่วไปเพิ่มขึ้น จำนวนอาจารย์ที่มีศักยภาพในการทำวิจัยเพิ่มขึ้น และนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น แต่ผลที่ควรปรับปรุงคือ นักศึกษายังไม่มีโอกาสร่วมทำวิจัยกับอาจารย์มากนัก การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ยังน้อย ส่วนใหญ่เน้นการตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่าผลกระทบต่อสังคม ส่วนสถาบันเฉพาะทาง เช่น สถาบันการพลศึกษา มหาวิทยาลัยสงฆ์ เป็นต้น ยังมีผลงานวิจัยน้อย ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากอาจารย์ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการทำวิจัย และมุ่งการสอนมากกว่าการทำวิจัย เป็นต้น

- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การส่งเสริมยังไม่มากนัก จำนวนงานวิจัยยังน้อย และบุคลากรขาดแรงจูงใจในการทำวิจัย เพราะไม่ได้นำไปประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นหรือต่อสัญญา ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากส่วนใหญ่เป็นพนักงานราชการ และส่วนกลางไม่มีนโยบายสนับสนุนที่ชัดเจนในการให้ทุนทำวิจัย หรือไม่มีการหาแหล่งทุนวิจัยให้ เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 15 แนวนโยบายที่ 3.1 การพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า สถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญ และมีการลงทุนด้านสื่อเทคโนโลยี (ICT) จำนวนมาก เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการเรียนการสอน การพัฒนาครู อาจารย์ และการบริหารจัดการ ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนพัฒนาความสามารถการใช้ ICT สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ลักษณะการใช้ ICT ส่วนใหญ่ ยังเป็นแบบตั้งรับ ผู้เรียนใช้เพื่อการสืบค้นเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังขาดความสามารถในการจัดการและการสังเคราะห์ข้อมูลที่สืบค้นได้ และการใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ

- ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดสรรสื่ออุปกรณ์ด้าน ICT ไปสู่โรงเรียนจำนวนมาก

เช่น สื่อโทรทัศน์ทางไกล แอปพลิเคชัน และอุปกรณ์อื่นๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การพัฒนาครู และการบริหารจัดการ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ นักเรียนชอบเรียนและเรียนได้ดีเมื่อได้เรียนกับครูที่มีสื่อการเรียนการสอน ประกอบ มีความสุข ให้ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ผ่านระบบ ICT หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ ครูพัฒนาตนเองในการใช้ ICT มากขึ้น รวมถึงโรงเรียนมีความสะดวกในการบริหารจัดการ การรับส่งหนังสือราชการ ทำให้ลดค่าใช้จ่าย แต่มีผลที่ควรปรับปรุงคือ ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนต่างๆ ที่มีบริบทและสังกัดที่แตกต่างกันทำให้เกิดข้อจำกัดในการเรียนรู้ของนักเรียน อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนห่างไกลยังไม่เพียงพอ ขณะที่บางส่วนยังใช้ไม่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้รับจัดสรรอย่างเพียงพอ อุปกรณ์ที่จัดสรรบางอย่างไม่ทันสมัย ขาดงบประมาณซ่อมบำรุง โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเองเพิ่มขึ้น ครูบางส่วนเรียนรู้ไม่ทันเทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้อาจไม่เพียงพอ โรงเรียนขนาดเล็กที่เรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์ทางไกลยังขาดครูกำกับการเรียนรู้ ทำให้เรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพ เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* มีการนำระบบ ICT มาใช้ในสถานศึกษามากขึ้นทั้งสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ การจัดการเรียนการสอนด้วย ICT ส่วนใหญ่ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนและผู้เรียนใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและการทำงานต่างๆ ภายในสถาบันมากขึ้น รวมถึงนักศึกษามีความสามารถการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงคือ นักศึกษายังขาดความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูลจาก ICT ส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้นักศึกษาไม่นิยมเข้าห้องสมุด รวมทั้งการใช้ ICT ทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาลดลง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นสื่อในการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย จะเน้นลงมือปฏิบัติมากกว่า เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* สถาบันแทบทั้งหมดให้ความสำคัญกับการนำ ICT เข้ามาใช้ในสถาบัน ผลสำเร็จที่ปรากฏคือ การจัดการเรียนการสอนด้วย ICT มีประสิทธิภาพ นักศึกษารู้จักใช้ ICT ในการเรียนรู้ การทำสื่อประกอบการเรียน และมีความรู้รอบตัว ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน และการประสานงานระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความสะดวก รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น ส่วนผลที่ควรปรับปรุงนั้นคือนักศึกษาใช้ ICT แบบตั้งรับ ยังขาดความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากความสะดวกและการเข้าถึงในการใช้งาน ICT มีข้อจำกัด วิธีการสอนยังเป็นแบบป้อนข้อมูล ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการวิเคราะห์ เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* ผลสำเร็จที่ปรากฏชัดคือ สื่อ ICT ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครูได้ และเด็กได้เรียนรู้และมีทักษะด้าน ICT มากขึ้น ขณะที่ผลที่ควรปรับปรุงก็เช่นเดียวกันคือ ผู้เรียนยังขาดความสามารถในการจัดการ การสังเคราะห์ข้อมูล และการใช้ข้อมูล ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากงบประมาณสนับสนุนมีจำกัด เป็นต้น

ข้อค้นพบที่ 16 *แนวนโยบายที่ 3.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบฯ ในภาพรวมยังขาดการส่งเสริม และจัดกลไกเพื่อกระจายอำนาจจากส่วนกลางที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดไปสู่หน่วยปฏิบัติอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ในปี 2559 มีการปรับระบบการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อบูรณาการการดำเนินงานระดับพื้นที่ เพิ่มความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการศึกษา และทำให้สัดส่วนในการกำกับดูแลของส่วนกลางน้อยลง มีความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล*

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* การกระจายอำนาจยังไม่เป็นจริง โรงเรียนบริหารเองไม่ได้

ส่งผลให้การทำงานช้าลง ต้องรายงานไปยังต้นสังกัดตลอดเวลา การจัดซื้อจัดจ้าง การพัฒนาต่างๆ หรือการได้บุคลากรมาทำงาน ไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริง

- **ระดับอาชีวศึกษา** ภาพรวมยังไม่ได้ดำเนินการจริงจัง การกระจายอำนาจยังขึ้นกับนโยบายของผู้บริหารส่วนกลางแต่ละสมัย

- **ระดับอุดมศึกษา** สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการอย่างชัดเจน จนบางครั้งอาจขาดธรรมาภิบาลในบางสถาบัน ส่วนการควบคุมด้านวิชาการและมาตรฐานหลักสูตร ทำให้สถาบันขาดแรงกระตุ้นที่จะพัฒนาสาขาใหม่ๆ ที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

- **การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย** การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเพราะต้องรายงานไปยังต้นสังกัดตลอดเวลา

ข้อค้นพบที่ 17 แนวนโยบายที่ 3.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา พบว่ามีเพิ่มขึ้น ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบฯ ทั้งในรูปแบบร่วมจัดการศึกษา และการสนับสนุนทรัพยากร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาต่างๆ ที่จะแสวงหาความร่วมมือเอง ส่วนระดับอุดมศึกษานั้น ภาพรวมการมีส่วนร่วมระหว่างอุดมศึกษากับภาคเอกชนยังไม่น่าพอใจ

- **ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม มีเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการระดมทุนช่วยการศึกษาในรูปแบบต่างๆ และหน่วยงานต่างๆ เข้ามาร่วมกับโรงเรียนมากขึ้น ขณะที่ผลที่ควรปรับปรุงคือ การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับภาคสังคมยังไม่เป็นระบบขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารแต่ละคน ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ยังไม่มีระเบียบรองรับชัดเจน สังคมยังไม่ตระหนักในความรับผิดชอบด้านการศึกษาร่วมกัน เป็นต้น

- **ระดับอาชีวศึกษา** ภาพรวมการมีส่วนร่วมระหว่างอาชีวศึกษากับภาคเอกชนมีเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นไปในรูปแบบทวิภาคี และการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการของนักศึกษา และการเข้าถึงภาคประชาชนในรูปแบบโครงการบริการสังคมต่างๆ มีมากขึ้น ขณะที่ยังมีผลที่ควรปรับปรุงคือ ไม่มีระบบจูงใจให้องค์กรเอกชนเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาหรือร่วมบริหารจัดการได้ และการสนับสนุนจากภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างสถาบันในเมืองกับชนบท ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากภาคเอกชนและประชาสังคมไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะเข้ามาสนับสนุนและร่วมบริหารจัดการในสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง องค์กรเอกชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นองค์กรที่มุ่งหวังกำไร เป็นต้น

- **ระดับอุดมศึกษา** ภาพรวมการมีส่วนร่วมระหว่างอุดมศึกษากับภาคเอกชนยังไม่ชัดเจน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาของภาคประชาชนยังมีน้อย อีกทั้งประชาสังคมมีส่วนร่วมน้อยในการบริหารจัดการศึกษาในสถาบัน ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากสถาบันไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาคประชาชน ส่วนใหญ่จะออกไปบริการวิชาการหรือมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางสังคมมากกว่า เป็นต้น

- **การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย** การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคมในการจัดการศึกษาด้านอาชีวะมีเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน

ข้อค้นพบที่ 18 แนวนโยบายที่ 3.4 การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า มีปรากฏเป็นรูปธรรมบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการเอง ส่วนการอำนวยความสะดวก การผ่อนคลาญกฎ ระเบียบ ข้อบังคับจากส่วนกลางเพื่อให้เกิดความคล่องตัวยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

- **ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** โรงเรียนส่วนใหญ่มีทรัพยากรจากการระดมทุนเพื่อจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เท่านั้น รัฐไม่ได้จัดสรรงบประมาณดำเนินการให้ อย่างไรก็ตาม การระดม

ทุนยังไม่เป็นระบบ และขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน

- *ระดับอาชีวศึกษา* การระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่างๆ มีระบบชัดเจน และจำเป็นต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะจากภาคเอกชน แต่การระดมทรัพยากรยังมีอยู่อย่างจำกัด และการลงทุนเพื่อการศึกษาไม่มีความต่อเนื่องและมั่นคง ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการทำงานที่ยึดขั้นตอนแบบราชการ ไม่เอื้อให้สถานศึกษาหารายได้หรือการลงทุนร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาของรัฐกับเอกชน และความล่าช้าของการจัดสรรงบจากรัฐบาล เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* ภาคเอกชนให้ความร่วมมือในหลักสูตรสหกิจศึกษาของสถาบันต่างๆ เพิ่มขึ้น แต่ภาพรวมของการระดมทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรร่วมกับภาคสังคมยังมีน้อย และขาดการลงทุนเพื่อสร้างรายได้ร่วมกันระหว่างสถาบันศึกษากับภาคเอกชน ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการไม่ให้ความสนใจลงทุนร่วมกับเอกชน นโยบายจากส่วนกลางยังส่งผลต่อการดำเนินการน้อย ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารแต่ละสถาบัน เป็นต้น

- *การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย* สามารถเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ได้จากการระดมทรัพยากรจากภาคเอกชน ช่วยให้ประชาชนวัยแรงงานได้รับคุณวุฒิการศึกษาและได้รับการฝึกวิชาชีพเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม การอำนวยความสะดวกด้านกฎ ข้อบังคับจากส่วนกลางเพื่อให้การประสานงานกับภาคเอกชนคล่องตัวขึ้น ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

ข้อค้นพบที่ 19 *แนวนโยบายที่ 3.5 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา* พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถ อยู่ร่วม กันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัย และเกื้อกูลกัน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีความสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ และสถาบันหลายแห่งมีความพร้อมที่จะรองรับการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างชาติ อย่างไรก็ตาม ยังต้องปรับปรุงทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และต้องได้รับการฝึกทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในการทำงานเข้มข้นขึ้น เช่น การฝ่าฟันอุปสรรค ความอดทนในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

- *ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักและเข้าใจวัฒนธรรมประเทศในอาเซียน และประเทศอื่นๆ มากขึ้น โรงเรียนตื่นตัวและให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก และครูจำนวนมากมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเข้ากับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีผลที่ควรปรับปรุงคือ นักเรียนยังขาดทักษะภาษาอังกฤษ และส่วนหนึ่งเด็กไทยบางส่วนยังมีคุณลักษณะต้องปรับปรุงในเรื่องการแต่งกาย การรู้จักกาลเทศะ และการเคารพกติกาอยู่ร่วมกับคนอื่น ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดครูที่สามารถสอนด้านทักษะภาษาอังกฤษ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารยังมีน้อย และคนไทยยังมีวินัยและความรับผิดชอบต่องานตัวเองและสังคมน้อย ทำให้เป็นตัวอย่างไม่ดีโดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน เป็นต้น

- *ระดับอาชีวศึกษา* ผลสำเร็จคือ ผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษามีทักษะฝีมือที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ และสถาบันอาชีวศึกษาหลายแห่งมีความพร้อมที่จะรองรับการเข้าเรียนของนักศึกษาต่างชาติ ขณะที่ยังต้องปรับปรุงเรื่องการสื่อสารภาษาอังกฤษ และได้รับการฝึกทักษะการทำงานมากขึ้น เช่น ความขยันอดทน ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำและการกล้าแสดงออก เป็นต้น ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการสื่อสารภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ เป็นต้น

- *ระดับอุดมศึกษา* ผลสำเร็จคือ นักศึกษามีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาชีพมากขึ้น และสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีหลักสูตรและความพร้อมในการรองรับนักศึกษาต่างชาติ แต่ที่ควรปรับปรุงคือ ภาพรวมของผู้สำเร็จการศึกษามีศักยภาพการแข่งขันกับต่างประเทศไม่สูงนัก โดยเฉพาะด้านภาษาและคุณลักษณะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น การฝ่าฟันอุปสรรค ความอดทนในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น ขณะที่สถาบันต้องพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนและควมามีมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและนานาชาติมากขึ้น ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษยังขาดประสิทธิภาพ การเรียนรู้ไม่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันและประสบการณ์ผ่านการปฏิบัติ การเรียนการสอนขาดการฝึกฝนทักษะการทำงานอย่างเพียงพอ เป็นต้น

- การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียน กศน. ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา มีคุณวุฒิการศึกษาและได้รับการฝึกอาชีพ สามารถเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในชุมชนได้ แต่ส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และผู้เรียนมาจากหลายชาติหลายภาษา ทำให้มีปัญหาด้านการสื่อสาร เป็นต้น

(2) ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

ข้อค้นพบที่ 20 จากเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักเกินกว่าร้อยละ 50 ผลพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละปี ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2558 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ใน 5 กลุ่มสาระหลัก อยู่ระหว่าง 40.31 – 49.33 เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกวิชา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2558 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ใน 5 กลุ่มสาระหลัก อยู่ระหว่าง 30.62 – 46.24 เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกวิชา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบ O-NET ในปีการศึกษา 2558 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ใน 5 กลุ่มสาระหลัก อยู่ระหว่าง 24.98 – 49.36 เมื่อจำแนกตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทุกวิชา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

- ระดับ ปวช. ผลการทดสอบด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของ สทศ. ในปีการศึกษา 2558 ซึ่งวัดความรู้ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.83

- การศึกษานอกระบบ ผลการทดสอบระดับชาติ (N-NET) ของ สทศ. ในด้านทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ในปี 2558 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ระหว่าง 32.52 – 48.27 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ระหว่าง 33.25 – 45.89 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ระหว่าง 27.41 – 42.87

ข้อค้นพบที่ 21 จากเป้าหมาย สถานศึกษาทุกโรงได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สทศ. ผลพบว่า ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และ กศน. ผ่านการรับรองมาตรฐานร้อยละ 96.81, 77.47, 79.49, 95.27 และ 98.81 ตามลำดับ โดยมีสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองระดับดีมากร้อยละ 41.13, 8.23, 9.55, 20.95 และ 16.92 ตามลำดับ

ข้อค้นพบที่ 22 จากเป้าหมาย จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 12 ปี ในปี 2559 ผลพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 10.0 แต่เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มคาดว่าไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

- จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ช่วง 8 ปีที่ผ่านมา (ปีพ.ศ. 2551-2558) ในระดับประเทศ ช่วงปี พ.ศ. 2551-2554 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเฉลี่ย 8.8 ปี ในปี พ.ศ. 2551 เพิ่ม

เป็น 9.1 ปี ในปี พ.ศ. 2554 แต่ลดลงเป็น 8.8 ปี ในปี 2555 และค่อยๆ เพิ่มขึ้นถึงปี พ.ศ. 2558 มีค่าเฉลี่ยเป็น 10.0 ปี เมื่อจำแนกตามภาค พบว่า ในปี 2558 ปีการศึกษาเฉลี่ยของกรุงเทพมหานครสูงที่สุด (11.8 ปี) รองลงมา ภาคกลาง (11.2 ปี) ภาคใต้ (10.1 ปี) ภาคเหนือ (8.9) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำสุด (8.5)

ข้อค้นพบที่ 23 จากเป้าหมาย เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559 ผลพบว่า ผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

- สัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน ในปี 2558 พบว่า มีสัดส่วนเป็น 80.4 : 19.6 โดยผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 17.9 ในปีการศึกษา 2551

- สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเอกชน/อปท. พบว่า สถานศึกษาได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนในระดับมากและมากที่สุด ในด้านวิชาการ ร้อยละ 85.25 รองลงมา คือ ด้านงานทั่วไป ร้อยละ 82.03 ด้านบุคคล ร้อยละ 68.51 และด้านงบประมาณร้อยละ 67.42

ข้อค้นพบที่ 24 จากเป้าหมาย สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สามัญ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40 ในปี 2559 (มีการปรับเป้าหมายเป็น 50 : 50) ผลพบว่า ในปี 2558 ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา มีสัดส่วนเป็น 32.7 : 67.3 ซึ่งคาดว่าไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อค้นพบที่ 25 จากเป้าหมาย คนไทยเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข พบว่า จำนวนผู้ว่างงานเพิ่มขึ้นจาก 2.10 แสนคน เป็น 3.46 แสนคน หรือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 0.9 (เมื่อเทียบกับช่วงเดือนพฤศจิกายน ปี 2557) จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในปี 2557 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ที่ตั้งครรภ์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ลดลงในปี 2557 ส่วนช่วงปี 2550-2557 ทารกแรกเกิดมีแนวโน้มได้รับการตรวจ คัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์เพิ่มขึ้น และเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีแนวโน้มของพัฒนาการสมวัยเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ช่วงปีการศึกษา 2549-2555 เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังและเฉียบพลัน ในระดับปานกลางและรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในระดับปานกลางและรุนแรง มีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ ข้อมูลปี พ.ศ. 2556 ประชาชนมีความพึงพอใจในชีวิตด้วยคะแนน 7.6233 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยพึงพอใจในด้านชีวิตครอบครัวมากที่สุด (7.8082 คะแนน) และด้านการศึกษา น้อยที่สุด (6.8844 คะแนน)

ข้อค้นพบที่ 26 จากเป้าหมาย สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ประเทศไทยมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานวิจัยเต็มเวลาทั่วประเทศเพียง 1.09 คนต่อประชากรพันคน มีงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาเพียงร้อยละ 0.48 ของ GDP ซึ่งถือว่าต่ำกว่าประเทศพัฒนาอื่นๆ อัตราการเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น) มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ สอดคล้องกับจำนวนการเกิดในช่วง ปี พ.ศ. 2551-2557 ผู้เรียนระดับ ปวช. มีอัตราการคงอยู่ต่อรุ่นน้อยที่สุด แต่มีแนวโน้มคงอยู่เพิ่มขึ้นทุกปี เด็กด้อยโอกาสและผู้พิการ เข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการรู้หนังสือของ ประชากรอายุ 6 ปี ขึ้นไป ในปี 2558 พบว่าสามารถอ่านหนังสือออก ร้อยละ 94.0 เขียนได้ ร้อยละ 93.0 และสามารถคำนวณได้ ร้อยละ 94.9

ข้อค้นพบที่ 27 จากเป้าหมาย สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน พบว่า มีจำนวนศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดโดยครอบครัวและหน่วยงานอื่นๆ ประมาณ 321 แห่ง มีการใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนในระดับมาก จำนวนศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และ กศน. มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป มีแนวโน้มการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพียงร้อยละ 30.92 และจำนวนคอมพิวเตอร์ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นอกจากนี้สถานศึกษาร้อยละ 73.32 มีการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา

4) ผลกระทบจากการไม่บรรลุเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ

ข้อค้นพบที่ 28 ผลกระทบต่อคนไทย ด้านคุณลักษณะพื้นฐานของผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ มีแนวโน้มไม่น่าพอใจ นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะต่ำกว่าเป้าหมาย ส่งผลกระทบเมื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต้องปรับพื้นฐานความรู้ใหม่ ไม่ใฝ่เรียนรู้ด้านทักษะวิชาชีพและทักษะการทำงานของผู้จบการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ยังขาดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ด้านทักษะชีวิตและทักษะการดำรงชีวิต ผู้ที่จบจากระบบการศึกษาของไทยมีความรู้พื้นฐานค่อนข้างดี แต่ขาดทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการแสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะของนักเรียนนักศึกษา โดยภาพรวมการปลูกฝังขณะเรียนยังทำได้น้อย ด้านความสามารถในการแข่งขันของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนมากขาดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และทักษะการทำงานที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขัน

ข้อค้นพบที่ 29 ผลกระทบต่อสังคมไทย ด้านการผลิตกำลังคนในการพัฒนาประเทศ ในเชิงปริมาณสถาบันการศึกษาสามารถผลิตกำลังคนที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้จำนวนมาก แต่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ยังขาดการบูรณาการเข้ากับการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา ทำให้ไม่สามารถพัฒนาไปเป็นผู้นำในการสร้างขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามในชุมชนของตนเองได้ ด้านการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคม ยังมีน้อยมาก โดยสถานศึกษายังมีกรอบการบริหารงานที่ไม่เปิดกว้างให้องค์กรอื่นเข้าไปมีส่วนร่วมบริหารจัดการด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การลงทุนร่วมกันระหว่างสถาบันศึกษากับภาคเอกชนในการพัฒนาการศึกษายังทำได้น้อย เนื่องจากขาดการส่งเสริมจากภาครัฐ และองค์กรเอกชนส่วนใหญ่ต่างมุ่งหวังกำไรจากการดำเนินงาน ส่วนด้านโอกาสและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษานั้น โอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของคนไทยยังมีความเหลื่อมล้ำ โดยมีสาเหตุจากสภาพพื้นที่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว รวมถึงนโยบายของรัฐในการสนับสนุนการศึกษา

5) ความยั่งยืน

ข้อค้นพบที่ 30 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) มีความต่อเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) โดยการวางแผนรองรับของหน่วยงานต่างๆ นั้น มีการกำหนดกลยุทธ์ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และ สร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญรองลงไป

- การกำหนดยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาการศึกษา/แผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการของหน่วยงานทางการศึกษาพบว่า ภาพรวมของการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 หน่วยงานต่างๆ กำหนด

เป็นยุทธศาสตร์รองรับมากที่สุดเฉลี่ย 43.1 ยุทธศาสตร์/แผนนโยบาย รองลงไปคือวัตถุประสงค์ข้อ 2 เฉลี่ย 39.3 ยุทธศาสตร์/แผนนโยบาย และน้อยที่สุดคือวัตถุประสงค์ข้อ 3 เฉลี่ย 35.4 ยุทธศาสตร์/แผนนโยบาย

ข้อค้นพบที่ 31 การวางแผนของหน่วยงานต่างๆ จะให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2552-2558 หรือประมาณ 6 ปี มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบริหารประเทศ 3 รัฐบาล และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 8 คน เฉลี่ย 9 เดือน/คน แผนของหน่วยงานต่างๆ จึงปรับเปลี่ยนไปตามนโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีมากกว่าเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ แต่วิธีการนำไปปฏิบัติอาจแตกต่างกัน

- ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานทางการศึกษามีความสอดคล้องกันกับข้อมูลจากการวิเคราะห์แผนของหน่วยงานต่างๆ กล่าวคือ ในการวางแผนของหน่วยงานจะให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลและรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศในช่วงเวลานั้นๆ เป็นอันดับแรก และเมื่อวิเคราะห์สภาพการเมืองของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2552-2558 ที่ผ่านมาจะพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบริหารประเทศ 3 รัฐบาล ซึ่งเป็นคนละพรรคการเมืองหรือคนละขั้วการเมืองอย่างชัดเจน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 8 คน ในช่วงเวลา 6 ปี หรือเฉลี่ย 9 เดือน/คน

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมิน สามารถให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1) เป้าหมายเชิงปริมาณที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) นั้น ผลการประเมินพบว่า ไม่มีข้อใดที่บรรลุผล ส่วนเป้าหมายเชิงคุณภาพก็พบว่า ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมยังไม่น่าพึงพอใจ สะท้อนให้เห็นว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การวางแผนของหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นหน่วยปฏิบัติ และการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ ยังขาดทิศทางและขาดการเชื่อมโยงกับเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ ในภาพรวม การศึกษายังจำกัดอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่น การจัดการศึกษาขาดความเท่าเทียมและทั่วถึง และคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษาไม่น่าพอใจ ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรมีข้อเสนอเพื่อการปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ปรับปรุงระบบการทดสอบประเมินผลความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้วยระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอน และการยกระดับ คุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสัมมาชีพของ ประชากรทุกช่วงวัย

2) ด้านประสิทธิภาพของการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา ผลประเมินพบว่า ยังขาดประสิทธิภาพ หน่วยงานทางการศึกษาทั้งส่วนกลางและหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ส่วนใหญ่มีการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาโดยกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนไว้ แต่ยังคงต้องประกอบอื่นๆ ของ การบริหารแผน โดยเฉพาะการกำหนดเงื่อนไขความสำเร็จของแผน ซึ่งเป็นปัจจัยของการบริหารแผนไปสู่การ ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ แผนการศึกษาแห่งชาติควรกำหนดระบบการบริหารแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ หน่วยงานทางการศึกษาที่ต้องนำแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ สามารถบริหารแผนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรมีการกำหนดกลไก หรือแสวงหามาตรการที่จะตรวจสอบการวางแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ต้องเสนอแผนให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษารับรองความเชื่อมโยงกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ก่อนจะ นำไปสู่ขั้นตอนการเสนอของงบประมาณจากรัฐสภา เป็นต้น นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาต้อง กำหนดกลไก และระบบการประสานแผนฯ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ของหน่วยงานต่างๆ ตามช่วงเวลา และดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อผลักดันการนำแผนการศึกษาแห่งชาติไปสู่การ ปฏิบัติให้บรรลุผล

3) ด้านประสิทธิผลและผลกระทบของแผนฯ ผลการประเมินพบว่า วัตถุประสงค์ของแผนฯ ข้อที่ 1 การพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา หน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญมาก ที่สุด ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และการพัฒนา สภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ให้ความสำคัญรองลงมา ดังนั้น ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรกำหนดจุดเน้นในการ พัฒนาแต่ละวัตถุประสงค์ให้สมดุลกัน นอกจากนี้ ควรเสนอให้มีการปรับปรุงระบบงบประมาณทางการศึกษา ของประเทศใหม่ เนื่องจากพบว่า ประเทศไทยมีการใช้งบประมาณจากภาครัฐเพื่อการศึกษาจำนวนมาก แต่ ขาดทิศทางและไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ขณะที่การบริการทางการศึกษา ยังไม่มีคุณภาพ ดังนั้น การจัดสรร งบประมาณควรเป็นไปในระบบการจัดสรรเพื่อตอบสนองด้านอุปสงค์ (demand-side financing) ผ่านตัว ผู้เรียน มากกว่าการจัดสรรเพื่อตอบสนองด้านอุปทาน (supply-side financing) ผ่านผู้ให้บริการทางการศึกษา

4) แนวนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนฯ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การพัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา นั้น ผลการประเมินเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ในเชิงปริมาณ พบว่า ประชากรวัยเรียนของประเทศได้รับโอกาสในการเข้าถึงระบบการศึกษามากขึ้น จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ

เพิ่มสูงขึ้น สถานศึกษาเกือบทั้งหมดได้รับการประเมินคุณภาพ ส่วนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น แต่ในเชิงคุณภาพกลับพบว่า ผลลัพธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ในทุกระดับ ยังขาดความรู้ ทักษะการทำงาน คุณลักษณะที่ดี และทักษะภาษาอังกฤษ ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรออกแบบเพื่อกำหนดแนวนโยบาย เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในเชิงคุณภาพ ซึ่งวัดจากผลลัพธ์ที่ตัวผู้สำเร็จการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ความเป็นพลเมืองที่มีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และมีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

5) ผลการประเมินแนวนโยบายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน พบว่า การส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถาบันทางศาสนา หรือสถาบันทางสังคม และการใช้เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามาร่วมจัดการศึกษานั้น ยังขาดระบบและกลไกการส่งเสริมจากภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโดยสถานศึกษาแต่ละแห่งเอง ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรกำหนดแนวนโยบายที่รัฐต้องมีกลไกดำเนินการ มีการกระจายความรับผิดชอบไปยังองค์กรภาคสังคม และการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรต่างๆ มากยิ่งขึ้น

6) ผลการประเมินแนวนโยบายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ พบว่า นโยบายข้อที่ 3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และนโยบายข้อที่ 3.4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสองข้อนี้ หน่วยงานต่างๆ ยังให้ความสำคัญน้อย ซึ่งชี้ให้เห็นว่า รัฐเป็นผู้รับภาระในการจัดการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ รวบความรับผิดชอบไว้ที่ส่วนกลาง และมีช่องทางและโอกาสให้ภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อย ดังนั้น ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดกลไกและมาตรการผลักดันการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการศึกษา และการร่วมรับผิดชอบของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

7) ด้านความยั่งยืนของการดำเนินการ พบว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) และฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) มีความต่อเนื่องในการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบาย โดยมีการเพิ่มเติมแนวนโยบายจาก 11 ข้อเป็น 14 ข้อ เพื่อให้เกิดการดำเนินการที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินพบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการเชื่อมโยงแผนของหน่วยงานกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ไม่ถึงร้อยละ 50 โดยจะให้ความสำคัญกับนโยบายรัฐบาลและนโยบายของรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศเป็นลำดับแรก ซึ่งพบว่าในช่วงปี พ.ศ.2552-2558 ตามระยะเวลาของแผนการศึกษาแห่งชาติ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล 3 รัฐบาล และมีเปลี่ยนแปลงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ 8 คน รวมทั้งการกำหนดนโยบายของรัฐบาล แม้ว่าจะให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ แต่ก็ไม่ครอบคลุมแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติทั้งหมด ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติขาดความต่อเนื่อง และขาดการให้ความสำคัญจากหน่วยงานต่างๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นเพียงแผนกำหนดไว้ ส่วนจะมีการนำไปสู่การปฏิบัติหรือไม่ ยังไม่มีกลไกที่จะกำกับความรับผิดชอบของรัฐหรือหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับต่อไป ควรวางระบบให้แยกบทบาทการเป็นผู้กำหนดนโยบาย (policy maker) ผู้กำกับการจัดการศึกษา (regulator) และผู้จัดการศึกษา (provider) ออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2555). **แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะสามปี (พ.ศ. 2555-2557)**. กรุงเทพฯ: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- ชัยยุทธ ปัญญสวัสดิ์สุทธิ์ และคณะ. (2558). **บัญชีรายจ่ายด้านการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันการพลศึกษา. (2550). **ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. 2550-2555**. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สถาบันการพลศึกษา. (2555). **ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา พ.ศ. (2556-2560)**. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2557). **แผนกลยุทธ์การพัฒนาศาสนสถานบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555-2559 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2553). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนสถานบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555-2559 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2554). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนสถานพระบรมราชชนก (พ.ศ. 2554-2558)**. นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานการศึกษา. (2555). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556-2559**. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). **แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2552-2561)**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559**. กรุงเทพฯ: กลุ่มยุทธศาสตร์และแผน สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). **สรุปคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ซึ่งพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จะได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ในวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.moe.go.th/websm/2014/sep/195.html>. สืบค้นวันที่ 5 มกราคม 2559.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2553). **แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนาการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ. 2553-2562)**. กรุงเทพฯ: กองพุทธศาสนาศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2558). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันอังคารที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/government-policies.html>. สืบค้นวันที่ 5 มกราคม 2559.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2558). **คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันอังคารที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๑**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.thaigov.go.th/index.php/th/government-policies.html>. สืบค้นวันที่ 5 มกราคม 2559.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2552-2555)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). **แผนยุทธศาสตร์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (พ.ศ. 2554-2558)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **รายงานผลการพัฒนาการศึกษา ปี 2558**. (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). **บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การสำรวจขีดความสามารถในการจัดการตนเอง เพื่อนำไปสู่ สังคมธรรมาภิบาล (Governing Capability) พ.ศ. 2557**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/govern57.pdf>. สืบค้นวันที่ 28 ธันวาคม 2558.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). **ประชากรจากทะเบียน/การเกิด/การตาย**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries01.html>. สืบค้นวันที่ 28 ธันวาคม 2558.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). **สรุปผลการสำรวจ ภาวะการทำงานของประชากร (เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558)**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/lfs58/reportNov.pdf>. สืบค้นวันที่ 28 ธันวาคม 2558.

ภาษาอังกฤษ

- Chianca, T. (2008). The OECD/DAC Criteria for International Development Evaluation: An Assessment and Ideas for Improvement. *Journal of MultiDisciplinary Evaluation*, 5,(9) 41-51.

ภาคผนวก

สถิติข้อมูลการประเมินผลลัพธ์

ตารางสถิติข้อมูลการประเมินผลสัมฤทธิ์

อ้างอิงจากรายงานผลการพัฒนาการศึกษา ปี 2558 (สกศ., 2558)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลัก เกินกว่าร้อยละ50

ตาราง ผ1 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2552 – 2558
จำแนกตามกลุ่มสาระและภูมิภาค

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาไทย	2552	38.58	41.60	38.72	38.43	38.16	37.63
	2553	31.22	34.52	31.42	29.98	31.31	30.12
	2554	50.04	53.38	50.24	48.27	50.99	47.54
	2555	45.68	51.42	47.01	46.19	43.69	44.69
	2556	45.02	49.59	46.16	44.34	43.87	43.59
	2557	44.88	48.03	45.69	44.78	43.96	43.72
	2558	49.33	53.13	50.59	49.37	47.51	48.49
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	2552	33.90	38.35	34.71	32.63	33.11	33.07
	2553	47.07	50.69	48.25	45.78	46.74	45.27
	2554	52.22	57.06	52.90	50.52	52.59	49.23
	2555	44.22	49.89	45.37	44.61	42.41	43.26
	2556	38.31	42.44	39.05	37.87	37.57	36.70
	2557	50.67	56.44	52.02	50.16	49.11	48.84
	2558	49.18	54.14	50.49	48.92	46.88	48.65
ภาษาอังกฤษ	2552	31.75	39.18	31.32	29.81	31.73	30.10
	2553	20.99	26.10	19.89	18.67	22.96	18.02
	2554	38.32	43.46	37.61	35.60	40.46	34.92
	2555	36.99	46.86	38.05	37.36	34.25	35.66
	2556	33.82	41.70	34.40	32.57	32.17	32.99
	2557	36.02	46.06	37.34	35.05	32.99	35.02
	2558	40.31	51.43	42.35	39.62	36.16	39.18
คณิตศาสตร์	2552	35.88	41.33	36.04	34.57	35.67	34.23
	2553	34.85	39.87	35.45	33.46	34.78	32.65
	2554	52.40	56.90	52.77	50.45	53.55	48.69
	2555	35.77	42.65	36.80	36.49	33.66	34.53
	2556	41.95	49.32	43.31	41.44	39.66	40.66
	2557	38.06	43.34	39.09	38.10	36.14	37.17
	2558	43.47	50.87	45.00	43.62	40.63	41.96
วิทยาศาสตร์	2552	38.67	43.75	39.32	38.03	37.80	37.19
	2553	41.56	46.77	42.02	40.55	41.22	39.65
	2554	40.82	43.07	40.42	39.41	42.25	38.52
	2555	37.46	41.91	38.23	38.58	36.04	36.36
	2556	37.40	40.85	37.88	36.86	36.58	36.85
	2557	42.13	45.91	43.11	42.31	40.67	41.11

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
	2558	42.59	46.56	43.41	42.91	41.15	41.38
สุขศึกษาและพลศึกษา	2552	59.28	69.56	66.07	63.83	63.42	63.73
	2553	54.31	56.30	54.07	54.18	54.54	53.18
	2554	58.87	62.64	60.03	57.84	58.87	55.83
	2555	54.84	60.55	56.39	56.46	53.03	52.51
	2556	61.69	68.95	63.85	61.60	59.15	59.34
	2557	52.20	57.45	54.07	52.00	50.05	50.62
	2558	-	-	-	-	-	-
ศิลปะ	2552	42.49	47.37	44.07	41.63	41.48	40.18
	2553	41.10	45.16	42.24	39.96	41.03	38.33
	2554	46.75	49.68	47.66	45.43	47.33	43.72
	2555	52.27	58.02	53.77	53.39	49.99	51.16
	2556	47.14	52.45	48.71	46.44	45.48	45.64
	2557	45.61	50.92	46.88	45.04	43.94	44.37
	2558	-	-	-	-	-	-
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	2552	51.69	55.60	52.95	50.68	50.89	50.19
	2553	52.52	57.28	53.85	52.02	51.38	50.71
	2554	55.38	60.00	56.56	53.47	55.62	52.19
	2555	53.85	59.60	56.60	54.78	51.06	52.00
	2556	53.16	58.70	55.49	52.49	50.85	51.61
	2557	56.32	60.40	58.08	56.16	54.76	54.44
	2558	-	-	-	-	-	-

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ตาราง ผ2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.3 ปีการศึกษา 2552 - 2558 จำแนกตามกลุ่มสาระและภูมิภาค

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาไทย	2552	35.35	40.36	36.51	35.27	33.51	34.29
	2553	42.80	46.51	43.29	42.89	41.74	41.69
	2554	48.11	51.69	48.38	47.83	47.82	46.98
	2555	54.48	58.52	55.36	55.45	52.90	53.81
	2556	44.25	48.36	45.17	44.47	42.54	43.57
	2557	35.20	37.75	35.48	35.24	34.36	34.86
	2558	42.64	45.24	43.01	42.74	41.82	41.87
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2552	39.70	42.59	40.18	39.30	39.07	38.83
	2553	40.85	46.47	42.16	40.98	38.82	39.17
	2554	42.73	46.59	42.77	41.91	42.86	41.20
	2555	47.12	52.20	47.69	47.74	45.73	46.44
	2556	39.37	43.24	39.92	39.39	38.17	38.60
	2557	46.79	49.93	47.33	46.98	45.40	46.73
	2558	46.24	51.00	46.77	46.15	44.54	45.87

วิชา	ปี การศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาอังกฤษ	2552	22.54	29.76	22.22	21.65	21.8	20.92
	2553	16.19	23.71	15.96	15.35	15.16	14.77
	2554	30.49	34.68	29.74	29.39	30.63	28.95
	2555	28.71	34.50	28.60	28.74	27.58	28.03
	2556	30.35	35.61	30.33	29.87	29.26	29.94
	2557	27.46	31.89	27.25	27.07	26.61	27.19
	2558	30.54	37.75	31.02	30.07	28.31	30.19
คณิตศาสตร์	2552	26.05	30.43	25.81	25.59	25.58	25.10
	2553	24.18	28.76	24.29	23.99	23.46	22.70
	2554	32.08	35.29	31.61	31.39	32.55	30.81
	2555	26.95	35.29	31.61	31.41	32.47	30.43
	2556	25.45	29.17	25.48	25.11	24.66	25.13
	2557	29.65	34.81	29.98	29.48	28.03	29.50
	2558	32.40	38.70	32.93	32.49	30.05	32.14
วิทยาศาสตร์	2552	29.16	32.61	29.27	29.13	28.62	27.89
	2553	29.17	32.00	29.05	29.33	28.76	28.14
	2554	32.19	35.29	31.81	31.73	32.41	31.08
	2555	35.37	39.10	35.50	36.8	34.17	35.01
	2556	37.95	41.38	38.13	38.19	36.84	37.63
	2557	38.62	43.04	39.16	38.87	36.98	38.20
	2558	37.63	42.32	37.87	37.92	36.01	37.23
สุขศึกษาและ พลศึกษา	2552	56.70	60.48	57.89	56.86	55.41	54.86
	2553	71.97	75.27	73.24	72.76	70.77	69.25
	2554	50.87	52.60	51.05	51.15	51.10	49.25
	2555	56.67	59.94	57.28	57.57	55.95	55.26
	2556	58.30	61.01	59.13	58.92	57.44	56.31
	2557	59.32	63.59	60.53	59.64	57.58	57.95
	2558	-	-	-	-	-	-
ศิลปะ	2552	32.95	35.80	34.00	32.9	31.85	31.81
	2553	28.48	29.93	28.85	28.25	28.29	27.55
	2554	43.50	46.55	44.03	42.76	43.24	42.36
	2555	43.31	46.03	43.85	43.45	42.62	42.74
	2556	43.65	45.83	44.07	43.59	43.18	42.63
	2557	43.14	47.65	44.31	42.54	41.47	42.55
	2558	-	-	-	-	-	-
การงานอาชีพ และเทคโนโลยี	2552	33.86	37.84	35.18	33.65	32.18	33.02
	2553	47.07	51.75	48.39	46.64	45.38	45.95
	2554	47.29	51.40	48.44	46.61	46.71	45.55
	2555	47.39	51.96	48.89	49.33	45.13	46.29
	2556	44.46	47.61	45.73	44.76	42.83	43.56
	2557	45.42	47.65	46.20	45.59	44.42	44.73
	2558	-	-	-	-	-	-

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ตาราง ผ3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้น ม.6 ปีการศึกษา 2552 – 2558
จำแนกตามกลุ่มสาระและภูมิภาค

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
ภาษาไทย	2552	46.47	54.88	48.67	46.43	42.94	44.56
	2553	42.61	50.60	44.74	42.41	39.27	40.87
	2554	41.88	48.51	43.39	41.51	39.37	41.30
	2555	47.19	54.82	49.28	48.05	43.84	45.06
	2556	49.26	56.00	50.93	49.03	46.53	47.25
	2557	50.76	56.81	52.22	50.56	48.35	48.84
	2558	49.36	56.42	50.90	49.47	46.37	47.54
สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	2552	36.00	41.48	37.03	33.78	34.89	36.09
	2553	46.51	51.17	47.40	46.65	44.64	45.41
	2554	33.39	37.54	33.76	32.93	31.87	33.65
	2555	36.27	40.18	36.89	36.93	34.98	34.81
	2556	33.02	36.84	33.63	33.09	31.61	31.79
	2557	36.53	40.82	37.49	36.66	34.73	35.10
	2558	39.70	42.23	40.24	39.79	38.64	38.94
ภาษาอังกฤษ	2552	23.98	34.24	24.80	23.23	20.85	22.47
	2553	19.22	30.29	20.15	18.33	15.82	17.56
	2554	21.80	31.10	22.19	20.64	18.82	20.60
	2555	22.13	31.51	22.51	22.34	19.32	20.30
	2556	25.35	35.21	26.21	24.77	22.18	23.32
	2557	23.44	32.54	24.12	22.76	20.49	21.96
	2558	24.98	34.42	25.69	24.44	21.94	23.44
คณิตศาสตร์	2552	28.56	37.35	29.79	28.04	25.51	27.16
	2553	14.99	23.60	15.80	14.49	12.21	13.66
	2554	22.73	31.19	23.36	22.04	19.80	21.95
	2555	22.73	30.35	23.06	23.13	19.85	21.34
	2556	20.48	27.90	21.26	20.07	17.84	19.30
	2557	21.74	29.44	22.74	21.33	18.86	20.48
	2558	26.59	33.66	27.54	26.67	23.69	25.54
วิทยาศาสตร์	2552	31.03	35.65	31.64	31.04	29.42	30.06
	2553	30.90	36.26	31.84	30.98	28.81	29.80
	2554	27.90	32.29	28.43	27.79	26.29	27.42
	2555	33.10	37.12	33.54	33.80	31.79	31.76
	2556	30.48	33.74	30.93	30.75	29.15	29.58
	2557	32.54	36.11	33.18	32.83	30.96	31.60
	2558	33.40	36.08	33.79	33.76	32.27	32.70
สุขศึกษาและ พลศึกษา	2552	45.37	48.24	46.57	45.52	44.15	43.83
	2553	62.86	65.81	64.20	63.07	61.59	61.12
	2554	54.61	58.01	55.90	54.67	53.34	53.65
	2555	53.70	58.04	54.97	54.28	52.24	51.32
	2556	62.03	66.80	63.56	62.12	59.87	60.21

วิชา	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
	2557	51.94	56.41	53.15	52.11	50.40	49.33
	2558	-	-	-	-	-	-
ศิลปะ	2552	37.75	42.08	39.48	37.91	35.79	36.04
	2553	32.62	36.38	34.10	32.76	30.85	31.28
	2554	28.54	32.80	29.59	28.25	26.89	28.07
	2555	32.73	36.10	33.88	33.11	31.25	31.33
	2556	29.00	32.79	29.97	28.81	27.51	27.81
	2557	34.64	38.15	35.74	34.48	33.33	32.97
	2558	-	-	-	-	-	-
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	2552	32.98	36.09	34.44	33.07	31.77	30.95
	2553	43.69	49.10	46.22	43.93	41.42	40.40
	2554	48.72	53.78	51.15	48.88	46.47	47.43
	2555	45.76	51.16	47.87	46.42	43.27	43.38
	2556	49.98	53.80	51.75	50.29	48.43	46.92
	2557	49.01	53.53	50.96	49.58	47.05	45.57
	2558	-	-	-	-	-	-

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ตาราง ผ4 คะแนนเฉลี่ยร้อยละด้านการศึกษานอกระบบ (N-NET) ปีการศึกษา 2554-2558 จำแนกตามสาระ

ด้าน	ปีการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
ทักษะการเรียนรู้	2554	-	40.60	42.16
	2555/1	-	35.82	39.77
	2555/2	43.10	45.16	52.98
	2556/1	42.45	42.83	56.97
	2556/2	44.89	44.12	46.87
	2557/1	45.81	41.12	47.02
	2557/2	42.82	50.97	47.02
	2558/1	40.66	43.98	35.29
	2558/2	36.68	43.44	33.95
ความรู้พื้นฐาน	2554	-	34.22	31.08
	2555/1	-	32.82	32.26
	2555/2	37.97	37.26	35.41
	2556/1	40.68	37.18	35.60
	2556/2	39.73	36.38	34.55
	2557/1	39.85	39.34	35.51
	2557/2	35.55	35.71	29.94
	2558/1	35.86	33.25	28.33
	2558/2	32.52	33.57	27.51
การประกอบอาชีพ	2554	-	47.12	48.30

ด้าน	ปีการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
	2555/1	-	51.85	55.62
	2555/2	48.60	46.33	39.91
	2556/1	46.99	40.91	40.54
	2556/2	46.40	44.46	34.09
	2557/1	46.70	40.16	39.09
	2557/2	39.89	41.79	34.49
	2558/1	39.85	42.37	31.65
	2558/2	39.92	36.26	35.58
ทักษะการดำเนินชีวิต	2554	-	49.14	49.86
	2555/1	-	43.41	53.65
	2555/2	52.60	47.48	47.46
	2556/1	48.79	50.80	48.96
	2556/2	50.41	45.59	42.29
	2557/1	55.82	47.82	46.85
	2557/2	49.79	44.75	38.06
	2558/1	48.27	45.42	42.87
	2558/2	45.84	45.89	41.44
การพัฒนาสังคม	2554	-	40.71	41.38
	2555/1	-	40.16	37.25
	2555/2	49.46	37.27	36.64
	2556/1	48.49	37.70	40.62
	2556/2	42.86	36.11	34.26
	2557/1	46.05	35.19	32.03
	2557/2	50.23	38.56	31.66
	2558/1	43.64	40.14	30.84
	2558/2	43.19	38.74	27.41

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ตาราง ผ5 คะแนนเฉลี่ยร้อยละจากการทดสอบระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช. และ ปวส.
ปีการศึกษา 2554 – 2558 จำแนกตามสมรรถนะด้านต่างๆ

วิชา	ปีการศึกษา				
	2554	2555	2556	2557	2558
ระดับ ปวช.					
ความรู้ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ระดับ ปวช.	-	-	-	-	43.83
ความรู้พื้นฐานทั่วไป	-	32.70	38.10	42.48	-
สมรรถนะพื้นฐานและการเรียนรู้	37.49	-	-	-	-
สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ	35.01	-	-	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องกล	39.31	31.25	32.87	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาก่อสร้าง	37.19	36.19	35.94	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขางานโยธา	29.72	-	-	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม				37.66	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง	-	32.51	35.29	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาโลหะการ	-	32.83	31.28	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	-	32.41	34.46	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการพิมพ์	-	31.08	27.64	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาแว่นตาและเลนส์	-	39.47	40.83	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการต่อเรือ	-	32.28	35.35	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาผลิตภัณฑ์ยาง	-	37.35	33.78	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ	36.69	-	-	30.57	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งทอ	-	34.25	40.57	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สาขาวิชาเคมีสิ่งทอ	-	36.43	30.55	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สาขาวิชาเสื้อผ้าสำเร็จรูป	-	35.67	30.65	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	41.80	45.02	43.27	41.38	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม	42.65	47.58	36.88	39.60	-
สมรรถนะวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาเสริมสวย	48.77	-	-	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย	37.52	39.50	39.27	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	-	37.51	38.33	36.00	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	-	40.93	37.91	-	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	52.89	46.18	46.82	40.07	-
สมรรถนะวิชาชีพ/ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม	41.53	41.56	43.52	32.81	-
สมรรถนะวิชาชีพประเภทวิชาประมง	34.36	-	-	40.30	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	39.83	49.20	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง สาขาวิชาการแปรรูปสัตว์น้ำ	-	41.78	40.65	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง สาขาวิชาประมงทะเล	-	36.67	43.00	-	-
ระดับ ปวส.					
ความรู้ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ระดับ ปวส.	-	-	-	-	41.53
สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์	31.38	30.96	-	-	-
สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้	35.47	31.65	-	-	-

วิชา	ปีการศึกษา				
	2554	2555	2556	2557	2558
สมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ	33.67	33.10	-	-	-
ความรู้พื้นฐานทั่วไป	-	-	39.27	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม	-	-	-	42.87	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องกล	-	-	29.77	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคการผลิต	-	-	32.53	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคโลหะ	-	-	34.27	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง	-	-	23.99	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์	-	-	26.51	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการก่อสร้าง	-	-	37.70	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเครื่องเรือนและตกแต่งภายใน	-	-	34.33	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม	-	-	49.17	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาสำรวจ	-	-	30.69	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเขียนแบบเครื่องกล	-	-	36.00	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม	-	-	24.09	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการพิมพ์	-	-	34.41	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมการต่อเรือ	-	-	32.31	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม	-	-	23.42	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องมือวัดและควบคุม	-	-	39.02	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาโยธา	-	-	31.44	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยียางและพลาสติก	-	-	29.38	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม	-	-	37.82	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาปิโตรเคมี	-	-	35.18	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์	-	-	34.94	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	-	-	31.08	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ	-	-	-	41.51	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี	-	-	30.45	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด	-	-	37.10	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเลขานุการ	-	-	44.86	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	-	-	37.19	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร	-	-	48.46	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์	-	-	40.78	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจสถานพยาบาล	-	-	54.71	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	-	-	42.50	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก	-	-	52.15	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาภาษาต่างประเทศธุรกิจ	-	-	37.96	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์	-	-	36.31	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการทั่วไป	-	-	42.45	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการสำนักงาน	-	-	46.45	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	-	-	33.00	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม	-	-	-	40.59	-

วิชา	ปีการศึกษา				
	2554	2555	2556	2557	2558
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาจิตรศิลป์	-	-	35.48	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาการออกแบบ	-	-	43.84	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องเคลือบดินเผา	-	-	46.40	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมโลหะรูปภัณฑ์และเครื่องประดับ	-	-	65.00	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและวีดิทัศน์	-	-	43.85	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟฟิก	-	-	40.58	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	-	-	44.00	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับอัญมณี	-	-	33.84	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาช่างทองหลวง	-	-	57.04	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม	-	-	-	40.25	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีผ้าและเครื่องแต่งกาย	-	-	41.36	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบเครื่องแต่งกาย	-	-	40.36	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	-	-	43.70	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารงานคหกรรมศาสตร์	-	-	47.80	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม	-	-	-	36.33	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์	-	-	38.74	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาพืชศาสตร์	-	-	38.06	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์	-	-	42.74	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวรักษ์	-	-	44.75	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาช่างกลเกษตร	-	-	41.24	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	-	-	40.81	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีภูมิทัศน์	-	-	50.74	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	-	-	46.71	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรอุตสาหกรรม	-	-	38.60	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง	-	-	-	47.66	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-	42.30	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง สาขาวิชาแปรรูปสัตว์น้ำ	-	-	40.62	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาประมง สาขาวิชาอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ	-	-	49.00	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	-	-	-	44.74	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรมและบริการ	-	-	46.86	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว	-	-	45.00	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	-	-	46.25	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ	-	-	-	38.71	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งทอ	-	-	34.67	-	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สาขาวิชาเคมีสิ่งทอ	-	-	36.13	-	-

วิชา	ปีการศึกษา				
	2554	2555	2556	2557	2558
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	-	-	35.90	26.59	-
ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาเทคโนโลยีระบบเครื่องเสียง	-	-	40.13	46.00	-

แหล่งที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : - คะแนนในตาราง มีการปรับคะแนนเฉลี่ยแต่ละวิชาจากการทดสอบให้เป็นร้อยละ
 - ระดับ ปวช. ปี 2554 ใช้ชื่อวิชาว่า สมรรถนะวิชาชีพ ส่วนปี 2555-2556 ใช้ชื่อวิชาว่า ความรู้วิชาชีพพื้นฐาน และมีการทดสอบจำแนกตามสาขาวิชามากขึ้น
 - ระดับ ปวส. ปี 2554-2555 สอบวัดสมรรถนะพื้นฐานประยุกต์ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ และสมรรถนะพื้นฐานวิชาชีพ ส่วนปี 2556 สอบวัดความรู้พื้นฐานทั่วไป และความรู้วิชาชีพพื้นฐาน ในสาขาวิชาต่างๆ
 - สมรรถนะพื้นฐานประยุกต์ เป็นการสอบวัด การสื่อสารรู้เรื่องด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษในงานอาชีพ กลุ่มสังคมศาสตร์ และกลุ่มมนุษยศาสตร์
 - สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ เป็นการสอบวัด การอ่าน เขียน คิดเชิงวิเคราะห์ ความมีเหตุผลและการแก้ปัญหา ทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

2. สถานศึกษาทุกโรงได้รับการรับรองมาตรฐานจากสมศ.

ตาราง ผ6 ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		รับรองระดับคุณภาพ		รับรอง	รับรองแบบ มีเงื่อนไข	ประเมินเพื่อ พัฒนา	ไม่รับรอง	สถานศึกษาที่ ประเมินแล้ว
		ดี	ดีมาก					
ก่อนประถม	จำนวน (แห่ง)	16,836	12,436	29,272	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	965	30,237
	ร้อยละ	55.68	41.13	96.81	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	3.19	
ประถม-มัธยม	จำนวน (แห่ง)	23,724	2,821	26,545	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	7,720	34,265
	ร้อยละ	69.24	8.23	77.47	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	22.53	
อาชีวศึกษา	จำนวน (แห่ง)	548	75	624	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	161	785
	ร้อยละ	69.81	9.55	79.49	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	20.51	
อุดมศึกษา	จำนวน (แห่ง)	110	31	141	1 แห่ง	2 แห่ง	4	148
	ร้อยละ	74.32	20.95	95.27	0.68	1.35	2.70	
การศึกษานอกระบบ และตามอัธยาศัย	จำนวน (แห่ง)	760	157	917	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	11 แห่ง	928
	ร้อยละ	81.90	16.92	98.81	ไม่มีเกณฑ์	ไม่มีเกณฑ์	1.19	

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา ข้อมูลปี 2554-2558 และระดับอุดมศึกษา ข้อมูลปี 2554-2557 และ กศน. ข้อมูลประจำปีงบประมาณ 2555 - 2558 ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

ตาราง ผ7 ร้อยละของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามภาค

ภาค		ก่อนประเมินศึกษา				ประเมิน-มัธยม			
		รับรองระดับคุณภาพ		รับรอง	ไม่รับรอง	รับรองระดับคุณภาพ		รับรอง	ไม่รับรอง
		ดี	ดีมาก			ดี	ดีมาก		
ทั่วประเทศ	จำนวน (แห่ง)	16,836	12,436	29,272	965	23,724	2,821	26,545	7,720
	ร้อยละ	55.68	41.13	96.81	3.19	69.24	8.23	77.47	22.53
กรุงเทพฯ	จำนวน (แห่ง)	326	618	944	38	746	161	907	53
	ร้อยละ	33.20	62.93	96.13	3.87	77.71	16.77	94.48	5.52
กลาง	จำนวน (แห่ง)	<u>3,203</u>	<u>3,073</u>	<u>6,276</u>	<u>137</u>	<u>5,351</u>	<u>512</u>	<u>5,863</u>	<u>1,168</u>
	ร้อยละ	<u>49.95</u>	<u>47.92</u>	<u>97.86</u>	<u>2.14</u>	<u>76.11</u>	<u>7.28</u>	<u>83.39</u>	<u>16.61</u>
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน (แห่ง)	7,311	4,606	11,917	474	9,147	1,379	10,526	3,542
	ร้อยละ	59.00	37.17	96.17	3.83	65.02	9.80	74.82	25.18
ใต้	จำนวน (แห่ง)	2,409	1,793	4,202	167	3,403	265	3,668	1,412
	ร้อยละ	55.14	41.04	96.18	3.82	66.99	5.22	72.20	27.80
เหนือ	จำนวน (แห่ง)	<u>3,587</u>	<u>2,346</u>	<u>5,933</u>	<u>149</u>	<u>5,077</u>	<u>504</u>	<u>5,581</u>	<u>1,545</u>
	ร้อยละ	<u>58.98</u>	<u>38.57</u>	<u>97.55</u>	<u>2.45</u>	<u>71.25</u>	<u>7.07</u>	<u>78.32</u>	<u>21.68</u>

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

ตาราง ผ8 ร้อยละของสถาบันอาชีวศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามภาค

ภาค		รับรองระดับคุณภาพ		รับรอง	ไม่รับรอง
		ดี	ดีมาก		
ทั่วประเทศ	จำนวน (แห่ง)	548	75	624	161
	ร้อยละ	69.81	9.55	79.49	20.51
กรุงเทพฯ	จำนวน (แห่ง)	61	8	69	25
	ร้อยละ	64.89	8.51	73.40	26.60
กลาง	จำนวน (แห่ง)	157	28	180	37
	ร้อยละ	69.59	12.90	82.95	17.05
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน (แห่ง)	146	12	158	65
	ร้อยละ	65.47	5.38	70.85	29.15
ใต้	จำนวน (แห่ง)	93	13	106	17
	ร้อยละ	75.61	10.57	86.18	13.82
เหนือ	จำนวน (แห่ง)	97	14	111	17
	ร้อยละ	75.78	10.94	86.72	13.28

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับอาชีวศึกษา ข้อมูลปี 2554-2558 ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

ตาราง ผ9 ร้อยละของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามภาค

ภาค		รับรองระดับคุณภาพ		รับรอง	รับรองแบบมีเงื่อนไข	ประเมินเพื่อพัฒนา	ไม่รับรอง
		ดี	ดีมาก				
ทั่วประเทศ	จำนวน (แห่ง)	110	31	141	1	2	4
	ร้อยละ	74.32	20.95	95.27	0.68	1.35	2.70
กรุงเทพฯ	จำนวน (แห่ง)	29	16	45	0	0	1
	ร้อยละ	63.04	34.78	97.83	0.00	0.00	2.17
กลาง	จำนวน (แห่ง)	26	8	34	0	2	0
	ร้อยละ	72.22	22.22	94.44	0.00	5.56	0.00
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน (แห่ง)	23	4	27	0	0	1
	ร้อยละ	82.14	14.29	96.43	0.00	0.00	3.57
ใต้	จำนวน (แห่ง)	12	2	14	0	0	1
	ร้อยละ	80.00	13.33	93.33	0.00	0.00	6.67
เหนือ	จำนวน (แห่ง)	20	1	21	1	0	1
	ร้อยละ	86.96	4.35	91.30	4.35	0.00	4.35

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) กศน. ข้อมูลประจำปีงบประมาณ 2555 - 2558 ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

ตาราง ผ10 ร้อยละของศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยระดับอำเภอที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) จำแนกตามภาค

ภาค		รับรองระดับคุณภาพ		รับรอง	ไม่รับรอง
		ดี	ดีมาก		
ทั่วประเทศ	จำนวน (แห่ง)	760	157	917	11
	ร้อยละ	81.90	16.92	98.81	1.19
กรุงเทพฯ	จำนวน (แห่ง)	42	7	49	1
	ร้อยละ	84.00	14.00	98.00	2.00
กลาง	จำนวน (แห่ง)	179	24	203	5
	ร้อยละ	86.06	11.54	97.60	2.40
ตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน (แห่ง)	244	78	322	1
	ร้อยละ	75.54	24.15	99.69	0.31
ใต้	จำนวน (แห่ง)	118	30	148	3
	ร้อยละ	78.15	19.87	98.01	1.99
เหนือ	จำนวน (แห่ง)	177	18	195	1
	ร้อยละ	90.31	9.18	99.49	0.51

แหล่งที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา ข้อมูลปี 2554-2558 และระดับอุดมศึกษา ข้อมูลปี 2554-2557 และ กศน. ข้อมูลประจำปีงบประมาณ 2555 - 2558 เป็นข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

3. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก 8.7 ปี ในปี 2551 เป็น 10 ปี ในปี 2559

ตาราง ผ11 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยอายุ 15-59 ปี ในปี 2551-2558 จำแนกตามภาค

ภาค	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
ทั่วประเทศ	8.8	8.9	9.0	9.1	8.8	8.9	9.0	9.3
กรุงเทพมหานคร	11.1	11.1	11.1	11.2	11.6	11.9	11.7	11.5
กลาง	8.8	9.0	9.0	9.1	9.1	9.1	9.3	9.5
เหนือ	8.3	8.4	8.5	8.7	8.3	8.2	8.4	8.5
ตะวันออกเฉียงเหนือ	8.6	8.7	9.0	9.0	8.4	8.4	8.5	8.4
ใต้	8.8	9.0	9.2	9.1	8.9	9.0	9.2	9.2

แหล่งที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

4. เอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ: เอกชน เป็น 65 : 35 ในปี 2559

ตาราง ผ12 สัดส่วนผู้เรียนระหว่างรัฐ : เอกชน ปีการศึกษา 2551-2558

ปีการศึกษา	สัดส่วนผู้เรียน รัฐ : เอกชน
2551	82.1 : 17.9
2552	82.2 : 17.8
2553	81.7 : 18.3
2554	81.4 : 18.6
2555	80.8 : 19.2
2556	80.8 : 19.2
2557	81.2 : 18.8
2558	80.4 : 19.6

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553, 2554 , 2555-2556 และ 2556-2557 และ 2558 (ข้อมูล ณ 14 ต.ค. 2558), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตาราง ผ13 ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เห็นว่าสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนในการสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา ในระดับดีและดีมาก ในปี 2556

ภาค		ความร่วมมือในการสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา			
		ด้านวิชาการ	ด้านงบประมาณ	ด้านงานบุคคล	ด้านงานทั่วไป
ทั่วประเทศ	ค่าเฉลี่ย	3.75 (มาก)	3.57 (มาก)	3.56 (มาก)	3.72 (มาก)
	ร้อยละระดับดี	66.13	49.00	49.88	66.65
	ร้อยละระดับดีมาก	19.12	18.42	18.63	15.38
กรุงเทพมหานคร	ค่าเฉลี่ย	3.78 (มาก)	3.75 (มาก)	4.03 (มาก)	4.09 (มาก)
	ร้อยละระดับดี	43.75	50.00	50.00	56.25
	ร้อยละระดับดีมาก	18.75	12.50	28.13	31.25
กลาง	ค่าเฉลี่ย	3.92 (มาก)	3.73 (มาก)	3.74 (มาก)	3.84 (มาก)
	ร้อยละระดับดี	28.39	24.39	36.16	24.88
	ร้อยละระดับดีมาก	30.01	33.43	35.24	35.34
เหนือ	ค่าเฉลี่ย	3.75 (มาก)	3.62 (มาก)	3.62 (มาก)	3.72 (มาก)
	ร้อยละระดับดี	47.02	42.09	46.06	50.32
	ร้อยละระดับดีมาก	17.99	13.85	13.41	16.56
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ค่าเฉลี่ย	3.73 (มาก)	3.51 (มาก)	3.48 (มาก)	3.72 (มาก)
	ร้อยละระดับดี	41.69	32.87	35.42	42.92
	ร้อยละระดับดีมาก	20.37	17.83	15.74	19.49
ใต้	ค่าเฉลี่ย	3.58 (มาก)	3.38 (มาก)	3.35 (มาก)	3.56 (มาก)
	ร้อยละระดับดี	52.12	47.88	45.76	57.45
	ร้อยละระดับดีมาก	4.74	6.41	6.54	13.83

แหล่งที่มา : ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2556), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

5. สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษามากขึ้น โดยมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ : สามัญ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น 60 : 40 ในปี 2559

ตาราง ผ14 สัดส่วนของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา : สามัญศึกษา ปีการศึกษา 2551-2558

ปี	อาชีวศึกษา : สามัญศึกษา
2551	38.8 : 61.2
2552	37.7 : 62.3
2553	36.6 : 63.4
2554	35.4 : 64.6
2555	34.2 : 65.8
2556	32.8 : 67.2
2557	32.3 : 67.7
2558	32.7 : 67.3

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553, 2554 , 2555-2556, 2556-2557 และ 2558 (ข้อมูล ณ 14 ต.ค. 2558) , สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตาราง ผ15 จำนวนคดีเด็กและเยาวชน (อายุ 10 – 18) ปี ที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี 2551-2557 จำแนกตามระดับการศึกษา

หน่วย : คดี

ปี	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
ระดับการศึกษา							
ไม่ได้รับการศึกษา	1,872	2,040	1,874	133	1,047	344	1,041
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-16.24	8.97	-8.14	-92.90	687.22	-67.14	202.62
ประถมศึกษา	13,673	13,795	13,051	5,040	9,946	8,764	6,073
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-10.93	0.89	-5.39	-61.38	97.34	-11.88	-30.71
ม.ต้น	18,455	18,405	17,468	19,558	15,212	18,621	15,744
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-9.68	-0.27	-5.09	11.96	-22.22	22.41	-15.45
ม.ปลายหรือสูงกว่า	9,894	9,335	8,927	10,220	7,951	8,381	13,600
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-1.25	-5.65	-4.37	14.48	-22.20	5.41	62.27
อื่นๆ	3,087	2,796	2,737	98	120	653	79
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-0.10	-9.43	-2.11	-96.42	22.45	444.17	-87.90
รวม	46,981	46,371	44,057	35,049	34,276	36,467	36,537
ร้อยละการเพิ่ม/ลด	-8.11	-1.30	-4.99	-20.45	-2.21	6.39	0.19

แหล่งที่มา : รายงานสถิติคดีประจำปี 2551 , 2552 , 2553 , 2554 , 2555 2556 และ 2557. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม.

ตาราง ผ16 จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีที่ตั้งครรภ์และคลอดบุตร ปี 2551 – 2557 จำแนกตามภาค

ปี	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
ภาค							
ทั่วประเทศ	3,043	3,299	3,406	3,676	4,116	3,680	2,812
กรุงเทพฯ	286	306	333	319	336	317	190
กลาง	1,038	1,064	1,137	1,193	1,333	1,195	868
เหนือ	375	651	668	722	764	693	484
ตะวันออกเฉียงเหนือ	749	893	865	994	1,235	1,029	939
ใต้	595	385	400	448	448	446	331

แหล่งที่มา : รายงานสถิติสภาวะการตั้งครรภ์และคลอดบุตรก่อนวัยอันควร พ.ศ.2540 - 2551, สภากรรมการมีบุตรของวัยรุ่นไทย , สถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2553 , สภากรรมการมีบุตรของวัยรุ่นไทย พ.ศ.2554 , ปี 2555 และสถานการณ์การคลอดบุตรของวัยรุ่นไทย ปี 2556 , ระบบสารสนเทศด้านสังคม ปี 2557. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตาราง ผ17 ร้อยละทารกแรกเกิดตรวจคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์ในของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2551-2557

ปี	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
ร้อยละการตรวจคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์ในทารกแรกเกิด	98.13	96.43	96.84	95.08	95.65	99.14	101.69

แหล่งที่มา : กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง ผ18 ร้อยละของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย ปีงบประมาณ 2550 - 2557

ปีงบประมาณ	ร้อยละของเด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย
2550	67.7
2553	73.4
2557	72.8

แหล่งที่มา : กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ : การสำรวจใช้เครื่องมือมาตรฐาน Denver II และนักประเมินพัฒนาการเด็กที่ผ่านการอบรม

ตาราง ผ19 ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะทุพโภชนาการ ปี 2549 และปี 2555

ตัวชี้วัดของภาวะโภชนาการ	ปีการศึกษา	ประเทศ	กรุงเทพฯ	กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใต้
น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (น้ำหนักเทียบกับอายุ)							
ปานกลางและรุนแรง	2549	9.3	6.1		7.1	11.5	12.5
	2555	9.2	7.9	7.3	7.8	10.7	10.0
รุนแรง	2555	2.1	2.4	1.7	1.4	2.5	2.3
ภาวะทุพโภชนาการเรื้อรัง (ความสูงเทียบกับอายุ)							
ปานกลางและรุนแรง	2549	11.9	8.9		10.4	12.3	18.3
	2555	16.3	16.2	13.6	13.8	18.9	16.7
รุนแรง	2555	5.9	6.4	5.3	3.5	7.1	6.1
ภาวะทุพโภชนาการเฉียบพลัน (น้ำหนักเทียบกับความสูง)							
ปานกลางและรุนแรง	2549	4.1	3.9		3.9	3.8	5.4
	2555	6.7	6.7	6.5	6.1	6.5	8.2
รุนแรง	2555	2.2	1.9	2.3	1.8	2.3	2.6

แหล่งที่มา : รายงานผลสำรวจอนามัยการเจริญเติบโตในประเทศไทย ธันวาคม พ.ศ. 2548 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 และ รายงานฉบับสมบูรณ์การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ.2555 The Multiple Indicator Cluster Survey (MICS), สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ :- ปานกลางและรุนแรง หมายถึง เด็กที่มีสัดส่วนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า -2
- รุนแรง หมายถึง เด็กที่มีสัดส่วนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า -3

ตาราง ผ20 จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเทียบเท่าเต็มเวลา (Full-time equivalent : FTE) ต่อประชากร 1,000 คน ประเทศในเอเชีย ปี 2551-2556

ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
ไทย	0.65	0.86	0.86	0.91	0.80	1.09
สิงคโปร์	6.85	7.20	7.29	6.37	7.43	7.70
มาเลเซีย	0.46	0.55	0.78	1.98	1.97	2.10
ฟิลิปปินส์	0.16	0.19	0.19	0.19	0.19	0.20
อินโดนีเซีย	na	na	0.18	0.09	0.09	0.09
เกาหลี	5.56	6.06	6.78	6.78	7.92	7.92
จีน	1.48	1.72	1.90	2.14	2.40	2.60
ญี่ปุ่น	7.34	6.91	6.89	6.86	6.81	6.80

แหล่งที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook 2010 , 2011 , 2012 , 2013, 2014 และ 2015. WCC (ตัวชี้วัด 4.3.07 Total R&D personnel nationwide per capita)

หมายเหตุ :- ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 47, 45, 45, 48, 48 และ 49 จาก 52, 51, 52, 53, 53 และ 54 ประเทศ ตามลำดับ
- ข้อมูลของประเทศไทย ปี 2551, 2552, 2553, 2554, 2555 และ 2556 IMD ใช้ข้อมูลปี 2550, 2551, 2552, 2553, 2554 และ 2555 ตามลำดับ

ตาราง ผ21 งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาต่อร้อยละของ GDP ของประเทศในเอเชีย ปี 2551-2556

ประเทศ	2551	2552	2553	2554	2555	2556
ไทย	0.22	0.24	0.24	0.22	0.39	0.48
สิงคโปร์	2.68	2.27	2.09	2.23	2.04	2.00
มาเลเซีย	0.72	0.84	0.79	1.07	1.07	1.08
ฟิลิปปินส์	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.12
อินโดนีเซีย	0.05	0.05	0.03	0.03	0.80	0.89
เกาหลี	3.21	3.36	3.74	3.74	4.03	4.15
จีน	1.54	1.70	1.77	1.84	1.98	2.08
ญี่ปุ่น	3.44	3.45	3.36	3.25	3.35	3.47

แหล่งที่มา : IMD World Competitiveness Yearbook 2010 , 2011, 2012 , 2013, 2014 และ 2015. WCC (ตัวชี้วัด 4.3.02 Total expenditure on R&D (%))

หมายเหตุ :- ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 53, 53, 53, 55, 55 และ 52 จาก 58, 57, 57, 59, 58 และ 60 ประเทศตามลำดับ

- ข้อมูลของประเทศไทย ปี 2551, 2552, 2553, 2554, 2555 และ 2556 IMD ใช้ข้อมูลปี 2550, 2551, 2552, 2553, 2554 และ 2555 ตามลำดับ

ตาราง ผ22 อัตราการเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับของประชากร 6-14 ปี ปีการศึกษา 2551 – 2558

ระดับการศึกษา	อายุ	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
การศึกษาภาคบังคับ	6-14	101.5	100.2	96.5	95.8	94.5	94.5	94.8
ประถมศึกษา	6-11	105.2	89.3	95.7	96.3	96.9	97.9	98.9
ม.ต้น	12-14	94.9	92.8	99.4	94.9	90.0	88.1	87.1

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2553, 2554 , 2555-2556, 2556-2557 และ 2558 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิย 2558), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตาราง ผ23 อัตราส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประชากร 15-17 ปี ปีการศึกษา 2551 – 2558

ระดับการศึกษา	อายุ	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	15-17	67.9	62.9	72.8	73.9	76.9	76.3	74.4

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2553, 2554 , 2555-2556, 2556-2557 และ 2558 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2558), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตารางที่ ๒4 อัตราการคงอยู่ของผู้เรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2551-2557

ระดับการศึกษา	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557
ประถมศึกษา (ป.6/ป.1)	93.9	95.2	95.5	94.2	93.5	93.1	93.7
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3/ม.1)	93.6	91.2	92.8	93.0	91.0	92.7	95.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	79.3	80.1	85.2	84.3	83.8	86.2	90.0
- ประเภทสามัญศึกษา (ม.6/ม.4)	88.5	86.0	88.8	88.3	86.8	89.5	92.7
- ประเภทอาชีวศึกษา (ปวช.3/ปวช.1)	67.9	72.0	79.8	78.1	78.8	80.6	85.0

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553, 2554 , 2555-2556 , 2556-2557 และ 2558 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2558). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตาราง ๒5 จำนวนเด็กด้อยโอกาสที่เข้าเรียน ปีการศึกษา 2551-2558

ระดับการศึกษา	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
ก่อนประถมศึกษา	496,996	526,352	619,468	646,916	615,621	651,715	614,150	568,144
ประถมศึกษา (ป.6/ป.1)	1,797,737	1,913,562	2,198,520	2,291,179	2,306,360	2,503,192	2,112,750	2,448,111
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3/ม.1)	393,646	614,918	919,805	1,011,012	997,089	1,179,023	1,196,838	1,215,576
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6/ม.4)	21,223	128,169	256,015	348,894	404,072	558,133	572,952	570,936

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553, 2554 , 2555-2556, 2556-2557 และ 2558 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตาราง ๒6 จำนวนผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ปีการศึกษา 2551-2558

ปี	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
ระดับการศึกษา								
ก่อนประถมศึกษา	2,954	3,299	5,418	5,647	3,788	18,764	7,114	6,607
ประถมศึกษา (ป.6/ป.1)	28,987	33,074	53,835	69,293	51,095	122,708	145,356	164,893
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3/ม.1)	10,340	10,881	15,664	15,255	10,533	43,958	40,949	57,891
มัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6/ม.4)	3,111	2,309	3,643	1,552	914	19,049	7,080	8,672

แหล่งที่มา : สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2551, 2552, 2553, 2554, 2555-2556, 2556-2557 และ 2558. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

หมายเหตุ : ใช้ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง ผ27 ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามความสามารถในการอ่าน เขียน และคำนวณ และกลุ่มวัย ปี 2556 และ 2558

กลุ่มวัย	ได้ทั้งสามอย่าง		อ่านออกและเขียนได้		อ่านหนังสือออก		เขียนหนังสือได้		คำนวณได้		
	ปี	2556	2558	2556	2558	2556	2558	2556	2558	2556	2558
คนไทยอายุ 6 ปี ขึ้นไป		91.1	91.5	94.1	93.0	94.8	94.0	94.1	93.0	93.8	94.9
วัยเด็ก (6-14 ปี)		90.1	89.0	96.6	93.6	97.3	94.8	96.6	93.6	90.4	90.0
วัยเยาวชน (15-24 ปี)		97.8	97.8	98.3	98.1	98.4	98.2	98.3	98.1	98.6	98.5
วัยทำงาน (25-59 ปี)		95.0	95.0	96.5	95.6	96.9	96.3	96.5	95.6	97.0	97.8
วัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)		71.3	75.5	79.0	78.7	81.9	81.9	79.0	78.7	79.6	85.5

แหล่งที่มา : สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2556 และ พ.ศ.2558, สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

หมายเหตุ : การอ่านหนังสือ หมายถึง การอ่านหนังสือทุกประเภทนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงาน รวมทั้งการอ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดี ฯลฯ ยกเว้น SMS หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

ตาราง ผ28 ร้อยละของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามความสามารถในการอ่าน เขียน และคำนวณ และภาค ปี 2556 และปี 2558

กลุ่มวัย	ได้ทั้งสามอย่าง		อ่านออกและเขียนได้		อ่านหนังสือออก		เขียนหนังสือได้		คำนวณได้		
	ปี	2556	2558	2556	2558	2556	2558	2556	2558	2556	2558
ทั่วประเทศ		91.1	91.5	94.1	93.0	94.8	94.0	94.1	93.0	93.8	94.9
กรุงเทพมหานคร		97.1	97.7	98.1	98.2	98.4	98.6	98.1	98.2	98.1	98.7
กลาง		91.9	92.8	95.2	94.3	95.9	95.2	95.2	94.3	94.0	95.7
เหนือ		86.6	86.6	88.9	87.9	90.0	89.2	88.9	87.9	92.8	93.0
ตะวันออกเฉียงเหนือ		90.5	90.9	94.4	92.8	95.1	94.1	94.4	92.8	91.9	93.6
ใต้		91.2	90.5	93.6	91.8	95.0	93.4	93.6	91.8	94.4	94.7

แหล่งที่มา : สรุปผลที่สำคัญ การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2556 และ การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ.2558, สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ตาราง ผ29 จำนวนศูนย์การเรียนรู้ที่จัดและจำนวนผู้เรียนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ปีการศึกษา 2557-2558

ศูนย์การเรียนรู้ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี กศ.	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ (แห่ง)		จำนวนผู้เรียน (คน)	
	2557	2558	2557	2558
รวม	278	321	4,698	4,972
สถานประกอบการ	23	22	4,064	4,186
ครอบครัว	248	289	475	530
บุคคล	2	4	45	69
องค์กรชุมชน	5	6	114	187

แหล่งที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 16 มีนาคม 2559

ตาราง ผ30 ร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เห็นว่าสถานศึกษาของตนในการใช้บริการจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนในระดับมากขึ้นไป ปี 2556

	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละระดับ	
		มาก	มากที่สุด
ทั่วประเทศ	3.62 (มาก)	41.49	15.29
กรุงเทพมหานคร	3.88 (มาก)	43.75	28.13
กลาง	3.78 (มาก)	36.52	24.90
เหนือ	3.66 (มาก)	43.04	14.35
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3.57 (มาก)	41.00	13.51
ใต้	3.46 (มาก)	44.15	8.66

แหล่งที่มา : ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2556), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ตารางที่ ผ31 จำนวนศูนย์เรียนรู้ของชุมชน ปีงบประมาณ 2551 - 2558

ปี	จำนวนศูนย์เรียนรู้ของชุมชน (แห่ง)
2551	87
2552	300
2553	687
2554	904
2556	1,407
2557	na
2558	1,347

แหล่งที่มา : จำนวนศูนย์เรียนรู้ของชุมชน, สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน, กรมพัฒนาชุมชน, จำนวนศูนย์การเรียนรู้สังกัด กศน., สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย และจำนวนหมู่บ้าน, กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ ผ32 จำนวนแหล่งเรียนรู้ในสังกัด กศน. ปีงบประมาณ 2557 - 2558

แหล่งเรียนรู้ในสังกัด กศน.	2557	2558
ห้องสมุด	907	915
ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	13	19
ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน	9	9
รวม	929	943

หมายเหตุ : จำนวนศูนย์การเรียนรู้สังกัด กศน. ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา และศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน ปี 2557 ข้อมูล ณ วันที่ 9 มีนาคม และปี 2558 ข้อมูล ณ วันที่ 2 มีนาคม 2559

ตาราง ผ33 จำนวนพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย ปี 2557-2558 จำแนกตามภาค

ภาค	ปี	2557	2558
ทั่วประเทศ		1,373	1,422
ภาคเหนือ		290	294
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		223	239
ภาคตะวันตก		98	100
ภาคตะวันออก		85	87
ภาคใต้		135	135
ภาคกลาง		542	567

แหล่งที่มา : ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย, ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

หมายเหตุ : - ข้อมูล ปี 2558 ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558 และปี 2559 ณ วันที่ 16 มีนาคม 2559

- พิพิธภัณฑ์ บริหารโดย มูลนิธิและองค์กรไม่แสวงกำไร, ชุมชนเอกชน, สถานศึกษา, หน่วยงานราชการ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, วัดและชุมชน และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ตาราง ผ4 ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ที่ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ในปี 2551-2558
จำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ	ปี	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
คอมพิวเตอร์									
15-24 ปี		54.7	55.5	57.1	58.8	59.6	61.0	67.1	63.2
25-34 ปี		26.4	28.4	31.1	33.5	35.5	37.5	46.4	41.9
35-49 ปี		14.4	15.7	17.0	18.0	21.1	22.1	27.4	24.8
50 ปีขึ้นไป		5.0	5.2	5.3	6.9	8.1	7.9	9.6	8.5
รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป		22.5	23.2	24.3	25.6	27.1	27.7	31.7	28.8
อินเทอร์เน็ต									
15-24 ปี		44.6	47.3	50.0	51.9	54.8	58.4	69.7	76.8
25-34 ปี		19.4	21.5	24.6	26.6	29.7	33.5	48.5	60.1
35-49 ปี		10.3	11.9	13.6	14.3	17.1	18.7	25.9	31.8
50 ปีขึ้นไป		3.4	4.0	4.2	5.5	6.2	6.6	8.4	9.6
รวมอายุ 15 ปีขึ้นไป		17.3	18.7	20.2	21.3	23.3	25.1	31.6	36.8

แหล่งที่มา : สรุปผลที่สำคัญ สํารวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.

2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557 และ 2558, สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

คณะผู้ดำเนินการ

ที่ปรึกษา

ดร.กมล รอดคล้าย	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.วัฒนาพร ระงับทุกข์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายชาญ ตันติธรรมถาวร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
นางเกื้อกุล ชั่งใจ	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้พิจารณารายงาน

ดร.เจือจันทร์ จงสถิตอยู่	ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.นงราม เศรษฐวุฒินิช	ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.รุ่งเรือง สุชาภิรมย์	ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

คณะนักวิจัย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร. ประวิต เอราวรรณ์	ที่ปรึกษาโครงการวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร เอราวรรณ์	หัวหน้าโครงการวิจัย
ดร.อัจฉรา มีนาสันติรักษ์	นักวิจัย
ดร.ชนาภัทร ขาวสะอาด	นักวิจัย
ดร.นฤมล ขุนไกร	นักวิจัย
ดร.ประยูรศรี บุตรแสนคม	นักวิจัย
ดร.อุษณีย์ ดวงพรหม	นักวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน	นักวิจัย

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวกิ่งกาญจน์ เมฆา	หัวหน้ากลุ่มประเมินผลการศึกษาภาค และการศึกษานอกระบบ
นางสาวทัศนีย์ ชุ่มชื่นดี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายภูริต วาจาบัณฑิตย์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวสุภารัตน์ ศรีหลัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ